RADA GMINY
TOPÓLKA
87-875 TOPÓLKA
woj. kujawsko-pomorskie

UCHWAŁA Nr VIII/74/19
RADY GMINY TOPÓLKA
z dnia 27 sierpnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia zaktualizowanego „Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506),

uchwala się, co następuje:

§1. Przyjmuje się zaktualizowany „Program Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023", stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§2. Traci moc Uchwała Nr XXV/196/18 Rady Gminy Topólka z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023".

§ 3. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Topólka.

Przewodniczący
Rady Gminy Topólka
Stanisław Borkowski

RADA GMINY
TOPÓLKA
87-875 TOPÓLKA
woj. kujawsko-pomorskie

Uzasadnienie

Program Rewitalizacji to wieloletni program działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej, funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji. Zaktualizowany program stanowi realizację uchwały Nr XV/125/16 Rady Gminy Topólka z dnia 10 listopada 2016 r. w sprawie opracowania Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023.

Dnia 22 lutego 2018 r. Rada Gminy Uchwałą Nr XXV/196/18 przyjęła dokument pn.: „Program Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023"

W/w program uzyskał pozytywną ocenę IZ RPO WK-P pod kątem spełnienia cech i elementów programów rewitalizacji. Tym samym, program został wpisany do Wykazu programów rewitalizacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego, po przyjęciu uchwały w tym zakresie przez Zarząd Województwa.

Niemniej jednak program rewitalizacji otrzymał pozytywną ocenę warunkową, gdyż kryteria w niedostatecznym stopniu spełniały wymogi określone w Zasadach programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowane w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020. W związku z powyższym dokument został dostosowany do wymaganych kryteriów i stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.

Dodatkowo dokonano modyfikacji dotyczących niewielkich zmian rzeczowym w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zwiększono poziom dofinansowania, wartość wydatków i ilość wskaźników do osiągnięcia oraz zaktualizowano terminy realizacji projektów.

Przyjęty zaktualizowany „Program Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023" przekazany zostanie do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w celu dalszej weryfikacji dokumentu, który w przypadku pozytywnej oceny, zostanie wpisany do *Wykazu programów rewitalizacji województwa kujawsko-pomorskiego.*

Program Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023 został zaktualizowany na potrzeby ubiegania się o dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach realizacji zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W związku z powyższym zachodzi konieczność dokonania korekt, uzupełnień oraz dostosowania zadań ujętych w niniejszym programie do obowiązujących norm, przepisów i zasad uregulowanych przepisami prawa unijnego.

Mając na względzie powyższe podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący
Rady Gminy Topólka
Stanisław Borkowski

RADA GMINY
TOPÓLKA
87-875 TOPÓLKA
woj. kujawsko-pomorskie

Załącznik do Uchwały Nr VIII/74/19 Rady Gminy Topólka z dnia 27 sierpnia 2019r. w sprawie przyjęcia zaktualizowanego „Programu Rewitalizacji dla gminy Topólka"

Fundusze Europejskie Pomoc Techniczna | MINISTERSTWO ROZWOJU | WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE | Unia Europejska Fundusz Spójności

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY TOPÓLKA NA LATA 2016-2023

GMINA TOPÓLKA
POWIAT RADZIEJOWSKI
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

ZAMAWIAJĄCY	GMINA TOPÓLKA
WYKONAWCA OPRACOWANIA	WESTMOR CONSULTING KAROLINA DRZEWIECKA

TOPÓLKA 2019

Spis treści

1. Wstęp ... 3
2. Powiązanie Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi ... 5
3. Uproszczona diagnoza gminy ... 14
4. Obszar zdegradowany gminy ... 19
4.1. Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego ... 19
4.2. Charakterystyka poszczególnych jednostek strukturalnych na terenie Gminy Topólka ... 26
4.3. Podsumowanie ... 46
5. Obszar rewitalizacji gminy ... 49
6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji ... 54
6.1. Czamanin ... 54
6.2. Kamieniec ... 55
6.3. Kozjaty ... 57
6.4. Znaniewo ... 59
7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji ... 62
8. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk ... 63
9. Lista planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 65
9.1. Główne (podstawowe) projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne ... 65
9.2. Uzupełniające (pozostałe) przedsięwzięcia rewitalizacyjne ... 79
10. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym PR ... 79
11. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji ... 89
11.1. Proces przygotowania PR ... 90
11.2. Sposób włączenia interesariuszy w proces zarządzania programem rewitalizacji na obszarze rewitalizacji ... 98
12. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 101
13. System zarządzania realizacją programu rewitalizacji ... 106
14. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu PR ... 108
15. Spis tabel ... 113
16. Spis wykresów ... 114
17. Spis rysunków ... 114

1. Wstęp

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Źródło : Ustawa z dnia 9 października o rewitalizacji (Dz. U. 2017 poz. 1023)

Proces globalizacji oraz wyzwania gospodarki wolnorynkowej spowodowały szereg niekorzystnych zmian i procesów na obszarach jednostek samorządu terytorialnego takich jak degradacja tkanki materialnej oraz coraz większe problemy w sferze społeczno – gospodarczej. Aby temu przeciwdziałać, coraz większą uwagę zaczęto przywiązywać do planowania i realizacji kompleksowych projektów rewitalizacyjnych. Należy pamiętać, że rewitalizacja to nie tylko odbudowa, renowacja czy też przywracanie stanu pierwotnego lub minimum stanu używalności określonego obiektu lub terenu, lecz przede wszystkim dążenie do przywrócenia ożywienia społeczno - gospodarczego danego regionu.

Kompleksowa rewitalizacja obejmuje sferę społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno – funkcjonalną i techniczną.

Rewitalizacja to również proces kompleksowy oraz długotrwały. Dotyczy on wybranych obszarów zamieszkanych przez grupę społeczną, dotkniętą określonymi problemami. Aby mógł on przynieść założone rezultaty konieczna jest jego konsekwentna realizacja oraz czas – tylko wówczas możliwy jest widoczny rozwój społeczno-gospodarczy terenu rewitalizowanego i całej Gminy.

Cele i oczekiwane efekty rewitalizacji:

- pobudzenie aktywności środowisk lokalnych
- stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego
- przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego w zagrożonych dysfunkcjami społecznymi obszarach
- polepszenie jakości życia mieszkańców
- zwiększenie szans mieszkańców na zatrudnienie
- trwała odnowa obszaru, poprawa ładu przestrzennego, stanu środowiska i zabudowy poprzez zastosowanie wysokiej jakości rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych
- odnowa lub wzmocnienie atutów rozwojowych obszarów wiejskich.

Rezultatem prowadzonych działań będzie także zmiana wizerunku obszaru poddanego rewitalizacji, a co się z tym wiąże, zwiększenie zainteresowania inwestorów tym obszarem.

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, program rewitalizacji to wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Jednostki samorządu terytorialnego mogą wdrażać działania rewitalizacyjne w dwojaki sposób. Program rewitalizacji może być inicjowany, opracowany i uchwalony przez Radę Gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. 2017 poz. 1875) lub na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t. j. Dz.U. 2017 poz. 1023).

Program Rewitalizacji dla Gminy Topólka został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Należy podkreślić, że prawidłowo opracowany *Program Rewitalizacji* musi charakteryzować się następującymi cechami;

- kompleksowość
  - działania całościowe i wielowymiarowe, uwzględniające aspekty: społeczne, ekonomiczne, przestrzenne, techniczne, środowiskowe i kulturowe,
  - włączenie środków z EFRR, EFS, FS, innych publicznych oraz prywatnych.
- koncentracja
  - koncentracja na obszarach najbardziej zdegradowanych, tj. obszarach gminy gdzie skala problemów i zjawisk kryzysowych jest największa.
- komplementarność
  - wzajemne oddziaływanie między projektami rewitalizacyjnymi,
  - powiązanie działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami Gminy,
  - efektywny system zarządzania projektami rewitalizacyjnymi (współdziałanie instytucji, spójność procedur itp.),
- partycypacja
  - nierozerwalnie wpisane w proces rewitalizacji uczestnictwo we współdecydowaniu,
  - musi mieć realny charakter,
  - stanowi fundament działań na każdym etapie procesu rewitalizacji: diagnozowania, programowania, wdrażania, monitorowania i oceniania.

Prace związane z opracowaniem *Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023* realizowane były przy aktywnym udziale społeczeństwa, które na etapie tworzenia dokumentu miało możliwość wniesienia swoich pomysłów, opinii, stanowisk, sprzeciwu oraz aprobaty. Konsultacje społeczne były skierowane do szerokiego grona odbiorców.

Zaangażowanie mieszkańców, organizacji pozarządowych i partnerów społecznych spoza jednostki samorządu terytorialnego przebiegało na etapie uzgadniania zapisów dokumentu strategicznego m.in. w zakresie identyfikacji przedsięwzięć rozwojowych (wywiady z mieszkańcami, udział w spotkaniach konsultacyjnych).

2. Powiązanie Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

STRATEGIA ROZWOJU GMINY TOPÓLKA 2002-2017

Strategia Rozwoju Gminy Topólka na lata 2002 – 2017 jest planem osiągnięcia długofalowych zamierzeń niniejszej jednostki samorządu terytorialnego. Implikuje ona przejście z obecnej sytuacji do pożądanego stanu wyrażonego w wizji rozwoju. Strategia Rozwoju Gminy Topólka jest jednym z najważniejszych dokumentów przygotowywanych przez samorząd gminny. Określa ona priorytety i cele polityki rozwoju społeczno - gospodarczego Gminy. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że Strategia łączy różne aspekty rozwojowe Gminy, zatem Program Rewitalizacji (ukierunkowany przede wszystkim na rozwój społeczny i gospodarczy Gminy) jest dokumentem operacyjnym, podrzędny w stosunku do Strategii Rozwoju Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Topólka na lata 2002 – 2017 jest dokumentem, który wskazuje strategiczne kierunki działań na rzecz likwidacji istniejących problemów w sferze: społecznej, gospodarczej, infrastrukturalnej, ekologicznej i przestrzennej, na których powinna być skoncentrowana uwaga władz lokalnych w perspektywie do 2017 roku, aby lepiej zaspokajać zbiorowe potrzeby mieszkańców.

Już w tym miejscu widoczna jest spójność najważniejszego dokumentu strategicznego, obowiązującego na terenie Gminy Topólka z Programem Rewitalizacji, który jest wieloletnim programem działań w sferze społecznej i ekonomicznej, ale także przestrzennej, infrastrukturalnej, środowiskowej oraz kulturowej, zmierzającym do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju.

Aspekty związane z rewitalizacją znalazły się we wszystkich zasadniczych częściach Strategii Rozwoju Gminy Topólka na lata 2002-2017 tj. zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej.

W części diagnostycznej strategii przedstawiono kwestie odnoszące się do rozwoju społecznego, gospodarczego, środowiskowego, przestrzennego oraz związane z dostępem do usług publicznych. Szczegółowej analizie poddano między innymi zagadnienia lokalnego rynku pracy, w tym strukturę bezrobocia, przemiany gospodarcze, aktywność społeczną,

stan środowiska przyrodniczego oraz potencjał kulturowy Gminy. Przekroje analizy są zasadniczo skorelowane z podstawowymi wymiarami rewitalizacji.

W części kierunkowej ustalono następujące cele strategiczne:

1. Poprawa warunków życia mieszkańców;
2. Optymalne wykorzystanie walorów przyrodniczych i turystycznych gminy;
3. Podniesienie efektywności gospodarki rolnej.

Poszczególnym celom strategicznym przyporządkowano cele operacyjne. Program Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023 przede wszystkim wpisuje się w pierwszy cel strategiczny:

1. **Cel strategiczny: 1. Poprawa warunków życia mieszkańców:**
   Cele operacyjne:
   1) Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców;
   2) Zmniejszenie stopy bezrobocia;
   3) Poprawa funkcjonowania usług w zakresie infrastruktury społecznej;
   4) Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego i zapobieganie powstawaniu patologii społecznych;
   5) Podniesienie aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców;

Działania rewitalizacyjne ukierunkowane są przede wszystkim na aktywizację i integrację społeczno – zawodową mieszkańców zdegradowanych obszarów. Mają doprowadzić do zapewnienie wysokiego standardu życia mieszkańcom Gminy m.in. poprzez pobudzenie aktywności społecznej oraz zapewnienie odpowiedniej oferty edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjno – sportowej, dlatego też należy stwierdzić, że zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są niezbędne do tego, aby zrealizować cel wyznaczony w Strategii.

Strategia Rozwoju Gminy Topólka na lata 2002-2017 stanowi rdzeń planowania. Program Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023 rozwija zapisy Strategii i konkretyzuje zarówno cele, jak i przedsięwzięcia służące rewitalizacji.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY TOPÓLKA NA LATA 2015-2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Topólka na lata 2015-2020 została przyjęta Uchwałą Nr IV/26/15 Rady Gminy Topólka w dniu 27 marca 2015 roku.

Niniejszy dokument jest wieloletnim dokumentem programowym, który ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców Gminy, a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Podobnie jak w przypadku Strategii Rozwoju Gminy, we wszystkich zasadniczych częściach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych znalazły się aspekty związane z rewitalizacją tj. zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej.

Część diagnostyczną niniejszej Strategii podsumowuje analiza SWOT, która w syntetyczny sposób prezentuje szanse i mocne strony, które mogą przyczynić się do poprawy funkcjonowania osób i rodzin na terenie Gminy Topólka, jak również zagrożenia oraz słabe strony, które mogą utrudnić zmianę na lepsze. W analizie SWOT, zwłaszcza w słabościach Gminy zawarto szereg uwarunkowań problemowych, które mogą stanowić uzasadnienie dla podjęcia działań rewitalizacyjnych:

- wzrost liczby osób bezrobotnych;
- niewystarczająca pomoc dla osób uzależnionych od alkoholu;
- niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy;
- wzrost bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych i powyżej 51 roku życia;
- wzrost liczby osób pozostających bez pracy od 1 do 12 miesięcy oraz od 12 do 24 miesięcy;
- duży odsetek bezrobotnych wśród beneficjentów GOPS;
- rosnąca liczba osób dotkniętych ubóstwem;
- duży udział osób dotkniętych problemem niepełnosprawności i długotrwale lub ciężko chorych wśród beneficjentów GOPS;
- występowanie barier architektonicznych utrudniających osobom niepełnosprawnym dostęp do podstawowych dóbr i usług;
- rosnący udział osób dotkniętych alkoholizmem wśród beneficjentów GOPS;
- występowanie zjawiska osamotnienia wśród osób starszych.

Wszystkie cele zawarte w Strategii można uznać za ściśle powiązane tematycznie z podstawowymi celami rewitalizacji:

- Cel strategiczny 1. Łagodzenie skutków bezrobocia na terenie Gminy Topólka.
- Cel strategiczny 2. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin z terenu Gminy Topólka dotkniętych ubóstwem.

- Cel strategiczny 3. Zapewnienie wsparcia dla osób starszych i ich aktywizacja.
- Cel strategiczny 4. Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej.
- Cel strategiczny 5. Umacnianie rodzin z terenu Gminy Topólka w ich prawidłowym funkcjonowaniu.

Działania rewitalizacyjne ukierunkowane są przede wszystkim na aktywizację i integrację społeczno – zawodową mieszkańców zdegradowanych obszarów. Mają doprowadzić do zapewnienie wysokiego standardu życia mieszkańcom Gminy m.in. poprzez pobudzenie aktywności społecznej oraz zapewnienie odpowiedniej oferty edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjno – sportowej, dlatego też należy stwierdzić, że zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są niezbędne do tego, aby zrealizować cele wyznaczone w Strategii.

LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU KIEROWANA PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ DLA OBSZARU POWIATU RADZIEJOWSKIEGO NA LATA 2016 – 2023

Gmina Topólka należy do Lokalnej Grupy Działania „Razem dla Powiatu Radziejowskiego". Lokalna Strategia Rozwoju kierowana przez społeczność dla obszaru Powiatu Radziejowskiego na lata 2016 – 2023 określa cele ogólne, cele szczegółowe, rezultaty, oddziaływania oraz konkretne przedsięwzięcia jakie będą realizowane na terenie funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania „Razem dla Powiatu Radziejowskiego" w latach 2016 – 2023.

W Strategii wskazano słabe strony obszaru LGD, które uzasadniają również podjęcie działań rewitalizacyjnych na terenie Gminy Topólka. Należą do nich:

- utrzymujące się na wysokim poziomie bezrobocie, mała liczba nowych ofert pracy na obszarze LSR;
- niewystarczająca aktywność podmiotów sektora pozarządowego spowodowana barierą finansową oraz zbyt niski poziom współpracy międzypokoleniowej, międzysektorowej i dialogu społecznego;
- niewystarczające wykorzystanie istniejących obiektów infrastruktury społecznej i rekreacyjno – sportowej do potrzeb mieszkańców (w tym niewystarczająco rozbudowana i dostosowana do potrzeb mieszkańców oferta spędzania czasu wolnego);
- niewystarczająca ilość i zły stan infrastruktury społecznej i drogowej w tym niewystarczająca sieć ścieżek pieszo – rowerowych, chodników, parkingów, oświetlenia, świetlic, placów zabaw, boisk sportowych;
- niewystarczająco rozbudowana i dostosowana do potrzeb mieszkańców oraz rynku pracy oferta edukacyjna, dotycząca ekologii i ochrony środowiska;

- mała liczba nowoczesnych mikro – i małych przedsiębiorstw oraz niski poziom wiedzy i kompetencji w zakresie przedsiębiorczości i prowadzenia działalności gospodarczej;
- niewykorzystane walory turystyczne i bogactwo historyczno – kulturowe, w tym brak kompleksowej promocji obszaru;
- niski stopień wsparcia rolnictwa i przedsiębiorczości, w tym niewystarczający rozwój oferty specjalistycznej oraz instytucji otoczenia biznesu;
- duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej;
- niska efektywność ekonomiczna małych gospodarstw rolnych;
- niskie zarobki/postępujące rozwarstwienie społeczne

Ww. problemy występują także na obszarze Gminy Topólka. W celu ich rozwiązania przyjęto następujące cele:

I. Wzrost konkurencyjności gospodarczej obszaru LGD.
II. Poprawa jakości i standardu życia mieszkańców obszaru LGD w oparciu o zasoby lokalne.

Działania rewitalizacyjne zaplanowane na terenie Gminy Topólka ukierunkowane są przede wszystkim na aktywizację i integrację społeczno – zawodową mieszkańców zdegradowanych obszarów. Mają doprowadzić do zapewnienie wysokiego standardu życia mieszkańcom Gminy m.in. poprzez pobudzenie aktywności społecznej oraz zapewnienie odpowiedniej oferty edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjno – sportowej, dlatego też należy stwierdzić, że zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są zgodne z celami LSR, która w ramach Celu ogólnego I, zakłada wpływ na jakość życia mieszkańców, dochody samorządów, rolę i pozycję powiatu w gospodarce narodowej, a z kolei podstawą identyfikacji Celu ogólnego II Poprawa jakości i standardu życia mieszkańców obszaru LGD w oparciu o zasoby lokalne jest dążenie do przyśpieszenia rozwoju obszarów wiejskich oraz aktywizacji społecznej mieszkańców.

W wyniku realizacja projektów rewitalizacyjnych liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów wyniesie łącznie około 800 osób. A zatem działania rewitalizacyjne będą miały wpływ na realizację wskaźnika określonego w LSR „Wzrost liczby osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej na obszarze LSR w ciągu roku po zakończeniu operacji" w 5,33% (wartość tego wskaźnika w LSR – 15 000 osób w 2023 roku).

Ponadto w ramach przedsięwzięć dotyczących rewitalizacji obszarów wiejskich w LSR określono wskaźnik „Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach wiejskich na obszarze wdrażania LSR do 2023 r.". Przedsięwzięcia rewitalizacyjne na terenie Gminy Topólka przyczynią się do modernizacji 4 świetlic (w tym 3 zostaną utworzone jako nowe miejsca aktywizacji lokalnej społeczności). A zatem działania

rewitalizacyjne wpłyną na realizację powyższego wskaźnika wskazanego w dokumencie LSR w 19,05% (wartość tego wskaźnika w LSR – 21 szt. w 2023 roku).

W nawiązaniu do powyższego, Program rewitalizacji jest powiązany z *Lokalną Strategią Rozwoju kierowaną przez społeczność dla obszaru Powiatu Radziejowskiego na lata 2016-2023* poprzez realizację wspólnych celów i wskaźników.

STRATEGIA OBSZARU ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATU RADZIEJOWSKIEGO NA LATA 2014-2020

Gmina Topólka leży na obszarze powiatu radziejowskiego, na którego terenie obowiązuje Strategia ORSG Powiatu Radziejowskiego na lata 2014-2020. Jest ona dokumentem strategicznym, który wyznacza najważniejsze kierunki rozwojowe powiatu w perspektywie do 2020 roku. Zasadniczym celem niniejszego dokumentu jest zobrazowanie sytuacji społeczno-ekonomicznej powiatu radziejowskiego, w kontekście zarówno obecnych jak i przyszłych procesów rozwoju regionalnego, powodowanych przez różnego rodzaju czynniki o charakterze endogenicznym oraz egzogenicznym, a także przedstawienie opracowanych w toku tworzenia dokumentu, przedsięwzięć strategicznych dla rozwoju.

Na terenie powiatu radziejowskiego zidentyfikowano następujące negatywne zjawiska, które stanowią uzasadnienie dla podjęcia działań rewitalizacyjnych:

- problem niskiej emisji, generowanej głównie z indywidualnych systemów grzewczych;
- niski stopień termomodernizacji budynków;
- niski stopień wykorzystania OZE;
- niekorzystne trendy demograficzne (malejący potencjał ludnościowy);
- wysoki stopień bezrobocia;
- niski poziom wykształcenia mieszkańców;
- mała długość ścieżek rowerowych;
- edukacja – niedostosowany system nauczania do potrzeb rynku pracy;
- duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej;
- mała liczba dużych przedsiębiorstw;
- niska aktywność fizyczna mieszkańców;
- niski poziom innowacyjności gospodarki regionu;
- brak żłobków, niewystarczająca liczba przedszkoli;
- zły stan techniczny dróg;
- mała liczba instytucji kultury;
- niewystarczający kalendarz imprez;
- słabo rozwinięty rynek lokalny.

Program Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023 stanowi odpowiedź na część ww. wskazanych problemów i jest również zgodny z wizją wyznaczoną w ORSG Powiatu Radziejowskiego na lata 2014-2020, bowiem planowane działania rozwojowe powiatu radziejowskiego do 2020 roku koncentrują się wokół potencjału gospodarczego oraz społecznego regionu.

Poniżej przedstawiono cele rozwojowe wyznaczone w ORSG Powiatu Radziejowskiego na lata 2014-2020, które wpisują się w Program Rewitalizacji dla Gminy Topólka:

1. Poprawa atrakcyjności infrastrukturalnej i gospodarczej powiatu;
2. Podniesienie poziomu kapitału społecznego;
3. Rozwój i dostosowanie systemu pomocy społecznej do potrzeb oraz zachodzących zmian demograficznych;
4. Ochrona zabytków oraz kreowanie nowych rozwiązań kulturalno-rekreacyjnych.

Działania rewitalizacyjne ukierunkowane są przede wszystkim na aktywizację i integrację społeczno – zawodową mieszkańców zdegradowanych obszarów. Mają doprowadzić do zapewnienie wysokiego standardu życia mieszkańcom Gminy m.in. poprzez pobudzenie aktywności społecznej oraz zapewnienie odpowiedniej oferty edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjno – sportowej, dlatego też należy stwierdzić, że zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są niezbędne do tego, aby zrealizować ww. cele wyznaczone w Strategii ORSG Powiatu Radziejowskiego na lata 2014-2020.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO DO ROKU 2020 – PLAN MODERNIZACJI 2020+

Najważniejszymi ustaleniami operacyjnymi *Strategii* są cele strategiczne, realizujące potrzeby zidentyfikowane w ramach czterech priorytetów rozwoju:

- Konkurencyjna gospodarka
- Modernizacja przestrzeni wsi i miasta
- Silna metropolia
- Nowoczesne społeczeństwo

Każdy z priorytetów może być realizowany za pomocą kilku celów strategicznych. W powyższej *Strategii* zidentyfikowano osiem celów strategicznych:

- Gospodarka i miejsca pracy
- Dostępność i spójność
- Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi
- Innowacyjność
- Nowoczesny sektor rolno-spożywczy
- Bezpieczeństwo

- Sprawne zarządzanie
- Tożsamość i dziedzictwo

W świetle obowiązującej *Strategii,* aktywizacja społeczno-gospodarcza na poziomie lokalnym stanowi jedno z ważniejszych zamierzeń polityki rozwoju województwa. Uszczegółowieniem zamierzeń w zakresie odnowy obszarów problemowych jest jeden z wyróżnionych kierunków działań, tj. *Rewitalizacja miast, wsi i obszarów zdegradowanych* w celu strategicznym *Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi.*

Głównym celem projektów określonych w niniejszym dokumencie jest zwalczanie degradacji społecznej na terenie Gminy Topólka. W ramach rewitalizacji realizowane będą działania mające na celu integrację grup wykluczonych społecznie, aktywizację osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz stworzenie miejsc integracji mieszkańców. Dzięki projektom/przedsięwzięciom rewitalizacyjnym zostaną zorganizowane szkolenia, kursy, zajęcia edukacyjne prowadzone przez GOPS w Topólce na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Ponadto w ramach działań z zakresu rewitalizacji zostaną zaadaptowane pomieszczenia budynków OSP na świetlice wiejskie oraz Świetlica Wiejska z Znaniewie zostanie wyremontowana i wyposażona. Dostosowanie infrastruktury technicznej i społecznej do potrzeb mieszkańców oraz podniesienie aktywności społecznej przyczyni się do ożywienia społecznego, spadku liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, a także włączenia i integracji ludności zamieszkującej obszary rewitalizowane.

W nawiązaniu do powyższego należy stwierdzić, że Program Rewitalizacji będzie wpływał na realizację celu: *Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi*. Zaplanowane działania wpłyną na rozwój społeczny i przyczynią się do wzrostu aktywności społecznej mieszkańców obszarów wyznaczonych do rewitalizacji. A zatem niniejszy Program Rewitalizacji jest zgodny ze *Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+*.

ZAŁOŻENIA POLITYKI TERYTORIALNEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014-2020

W 2013 r. Zarząd Województwa przyjął także *Założenia Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020*, zawierające przesłanki regionalnej polityki miejskiej i polityki rozwoju obszarów wiejskich. Ustalono, że celem wojewódzkiej polityki miejskiej jest poprawa konkurencyjności całego województwa, dzięki optymalnemu wykorzystaniu potencjałów rozwojowych wszystkich miast, w tym m.in. poprzez ich rewitalizację. Natomiast w zakresie regionalnej polityki rozwoju obszarów wiejskich przyjęto, że konieczna jest ich aktywizacja społeczno-gospodarcza poprzez stymulowanie rozwoju społecznego oraz rozwoju przedsiębiorczości lokalnej.

Wszystkie zadania opisane w niniejszym dokumencie wykazują spójność z *Założeniami Polityki Terytorialnej*. Głównym celem zaplanowanych do realizacji projektów jest zwalczanie degradacji społecznej na terenie Gminy Topólka, w związku z tym działania te bezpośrednio wpływają na aktywizację społeczno-gospodarczą i integrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zadania w zakresie rewitalizacji obszarów wiejskich wpłyną na poprawę konkurencyjności Gminy Topólka. Poprzez adaptację pomieszczeń budynków OSP, remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Znaniewie, poprawi się dostępność i atrakcyjność przestrzeni na cele integracji społeczności lokalnej. Ponadto, organizowane w ramach projektów rewitalizacyjnych, szkolenia, kursy, zajęcia edukacyjne na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym przyczynią się do aktywizacji tych osób i integracji grup wykluczonych społecznie, jak również ożywienia społecznego mieszkańców obszarów rewitalizowanych.

W nawiązaniu do powyższego, niniejszy Program Rewitalizacji niewątpliwie jest powiązany z *Założeniami polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020.*

3. Uproszczona diagnoza gminy

1. SFERA SPOŁECZNA

CHARAKTERYSTYKA LUDNOŚCI

Zgodnie z danymi GUS, Gminę Topólka na koniec 2015 roku zamieszkiwały 4 952 osoby. W latach 2010-2015 liczba ludności spadła o 74 osoby, czyli o ok. 1,47%.

Przyrost naturalny na terenie Gminy Topólka ulegał wahaniom i w większości analizowanych lat utrzymywała wartości ujemne, co oznacza przewagę zgonów nad urodzeniami żywymi. Niekorzystne tendencje zauważono w przypadku salda migracji. W latach 2010-2015 saldo przyjęło wartości ujemne, co ma negatywny wpływ na prognozy dotyczące liczby ludności. Ujemne wartości salda wskazują na przewagę liczby osób opuszczających teren Gminy, nad liczbą osób do niej napływających. Saldo migracji na koniec 2015 roku wyniosło -22.

Ze względu na strukturę populacji Gminy, najliczniejszą grupę stanowili mieszkańcy w wieku produkcyjnym – 63,9% ogólnej liczby ludności w 2015 roku. W ostatnich latach nastąpił spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i wzrost osób w wieku poprodukcyjnym, co wiąże się ze starzeniem się społeczeństwa.

RYNEK PRACY

W Gminie Topólka, w ostatnich latach zaobserwowano wahania liczby osób bezrobotnych. W 2013 roku liczba ta była najwyższa (460), a następnie w przeciągu dwóch lat spadła do 366 osób. Generalnie na przestrzeni lat 2010-2015 liczba osób bezrobotnych na przedmiotowym terenie wzrosła o 1,95%. Zauważyć również należy, że w całym badanym okresie liczba bezrobotnych kobiet przewyższała liczbę bezrobotnych mężczyzn.

EDUKACJA

Na terenie Gminy Topólka funkcjonują łącznie 3 szkoły prowadzone przez organy samorządu terytorialnego: SP im. Mikołaja Kopernika w Topólce, PG im. Adama Mickiewicza w Topólce oraz SP w Paniewie. Z danych pozyskanych z powyższych szkół wynika, że wyniki testów szóstoklasistów kształtują się na niższym poziomie niż w województwie kujawsko-pomorskim. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku testu gimnazjalnego, gdzie jedynie w przypadku testu z języka niemieckiego uczniowie z terenu Gminy Topólka osiągnęli lepsze wyniki niż średnia dla województwa.

PROBLEMY SPOŁECZNE

Zgodnie z danymi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Topólce, na koniec 2015 z pomocy społecznej korzystały 352 osoby. Największą grupę podopiecznych GOPS stanowiły osoby ubogie – 30,7% (108 osób). Znaczący udział miały także osoby bezrobotne – 24,1%. Na przestrzeni lat 2010-2015 liczba podopiecznych GOPS uległa zmniejszeniu o 25,4%.

KULTURA, SPORT I REKREACJA

Zadania z zakresu kultury na terenie Gminy Topólka realizują przede wszystkim: Gminny Ośrodek Kultury w Topólce oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Topólce. Mieszkańcy Gminy mają zapewniony podstawowy dostęp do oferty kulturalnej.

Na terenie Gminy Topólka aktywnie działa jeden klub sportowy - GKS Tęcza Topólka. Od niedawna, oprócz sekcji piłkarskiej, w ramach działalności klubu GKS Tęcza Topólka działa również sekcja siatkarska. Gmina Topólka posiada również siłownię na świeżym powietrzu, która znajduje się w miejscu publicznym, na placu tuż obok Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej. Jest to miejsce, które zapewnia odprężenie i rekreację dla mieszkańców Gminy. Ponadto miejsce te umożliwia integrację społeczną - to dobre rozwiązanie dla tych, którzy wspólnie ze znajomymi lubią spędzać aktywnie wolne chwile.

2. SFERA GOSPODARCZA

Gmina Topólka jest gminą typowo rolniczą. Użytki rolne stanowią tutaj aż 79% powierzchni. Na obszarze Gminy prowadzona jest zróżnicowana działalność rolnicza, w zależności od warunków naturalnych i ekonomicznych. Według danych GUS, na koniec 2015 r. na terenie Gminy Topólka działało 277 podmiotów gospodarczych, z czego 14 w sektorze publicznym, natomiast 261 w sektorze prywatnym. W badanym okresie liczba przedsiębiorców wzrastała - w 2015 roku, w porównaniu do roku 2010, liczba podmiotów wzrosła o 18 (tj. o 6,95%). Wśród podmiotów sektora prywatnego, największy udział stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – w 2015 roku stanowiły one 87,7% podmiotów w sektorze prywatnym. Prywatna działalność gospodarcza prowadzona na terenie Gminy koncentruje się głównie na: handlu hurtowym i detalicznym, budownictwie, przetwórstwie przemysłowym oraz pozostałej działalności usługowej.

3. SFERA ŚRODOWISKOWA

Gmina Topólka położona jest w obrębie Wysoczyzny Kujawskiej. Na tym terenie znajduje się Jezioro Głuszyńskie, a także pięć mniejszych jezior: Chalno-Rybiny, Sadłowo, Sadłużek, Znaniewo, Kamieniec. Na terenie Gminy zlokalizowano Obszar chronionego Krajobrazu „Jezioro Głuszyńskie". Na kilku odcinkach granicy Gm. Topólka i Gm. Lubraniec, w rejonie wsi Czamaninek (Gm. Topólka) i wsi Janiszewskie Dęby, Chrustowo, Janiszewo i Zgłowiączka (Gm. Lubraniec) usytuowano Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Słone łąki w Dolinie Zgłowiączki".

Głównym problemem Gminy Topólka w aspekcie ochrony powietrza atmosferycznego jest zjawisko niskiej emisji. Niska emisja na terenie przedmiotowej jednostki samorządu terytorialnego związana jest głównie z emisją zanieczyszczeń z gospodarstw domowych, które powstają w wyniku funkcjonowania pieców (bardzo często starych) opalanych

w większości węglem (miałem), rzadziej ekogroszkiem. Problemem są nie tylko nieefektywne piece, ale i znaczne ponoszenie strat ciepła, na skutek niskiej izolacji cieplnej budynków. Istotną kwestią jest również rodzaj opału - najczęściej jest to węgiel (miał), jednak trzeba pamiętać o tym, że i on może być różnej jakości. Niestety spalane są także odpady wszelkiego rodzaju.

Problemem w sferze środowiskowej jest także zanieczyszczenie wód i gleb, co związane jest również z funkcjonującą infrastrukturą ściekową. Ponieważ Gmina Topólka to teren typowo wiejski, o rozproszonej zabudowie, mieszkańcy rozwiązują problem odprowadzania ścieków na własnych działkach, budując zbiorniki bezodpływowe i coraz bardziej popularne przydomowe oczyszczalnie ścieków. Należy jednak wskazać, że liczba funkcjonujących przydomowych oczyszczalni ścieków jest nadal niewystarczająca.

4. SFERA TECHNICZNA

Zgodnie z Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Topólka, jednym z głównych obszarów problemowych Gminy Topólka jest wysoka energochłonność budynków, a także niski poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i gospodarstwach indywidualnych. Zgodnie z przeprowadzoną inwentaryzacją, większość budynków mieszkalnych na terenie Gminy Topólka jest w wieku około 50 lat i nie ma przeprowadzonych prac termomodernizacyjnych, co powoduje znaczne straty ciepła. Dodatkowo niewiele obiektów na terenie Gminy jest wyposażonych w instalacje do produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

5. SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

SIEĆ KOMUNIKACYJNA

Sieć drogowa na terenie Gminy, składa się z dróg gminnych i powiatowych. Brak jest dróg krajowych i wojewódzkich. Najbliżej położoną od granic gminy drogą krajową jest DK 62, łącząca Strzelno z Siemiatyczami. W pobliżu Gminy, przebiegają również trzy drogi wojewódzkie: nr 266, 269 i 270. Występujące na terenie gminy drogi powiatowe mają łączną długość 56,7 km. Najważniejszą rolę odgrywają drogi: Samszyce - Topólka - Czamanin oraz Rybiny - Topólka - Lubraniec. Wszystkie drogi powiatowe na terenie gminy mają powierzchnię utwardzoną. Układ komunikacji wewnętrznej gminy, oprócz opisanych powyżej dróg powiatowych, składa się z sieci dróg gminnych oraz dróg o funkcji porównywalnej z drogami gminnymi. Drogi te w przeważającej części posiadają nawierzchnię gruntową lub umocnioną żużlem i tłuczniem. Nawierzchnia utwardzona (bitumiczna, brukowa, betonowa, trylinka) występuje na nielicznych fragmentach dróg. Łączna długość dróg gminnych wynosi 72,855 km.

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Topólka

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA ORAZ GOSPODARKA ODPADAMI

Na koniec 2015 r. długość sieci wodociągowej wynosiła 193,3 km, dzięki czemu wszyscy mieszkańcy Gminy mieli dostęp do bieżącej wody. Ze względu na rozproszoną zabudowę, na terenie Gminy nie funkcjonuje sieć kanalizacyjna. Ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych lub w przydomowych oczyszczalniach ścieków. Za odbiór odpadów komunalnych z terenu Gminy Topólka odpowiedzialny jest Zakład Gospodarki Komunalnej i Mechanizacji Rolnictwa Sp. z o. o. w Baruchowie

ENERGIA CIEPLNA ORAZ ZAOPATRZENIE W GAZ ZIEMNY

Sposób zaopatrzenia odbiorców w energię cieplną na terenie gminy oparty jest na indywidualnych źródłach ciepła i kotłowniach zakładowych. Jako główne paliwo w gminie stosuje się węgiel. Obecnie przez obszar gminy nie przebiega żaden gazociąg wysokoprężny. Istnieje możliwość zgazyfikowania gminy poprzez podłączenie się do istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 500 Włocławek - Odolanów i wybudowanie gazociągu lokalnego DN 100 oraz stacji redukcyjno-pomiarowej. Jednak aby zgazyfikować obszar gminy muszą być spełnione podstawowe warunki przede wszystkim prawne, techniczne i ekonomiczne.

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Topólka

ENERGIA ELEKTRYCZNA

Obecny system zaopatrywania mieszkańców w energię elektryczną w pełni pokrywa zaopatrzenie, jednak wymaga on modernizacji i rozbudowy..

6. WNIOSKI

Sfera społeczna:

- Spadek liczby ludności, ujemny przyrost naturalny, ujemne saldo migracji oraz wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, warunkują proces starzenia się społeczeństwa. Konieczne jest zatem podejmowanie działań mających na celu zahamowanie tego procesu. Zasadne są zatem działania zmierzające do modernizacji infrastruktury technicznej i społecznej, a także dostosowanie oferty edukacyjnej oraz oferty spędzania wolnego czasu do potrzeb różnych grup społecznych i wiekowych.
- Wzrost liczby osób bezrobotnych uzasadnia konieczność podejmowania działania mających na celu aktywizację osób bezrobotnych i biernych zawodowo.
- Niski poziom edukacji na terenie Gminy determinuje konieczność podnoszenia oferty edukacyjnej – zarówno w zakresie infrastruktura, jak i bezpłatnych zajęć dla dzieci i młodzieży.
- Znaczny udział osób korzystających z opieki społecznej determinuje konieczność realizacji działań obejmujących szkolenia, kursy i zajęcia edukacyjne skierowane do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

- Oferta edukacyjna oraz sportowo – rekreacyjna na terenie Gminy zapewniona jest w podstawowym zakresie i skupia się przede wszystkim na obszarze miejscowości Topólka. Konieczne są działania mające na celu rozwinięcie tej oferty w sołectwach, gdzie jest ona najmniej rozbudowana lub nie ma jej w ogóle.

Sfera gospodarcza:

- Gmina Topólka to gmina typowo rolnicza. Pomimo wzrostu liczby podmiotów gospodarczych w ostatnich latach, ich liczba jest relatywnie niska. Uzasadnia to konieczność podejmowania działań mających na celu przyciągnięcie nowych przedsiębiorców. Rozwiązaniem w tym zakresie może być również organizacja różnorodnych przedsięwzięć, które zachęcą osoby bezrobotne lub nieaktywne zawodowo do otwierania własnej działalności gospodarczej.

Sfera środowiskowa:

- Jednym z powodów zanieczyszczenia środowiska na terenie Gminy Topólka jest niska emisja. W tym zakresie konieczne jest podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia efektywności energetycznej budynków oraz wzrostu wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.
- Problemem środowiskowym jest także zanieczyszczenie wód i gleb spowodowane m.in. nieuporządkowaną gospodarką ściekową. Ze względu na wiejski charakter Gminy (rozproszona zabudowa), konieczne są działania zmierzające do wyposażenia jak największej liczby gospodarstw domowych w przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz likwidacja zbiorników bezodpływowych.

Sfera techniczna:

- W odpowiedzi na problemy w sferze technicznej (wysoka energochłonność budynków, niski poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii) konieczne są działania termomodernizacyjne i przewidujące instalacje odnawialnych źródeł energii.

Sfera przestrzenno – funkcjonalna:

- Część dróg na terenie Gminy wymaga przebudowy i modernizacji;
- Konieczne jest uporządkowanie gospodarki ściekowej – budowa przydomowych oczyszczalni ścieków i likwidacja zbiorników bezodpływowych
- Brak miejsc aktywnego wypoczynku i infrastruktury społecznej determinuje konieczność realizacji przedsięwzięć w tym zakresie.

4. Obszar zdegradowany gminy

4.1. Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego

Niniejsza diagnoza została przeprowadzona w oparciu o *„Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020"*, stworzone przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Zasady przedstawiają odmienne sposoby wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dla gmin miejskich, wiejskich oraz miejsko - wiejskich. Zgodnie z *Zasadami,* Gmina Topólka została zaliczona do gmin wiejskich.

Delimitacja obszaru zdegradowanego na obszarach wiejskich odbywa się poprzez wskazanie miejscowości wykazujących stan kryzysowy (za obszar zdegradowany uważa się całą miejscowość, w której stwierdzono występowanie stanu kryzysowego), a wskazanie obszaru rewitalizacji zależne jest od wybranego celu rewitalizacji.

Delimitacja obszaru zdegradowanego w gminach wiejskich odbywa się w podziale na miejscowości lub sołectwa, w zależności od tego, który podział zostanie przez Gminę uznany za bardziej właściwy do przeprowadzenia analizy sytuacji. Następnie każdy ze wskazanych obszarów należy zdiagnozować za pomocą wskaźników. Te miejscowości lub sołectwa, w których zidentyfikuje się szczególną koncentrację problemów, będą mogły być uznane za obszar rewitalizacji.

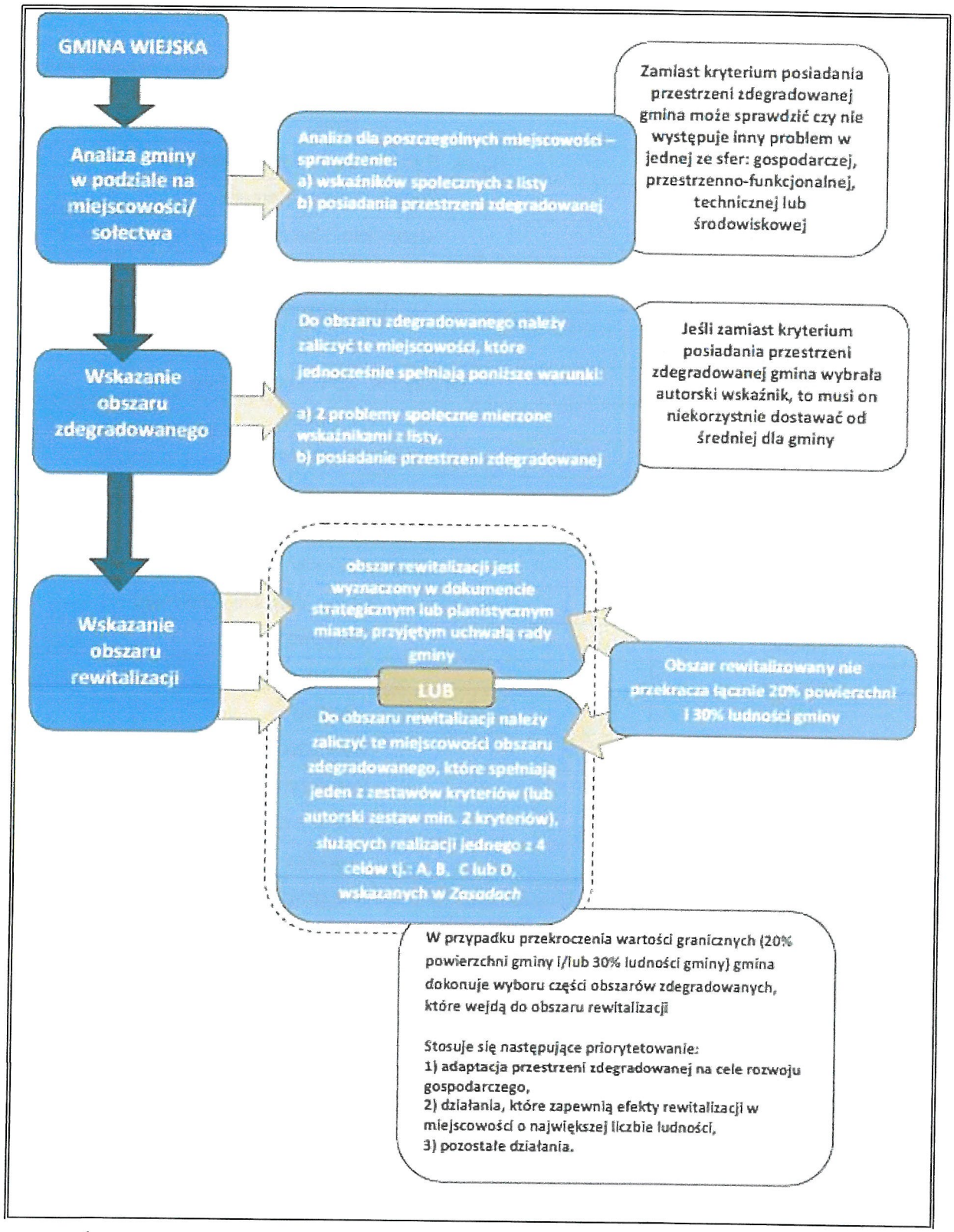
Szczegółowy proces delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji powinien przebiegać następująco:

1. Dla wszystkich miejscowości gminy należy przeprowadzić diagnozę, mającą na celu identyfikację występowania stanu kryzysowego.
2. Do obszaru zdegradowanego należy zaliczyć miejscowości spełniające jednocześnie następujące kryteria:
    a) na terenie miejscowości identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami spośród tych, które określone zostały na liście wskaźników stanu kryzysowego na obszarach wiejskich; jednocześnie wskaźniki te przyjmują w miejscowości wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla gminy,
    b) na terenie miejscowości znajdują się przestrzenie zdegradowane lub gmina może zaproponować inne kryterium reprezentujące przynajmniej jedną ze sfer (negatywne zjawisko).

Dla poszczególnych miejscowości można posłużyć się takimi samymi lub różnymi kryteriami (wyborem wskaźników), jednak zgodnie z zasadami określonymi powyżej.

3. Obszar zdegradowany może stanowić jedna miejscowość lub kilka miejscowości.
4. Obszarem rewitalizacji może zostać obszar zdegradowany w całości lub jego część jeśli łącznie nie przekracza 20% powierzchni gminy i 30% ludności gminy, zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, przygotowane przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 2 sierpnia 2016 r. Do powierzchni obszaru rewitalizacji należy zaliczyć rzeczywistą powierzchnię, na której planowana jest interwencja w ramach programu rewitalizacji (a nie powierzchnię geodezyjną miejscowości/sołectw). Analogicznie do ludności objętej programem rewitalizacji należy wliczyć tylko ludność poddaną rewitalizacji.
5. Dalszy etap wyznaczenia obszaru rewitalizacji zależny będzie od zamierzonego celu rewitalizacji. Gmina musi wybrać i spełnić przynajmniej jeden z 4 zestawów kryteriów w odniesieniu do obszaru zdegradowanego lub jego części i tym samym zdecydować się na określony kierunek/kierunki działań rewitalizacyjnych.

Rysunek 1. Wyznaczanie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarach wiejskich

Źródło: Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

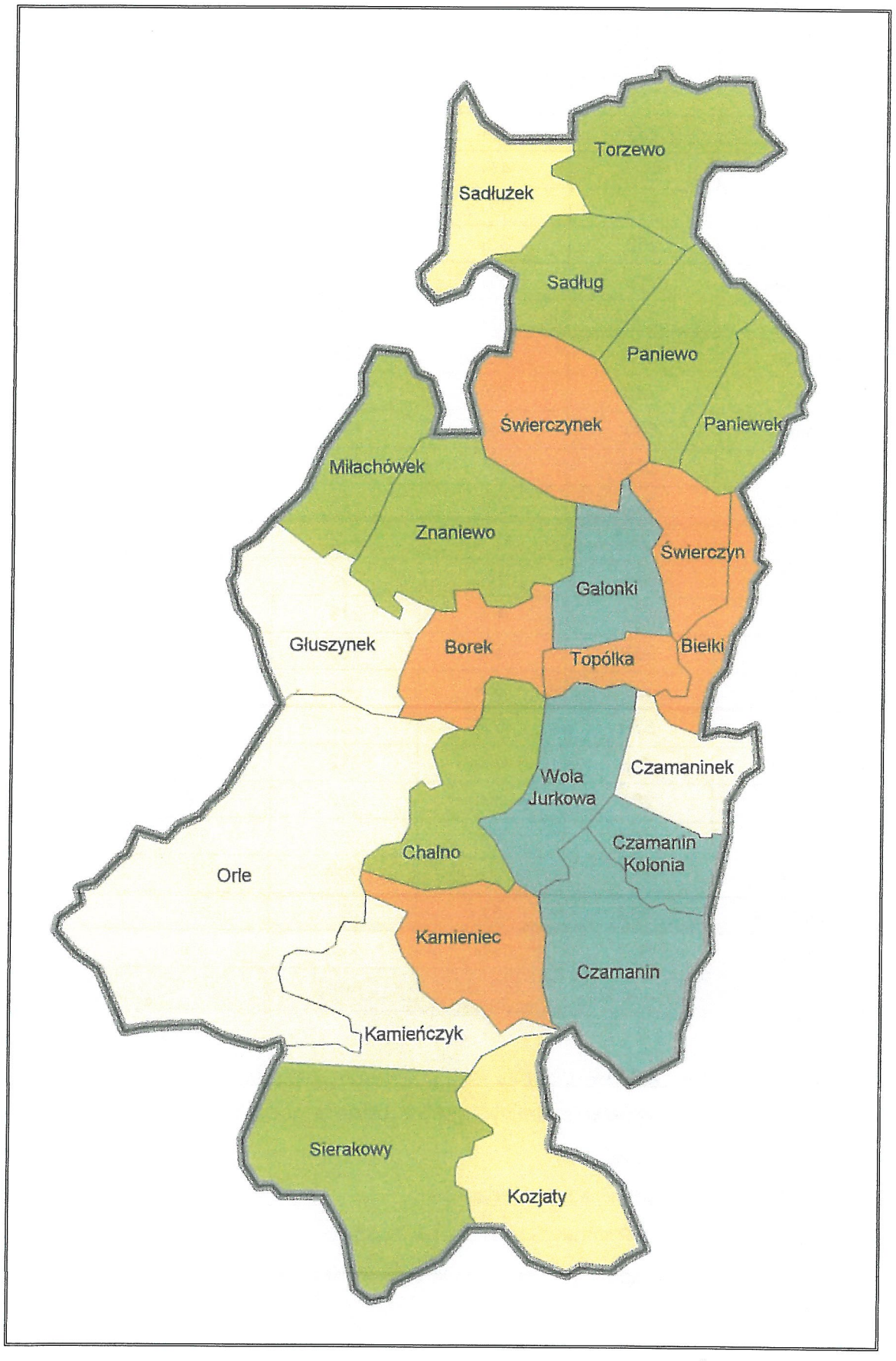
Zgodnie z algorytmem przedstawionym powyżej Gmina Topólka będzie analizowana w podziale na sołectwa.

Tabela 1. Podział Gminy Topólka na sołectwa

SOŁECTWO	WIEŚ
Bielki	Bielki
Borek	Borek, Rybiny Leśne, Galonki-Kolonia
Chalno	Chalno, Chalno-Parcele
Czamanin	Czamanin, Karczówek
Czamanin Kolonia	Czamanin-Kolonia
Czamaninek	Czamaninek
Galonki	Galonki
Głuszynek	Głuszynek, Opielanka, Miałkie
Kamieniec	Kamieniec
Kamieńczyk	Kamieńczyk, Świnki
Kozjaty	Kozjaty
Sierakowy	Sierakowy, Emilianowo
Miłachówek	Miłachówek, Zgniły Głuszynek
Orle	Orle, Orle Gaj, Rybiny, Wyrobki, Żabieniec
Paniewo	Paniewo
Paniewek	Paniewek
Sadłóg	Sadłóg
Sadłużek	Sadłużek
Świerczyn	Świerczyn
Świerczynek	Świerczynek
Topólka	Topólka
Torzewo	Torzewo
Wola Jurkowa	Wola Jurkowa, Wola Jurkowa Kolonia, Jurkowo, Dębianki
Znaniewo	Znaniewo, Rogalki, Iłowo

Źródło: http://www.bip.topolka.pl

Rysunek 2. Graficzny podział Gminy Topólka na sołectwa

Źródło: Dane UG Topólka

Tabela 2. Charakterystyka poszczególnych sołectw Gminy Topólka

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni	Liczba mieszkańców	Udział w ludności ogółem	Liczba gospodarstw domowych
Bielki	257	3%	174	3%	39
Borek	238	2%	219	4%	44
Chalno	400	4%	127	3%	32
Czamanin	654	6%	312	6%	64
Czamanin Kolonia	262	3%	175	3%	43
Czamaninek	269	3%	309	6%	84
Galonki	250	2%	139	3%	34
Głuszynek	483	5%	137	3%	39
Kamieniec	330	3%	123	2%	30
Kamieńczyk	393	4%	124	2%	26
Kozjaty	573	6%	145	3%	36
Miłachówek	346	3%	133	3%	32
Orle	1 557	15%	412	8%	80
Paniewek	378	4%	169	3%	38
Paniewo	397	4%	218	4%	47
Sadłóg	335	3%	129	3%	28
Sadłużek	327	3%	90	2%	24
Sierakowy	579	6%	282	6%	63
Świerczynek	443	4%	212	4%	45
Świerczyn	289	3%	223	4%	45
Topólka	186	2%	463	9%	110
Torzewo	473	5%	209	4%	49
Wola Jurkowa	334	3%	303	6%	80
Znaniewo	521	5%	220	4%	42
RAZEM GMINA	**10 274**	**100%**	**5 047**	**100%**	**1 154**

Źródło: Dane UG Topólka

Poniżej przedstawiono zestaw danych, na podstawie których wyliczono wskaźniki dla poszczególnych sołectw na terenie Gminy Topólka. Dane te pozyskano z:

- Urzędu Gminy w Topólce
- Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie;
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Topólce;
- Informacji udostępnionych na stronie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku;

Tabela 3. Dane do analizy wskaźnikowej

Wyszczególnienie	Ludność w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym	Liczba mieszkańców	Liczba gospodarstw domowych	Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej	Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej
Bielki	117	31	174	39	3	5
Borek	143	34	219	44	8	2
Chalno	86	15	127	32	4	3
Czamanin	218	53	312	64	8	3
Czamanin Kolonia	111	31	175	43	8	5
Czamaninek	206	40	309	84	20	9
Galonki	90	32	139	34	4	4
Głuszynek	92	23	137	39	2	1
Kamieniec	78	21	123	30	2	5
Kamieńczyk	90	13	124	26	2	5
Kozjaty	90	29	145	36	5	6
Miłachówek	76	26	133	32	6	3
Orle	245	89	412	80	10	2
Paniewek	119	29	169	38	6	8
Paniewo	140	36	218	47	6	4
Sadłóg	78	26	129	28	6	3
Sadłużek	60	15	90	24	4	3
Sierakowy	178	44	282	63	12	12
Świerczynek	134	27	212	45	6	4
Świerczyn	144	39	223	45	9	17
Topólka	306	88	463	110	18	4
Torzewo	132	39	209	49	8	7
Wola Jurkowa	218	28	303	80	10	3
Znaniewo	133	36	220	42	9	3
Średnia dla gminy	3 284	844	5 047	1 154	176	121

Źródło: Dane UG Topólka, GOPS, PUP

Tabela 4. Przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasisty w szkole podstawowej za ostatnie 3 lata

Nazwa szkoły	Przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasisty w szkole podstawowej za ostatnie 3 lata		
	2014	2015	2016
Szkoła Podstawowa im. Franciszka Becińskiego	23,61	• Część I – 66% • Część II – 66%	• Część I – 58% • Część II – 53%
Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Topólce	21,39	• Część I - 60% • Część II - 66%	• Część I - 58% • Część II - 66%
Gmina Topólka	22,52	• Część I - 63% • Część II - 66%	• Część I - 58% • Część II - 59,5%
Województwo kujawsko - pomorskie	25%	• Część I 64%; • Część II 75%	• Część I 60%; • Część II 68%

Źródło: UG Topólka, http://www.oke.gda.pl/

4.2. Charakterystyka poszczególnych jednostek strukturalnych na terenie Gminy Topólka

Bielki

W skład sołectwa Bielki wchodzi jedynie wieś Bielki.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Bielki wartość ta jest wyższa i wynosi 26,50%, co świadczy o niekorzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Bieliki charakteryzuje się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Bielki była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie sołectwa Bielki taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 5. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Bielki

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Bielki	26,50%	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, obszaru sołectwa Bieliki nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego. Na jego terenie występują 2 problemy społeczne, jednak nie zidentyfikowano przestrzeni zdegradowanych.

Borek

W skład sołectwa Borek wchodzą następujące wsie: Borek, Rybiny Leśne oraz Galonki-Kolonia.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Borek wartość ta jest niższa i wynosi 23,78%, co świadczy o korzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Borek charakteryzuje się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Borek była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 6. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Borek

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Borek	23,78%	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, obszaru sołectwa Borek nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego, ponieważ na jego terenie zidentyfikowano tylko jeden problem społeczny.

Chalno

W skład sołectwa Chalno wchodzą następujące wsie: Chalno oraz Chalno-Parcele.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Chalno wartość ta jest niższa i wynosi 17,44%, co świadczy o korzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Chalno charakteryzuje się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Chalno była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 7. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Chalno

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Chalno	17,44%	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, obszaru sołectwa Chalno nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego, ponieważ na jego terenie zidentyfikowano tylko jeden problem społeczny.

Czamanin

W skład sołectwa Czamanin wchodzą następujące wsie: Czamanin oraz Karczówek.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na terenie Gminy Topólka wynosi 16,72%. W przypadku sołectwa Czamanin wartość ta jest wyższa i wynosi 16,99%, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Czamanin charakteryzuje się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym do analizy była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie sołectwa Czamanin występuje jeden budynek tego typu, co jest niekorzystnym zjawiskiem. Zgodnie z przeprowadzonymi wywiadami z pracownikami Urzędu Gminy w Topólce, a także mieszkańcami Gminy Topólka (w ramach przeprowadzonych spotkań i badania ankietowego) stwierdzono, że jest to budynek dawnej szkoły podstawowej, który charakteryzuje się złym stanem technicznym, co uniemożliwia jego wykorzystanie na cele społeczne np. na cele świetlicy wiejskiej.

Tabela 8. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Czamanin

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Czamanin	16,99%	TAK	TAK

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwo Czamanin należy zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie zidentyfikowano dwa problemy społeczne, a do tego zidentyfikowano problem ze sfery infrastrukturalnej.

Czamanin Kolonia

W skład sołectwa Czamanin Kolonia wchodzi wieś Czamanin Kolonia.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Czamanin Kolonia wartość ta jest wyższa i wynosi 27,93%, co świadczy o niekorzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Czamanin Kolonia charakteryzuje się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Czamanin Kolonia była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 9. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Czamanin Kolonia

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Czamanin Kolonia	27,93%	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Czamanin Kolonia nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie nie zidentyfikowano problemu spoza sfery społecznej.

Czamaninek

W skład sołectwa Czamaninek wchodzi jedynie wieś Czamaninek.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Czamaninek wartość ta jest niższa i wynosi 19,42%, co świadczy o korzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Czamaninek charakteryzuje się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Czamaninek była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 10. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Czamaninek

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Czamaninek	19,42%	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, obszaru sołectwa Czamaninek nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie zidentyfikowano tylko jeden problem społeczny i nie zidentyfikowano problemów w pozostałych sferach.

Galonki

W skład sołectwa Galonki wchodzi jedynie wieś Galonki.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Galonki wartość ta jest wyższa i wynosi 33,56%, co świadczy o niekorzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Galonki charakteryzuje się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Galonki była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 11. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Galonki

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Galonki	35,56%	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Galonki nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie nie zidentyfikowano problemu spoza sfery społecznej.

Głuszynek

W skład sołectwa Głuszynek wchodzą następujące wsie: Głuszynek, Opielanka oraz Miałkie.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Głuszynek wartość ta jest niższa i wynosi 25,00%, co świadczy o korzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Głuszynek charakteryzuje się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co decyduje o sytuacji kryzysowej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Głuszynek była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 12. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Głuszynek

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Głuszynek	25,00%	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, obszaru sołectwa Głuszynek nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie zidentyfikowano tylko jeden problem społeczny.

Kamieniec

W skład sołectwa Kamieniec wchodzi jedynie wieś Kamieniec.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na terenie Gminy Topólka wynosi 16,72%. W przypadku sołectwa Kamieniec wartość ta jest wyższa i wynosi 17,07%, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy udziału gospodarstw domowych - stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze. Miernik ten dla całej Gminy Topólka równy jest 10,49%, natomiast dla przedmiotowego sołectwa kształtuje się on na poziomie 16,67% co obrazuje negatywną sytuację.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Kamieniec była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa, występuje jeden budynek tego typu. Zgodnie z przeprowadzonymi wywiadami z pracownikami Urzędu Gminy w Topólce, a także mieszkańcami Gminy Topólka (w ramach przeprowadzonych spotkań i badania ankietowego) stwierdzono, że jest to część budynku remizy OSP, która należy do Gminy Topólka i charakteryzuje się złym stanem technicznym, co uniemożliwia jego wykorzystanie na cele społeczne np. na cele świetlicy wiejskiej.

Tabela 13. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Kamieniec

Wyszczególnienie	Sfera społeczna	Sfera infrastrukturalna

	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Udział gospodarstw domowych - stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Kamieniec	17,07%	16,67%	TAK

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwo Kamieniec należy zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie zidentyfikowano dwa problemy społeczne, a do tego zidentyfikowano problem ze sfery infrastrukturalnej.

Kamieńczyk

W skład sołectwa Kamieńczyk wchodzą wsie Kamieńczyk oraz Świnki.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Kamieńczyk wartość ta jest niższa i wynosi 14,44%, co świadczy o korzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Kamieńczyk charakteryzuje się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Kamieńczyk była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 14. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Kamieńczyk

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Kamieńczyk	14,44%	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest

zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Kamieńczyk nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie zidentyfikowano tylko jeden problem ze sfery społecznej.

Kozjaty

W skład sołectwa Kozjaty wchodzi jedynie wieś Kozjaty.

Pierwszy analizowany wskaźnik dotyczy udziału gospodarstw domowych - stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze. Miernik ten dla całej Gminy Topólka równy jest 10,49%, natomiast dla przedmiotowego sołectwa kształtuje się on na poziomie 16,67%, co obrazuje negatywną sytuację.

Kolejny wskaźnik wzięty pod uwagę, to stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze. Średnia wartość tego wskaźnika dla Gminy Topólka to 5,36%, natomiast dla sołectwa Kozjaty kształtuje się ona na poziomie 5,56%, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Kozjaty była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie przedmiotowego sołectwa występuje jeden budynek tego typu, co jest niekorzystnym zjawiskiem. Zgodnie z przeprowadzonymi wywiadami z pracownikami Urzędu Gminy w Topólce, a także mieszkańcami Gminy Topólka (w ramach zorganizowanych spotkań i badania ankietowego) stwierdzono, że jest to część budynku remizy OSP, która należy do Gminy Topólka i która charakteryzuje się złym stanem technicznym, co uniemożliwia jego wykorzystanie na cele społeczne np. na cele świetlicy wiejskiej.

Tabela 15. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Kozjaty

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Udział gospodarstw domowych - stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Kozjaty	16,67%	5,56%	TAK

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest

zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwo Kozjaty należy zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie zidentyfikowano dwa problemy społeczne, a do tego zidentyfikowano problem ze sfery infrastrukturalnej.

Miłachówek

W skład sołectwa Miłachówek wchodzą następujące wsie: Miłachówek i Zgniły Głuszynek.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Miłachówek wartość ta jest wyższa i wynosi 34,21%, co świadczy o niekorzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Miłachówek charakteryzuje się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Miłachówek była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 16. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Miłachówek

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Miłachówek	34,21%	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Miłachówek nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego, ponieważ na jego terenie nie zidentyfikowano problemu ze sfery infrastrukturalnej.

Orle

W skład sołectwa Orle wchodzą następujące wsie: Orle, Orle Gaj, Rybiny, Wyrobki oraz Żabieniec.

Pierwszy z analizowanych wskaźników dotyczy udziału gospodarstw domowych - stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze. Miernik ten dla całej Gminy Topólka równy jest 10,49%, natomiast dla przedmiotowego sołectwa kształtuje się on na poziomie 2,50%, co obrazuje pozytywną sytuację.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Orle charakteryzuje się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Orle była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie sołectwa Orle znajduje się budynek tego typu, co jest niekorzystnym zjawiskiem. Zgodnie z przeprowadzonymi wywiadami z pracownikami Urzędu Gminy w Topólce, a także mieszkańcami Gminy Topólka (w ramach przeprowadzonych spotkań i badania ankietowego) stwierdzono, że jest to zabytkowy wiatrak - obiekt ten wpisany jest w rejestr zabytków, pochodzi z 1897 r. Po II wojnie światowej śmigła zostały zdemontowane, ze względu na zużycie silników elektrycznych. Obecnie obiekt ten jest udostępniany zwiedzającym i pełni funkcję muzealną, konieczne jest jednak wykonanie i zainstalowanie brakujących śmigieł.

Tabela 17. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Orle

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Udział gospodarstw domowych - stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Orle	2,50%	TAK	TAK

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występuje inne negatywne zjawisko z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Orle nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego, ponieważ na jego terenie zidentyfikowano tylko jeden problem ze sfery społecznej.

Paniewek

W skład sołectwa Paniewek wchodzi jedynie wieś Paniewek.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Paniewek wartość ta jest niższa i wynosi 24,37%, co świadczy o korzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Paniewek nie odznacza się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji korzystnej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Paniewek była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 18. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Paniewek

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Paniewek	24,37%	NIE	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Paniewek nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie nie zidentyfikowano żadnego problemu społecznego, ani ze sfery infrastrukturalnej.

Paniewo

W skład sołectwa Paniewo wchodzi jedynie wieś Paniewo.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze na terenie Gminy Topólka wynosi 16,72%. W przypadku sołectwa Paniewo wartość ta jest niższa i wynosi 16,51%, co świadczy o korzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Paniewo nie odznacza się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji korzystnej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Paniewo była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na przedmiotowym obszarze występuje budynek tego typu, co jest

niekorzystnym zjawiskiem. Zgodnie z przeprowadzonymi wywiadami z pracownikami Urzędu Gminy w Topólce, a także mieszkańcami Gminy Topólka (w ramach przeprowadzonych spotkań i badania ankietowego) stwierdzono, że jest to świetlica wiejska, która charakteryzuje się złym stanem technicznym, co uniemożliwia jej pełne wykorzystanie w celach społecznych.

Tabela 19. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Paniewo

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Paniewo	16,51%	NIE	TAK

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Paniewo nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie nie zidentyfikowano problemów społecznych.

Sadłóg

W skład sołectwa Sadłóg wchodzi jedynie wieś Sadłóg.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Sadłóg wartość ta jest wyższa i wynosi 33,33%, co świadczy o niekorzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Sadłóg nie odznacza się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji korzystnej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Sadłóg była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 20. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Sadłóg

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Sadłóg	33,33%	NIE	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Sadłóg nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie zidentyfikowano tylko jeden problem społeczny.

Sadłużek

W skład sołectwa Sadłużek wchodzi jedynie wieś Sadłużek.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Sadłużek wartość ta jest niższa i wynosi 25,00%, co świadczy o korzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Sadłużek nie odznacza się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji korzystnej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Sadłużek była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 21. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Sadłużek

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Sadłużek	25,00%	NIE	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest

zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Sadłużek nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie nie zidentyfikowano żadnych problemów zgodnie z analizowanymi wskaźnikami.

Sierakowy

W skład sołectwa Sierakowy wchodzą następujące wsie: Sierakowy oraz Emilianowo.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Sierakowy wartość ta jest niższa i wynosi 24,72%, co świadczy o korzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Sierakowy charakteryzuje się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji niekorzystnej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Sierakowy była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 22. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Sierakowy

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Sierakowy	24,72%	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Sierakowy nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie zidentyfikowano tylko jeden problem społeczny.

Świerczynek

W skład sołectwa Świerczynek wchodzi jedynie wieś Świerczynek.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Świerczynek wartość ta jest niższa i wynosi 20,15%, co świadczy o korzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Świerczynek nie odznacza się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji korzystnej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Świerczynek była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 23. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Świerczynek

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Świerczynek	20,15%	NIE	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Świerczynek nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie nie zidentyfikowano żadnych problemów społecznych, ani też infrastrukturalnych.

Świerczyn

W skład sołectwa Świerczyn wchodzi wieś Świerczyn.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Świerczyn wartość ta jest wyższa i wynosi 27,08%, co świadczy o niekorzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Świerczyn charakteryzuje się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji niekorzystnej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Świerczyn była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 24. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Świerczyn

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Świerczyn	27,08%	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Świerczyn nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie nie zidentyfikowano problemów ze sfery infrastrukturalnej.

Topólka

W skład sołectwa Topólka wchodzi wieś Topólka.

Pierwszy z analizowanych wskaźników dotyczy udziału gospodarstw domowych - stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze. Miernik ten dla całej Gminy Topólka równy jest 10,49%, natomiast dla przedmiotowego sołectwa kształtuje się on na poziomie 3,64% co obrazuje pozytywną sytuację.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Topólka charakteryzuje się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji niekorzystnej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Topólka była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 25. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Topólka

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Udział gospodarstw domowych - stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Topólka	3,64%	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Topólka nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie zidentyfikowano tylko jeden problem ze sfery społecznej.

Torzewo

W skład sołectwa Torzewo wchodzi jedynie wieś Torzewo.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Torzewo wartość ta jest wyższa i wynosi 29,55%, co świadczy o niekorzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Torzewo nie odznacza się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o pozytywnej sytuacji.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Torzewo była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 26. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Torzewo

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Torzewo	29,55%	NIE	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest

zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Torzewo nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie zidentyfikowano tylko jeden problem ze sfery społecznej.

Wola Jurkowa

W skład sołectwa Wola Jurkowa wchodzą następujące wsie: Wola Jurkowa, Wola Jurkowa Kolonia, Jurkowo oraz Dębianki.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Wola Jurkowa wartość ta jest niższa i wynosi 12,84%, co świadczy o korzystnej sytuacji.

Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy oświaty. Sołectwo Wola Jurkowa odznacza się obsługą szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Wola Jurkowa była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na terenie niniejszego sołectwa taka przestrzeń nie występuje.

Tabela 27. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Wola Jurkowa

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Wola Jurkowa	12,84%	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwa Wola Jurkowa nie można zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie zidentyfikowano tylko jeden problem ze sfery społecznej.

Znaniewo

W skład sołectwa Znaniewo wchodzą następujące wsie: Znaniewo, Rogalki i Iłowo.

Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Gminy Topólka ustalono, że średni stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na terenie

Gminy Topólka wynosi 25,70%. W przypadku sołectwa Znaniewo wartość ta jest wyższa i wynosi 27,07%, co świadczy o niekorzystnej sytuacji.

Kolejny wskaźnik wzięty pod uwagę, to stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze. Średnia wartość tego wskaźnika dla Gminy Topólka to 5,36%, natomiast dla sołectwa Znaniewo kształtuje się ona na poziomie 6,77%, co świadczy o sytuacji kryzysowej.

Ostatnim wskaźnikiem wybranym dla sołectwa Znaniewo była obecność przestrzeni zdegradowanej. Na przedmiotowym obszarze znajduje się zdegradowany budynek, co jest niekorzystnym zjawiskiem. Zgodnie z przeprowadzonymi wywiadami z pracownikami Urzędu Gminy w Topólce, a także mieszkańcami Gminy Topólka (w ramach przeprowadzonych spotkań i badania ankietowego) stwierdzono, że jest to budynek dawnej szkoły podstawowej – obiekt może być wykorzystany na potrzeby stworzenia świetlicy wiejskiej, domu pomocy społecznej lub ośrodka opieki osób starszych. Niestety obecnie budynek charakteryzuje zły stan techniczny, co uniemożliwia jego wykorzystanie na ww. cele. Konieczne jest wykonanie szeregu prac obejmujących m.in.: odnowę istniejącej infrastruktury oraz estetyki budynku, modernizację otoczenia budynku, a także prace adaptacyjne budynku w celu dostosowania obiektu do wymogów sanitarnych, przeciwpożarowych i bhp.

Tabela 28. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Znaniewo

Wyszczególnienie	Sfera społeczna		Sfera infrastrukturalna
	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Znaniewo	27,07%	6,77%	TAK

Źródło: Opracowanie własne

Obszar wiejski można uznać za zdegradowany, jeżeli na jego terenie identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami, które przyjmują wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla Gminy. Ponadto na terenie sołectwa konieczne jest zidentyfikowanie przestrzeni zdegradowanych lub występowanie innego negatywnego zjawiska z pozostałych sfer.

W nawiązaniu do powyższego, sołectwo Znaniewo należy zaliczyć do obszaru zdegradowanego – na jego terenie zidentyfikowano dwa problemy ze sfery społecznej oraz jeden ze sfery infrastrukturalnej.

4.3. Podsumowanie

Zbiorcze zestawienie wybranych wskaźników dla poszczególnych sołectw na terenie Gminy Topólka przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Zbiorcze zestawienie wszystkich analizowanych wskaźników dla sołectw na terenie Gminy Topólka

Wyszczególnienie	Sfera społeczna					Sfera infrastrukturalna
	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Udział gospodarstw domowych - stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Obecność przestrzeni zdegradowanej
Bielki	-	26,50%	-	TAK	-	NIE
Borek	-	23,78%	-	TAK	-	NIE
Chalno	-	17,44%	-	TAK	-	NIE
Czamanin	16,99%	-	-	TAK	-	TAK
Czamanin Kolonia	-	27,93%	-	TAK	-	NIE
Czamaninek	-	19,42%	-	TAK	-	NIE
Galonki	-	35,56%	-	TAK	-	NIE
Głuszynek		25,00%	-	TAK	-	NIE
Kamieniec	17,07%	-	16,67%	-	-	TAK
Kamieńczyk		14,44%	-	TAK	-	NIE
Kozjaty	-	-	16,67%	-	5,56%	TAK
Miłachówek	-	34,21%	-	TAK	-	NIE
Orle	-	-	2,50%	TAK	-	TAK
Paniewek	-	24,37%	-	NIE	-	NIE
Paniewo	16,51%	-	-	NIE	-	TAK
Sadłóg	-	33,33%	-	NIE	-	NIE
Sadłużek	-	25,00%	-	NIE	-	NIE
Sierakowy	-	24,72%	-	TAK	-	NIE
Świerczynek	-	20,15%	-	NIE	-	NIE
Świerczyn	-	27,08%	-	TAK	-	NIE
Topólka	-	-	3,64%	TAK	-	NIE
Torzewo	-	29,55%	-	NIE	-	NIE
Wola Jurkowa	-	12,84%	-	TAK	-	NIE
Znaniewo	-	27,07%	-	-	6,77%	TAK
Średnia dla gminy	**16,72%**	**25,70%**	**10,49%**	-	**5,36%**	-

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z *„Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa*

Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020", obszar zdegradowany to obszar na którym zidentyfikowano stan kryzysowy.

Zasady wskazują również, że obszar gminy wiejskiej może zostać zdefiniowany jako zdegradowany jeżeli:

a) na terenie miejscowości identyfikuje się co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami spośród tych, które określone zostały na liście wskaźników stanu kryzysowego na obszarach wiejskich; jednocześnie wskaźniki te przyjmują w miejscowości wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla gminy,
b) na terenie miejscowości znajdują się przestrzenie zdegradowane lub gmina może zaproponować inne kryterium reprezentujące przynajmniej jedną ze sfer (negatywne zjawisko).

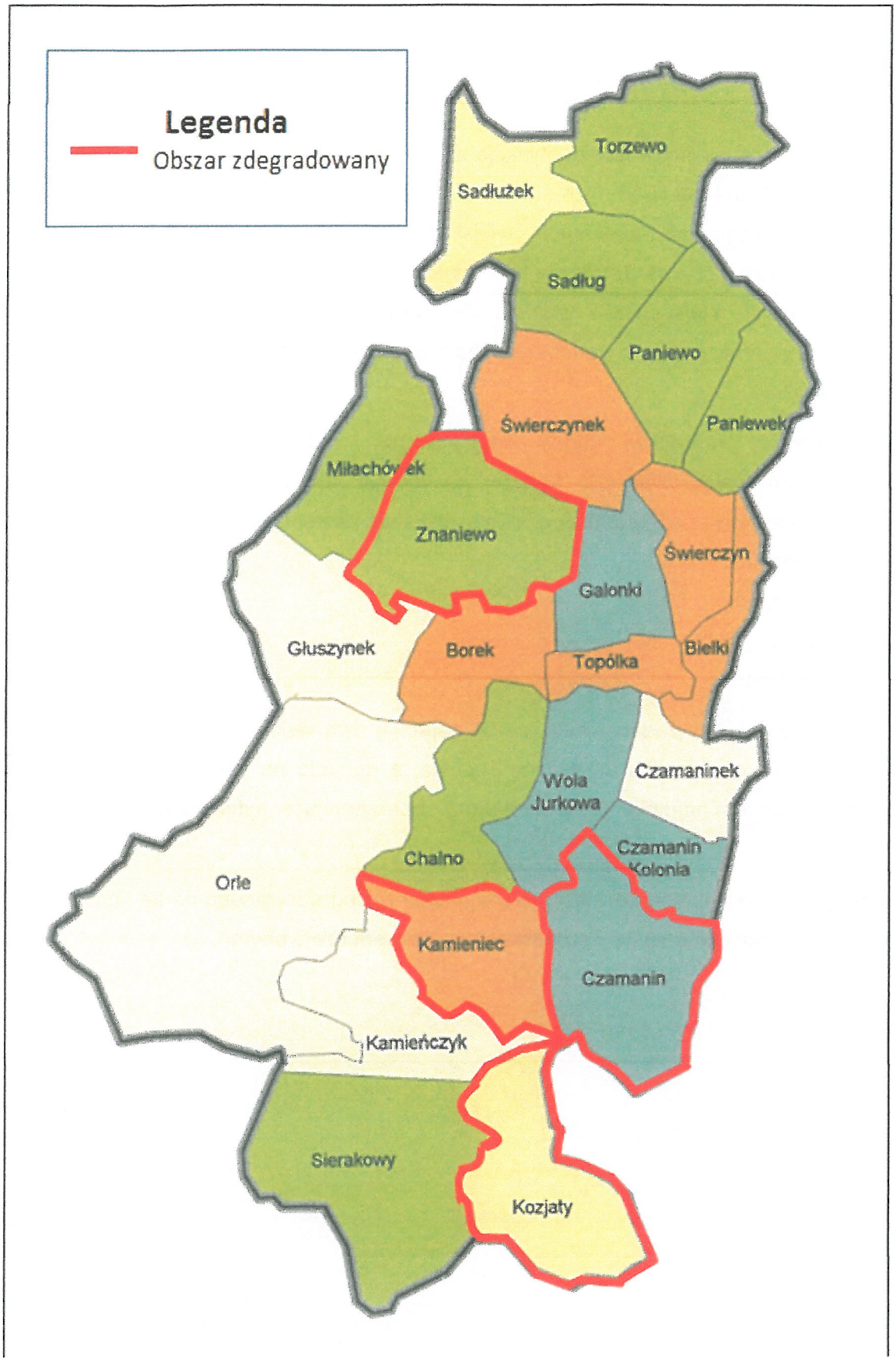
Na podstawie powyższej tabeli zatytułowanej *Zbiorcze zestawienie wszystkich analizowanych wskaźników dla sołectw na terenie Gminy Topólka* oraz powyższymi zasadami, jako obszar zdegradowany należy wskazać następujące sołectwa:

1. Czamanin
2. Kamieniec
3. Kozjaty
4. Znaniewo

Na terenie tych sołectw identyfikuje się co najmniej dwa wskaźniki społeczne przyjmujące gorsze wartości niż średnia dla Gminy Topólka, a ponadto na terenie niniejszych sołectw identyfikuje się co najmniej jedno kryterium reprezentujące sytuację kryzysową w innej strefie.

Poniżej graficznie zaprezentowano granice obszaru zdegradowanego na tle Gminy Topólka. Obszary zdegradowane zostały przedstawiona kolorem czerwonym.

Rysunek 3. Obszary zdegradowane na terenie Gminy Topólka

Źródło: Opracowanie własne

5. Obszar rewitalizacji gminy

Obszar rewitalizacji w myśl „*Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020*", to obszar zdegradowany w całości lub jego część jeśli łącznie nie przekracza 20% powierzchni gminy i 30% ludności gminy, zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, przygotowane przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 2 sierpnia 2016 r.* do powierzchni obszaru rewitalizacji należy zaliczyć rzeczywistą powierzchnię, na której planowana jest interwencja w ramach programu rewitalizacji (a nie powierzchnię geodezyjną miejscowości/sołectw). Analogicznie do ludności objętej programem rewitalizacji należy wliczyć tylko ludność poddaną rewitalizacji.

Należy ponadto pamiętać, że obszar rewitalizacji powinien obejmować jednostki strukturalne o największym natężeniu sytuacji problemowej w zakresie cech, które zostały użyte do delimitacji.
Ponieważ wyżej wskazany obszar zdegradowany nie przekracza 20% powierzchni oraz 30% mieszkańców Gminy Topólka, potencjalnie w całości może on zostać wyznaczony jako obszar rewitalizacji.

Dalszy etap wyznaczenia obszaru rewitalizacji zależy od zamierzonego celu rewitalizacji. Gmina musi wybrać i spełnić przynajmniej jeden z 4 zestawów kryteriów w odniesieniu do obszaru zdegradowanego lub jego części i tym samym zdecydować się na określony kierunek/kierunki działań rewitalizacyjnych.

Kryteria te przedstawiają się następująco:

A. Cel rewitalizacji: przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej

   Za obszar rewitalizacji można uznać miejscowości, w których jednocześnie spełnione zostaną następujące warunki:

   a) występuje przestrzeń zdegradowana, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego,

   b) na terenie miejscowości i w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu miejscowości, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnych brak publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej[1], chyba że uzasadniona i planowana interwencja zakłada utworzenie infrastruktury:

[1] Np. publicznej infrastruktury: sportu; rekreacji lub domu kultury, biblioteki, świetlicy wiejskiej (lub ich placówki filialnej).Należy tu jednocześnie wskazać, że obiekty i urządzenia należące do jednej z tych 3 kategorii (której brak) mogą być realizowane nie tylko wówczas, gdy nie ma żadnej infrastruktury

- komplementarnej wobec już istniejącej lub
- bezpośrednio rozszerzającej (poprzez adaptację istniejących budynków) możliwości lokalowe infrastruktury już istniejącej lub
- utworzenie infrastruktury należącej do tej samej kategorii oraz umożliwiającej realizację zadań/aktywności tego samego rodzaju, jeśli zapotrzebowanie społeczne przekracza możliwości infrastruktury już istniejącej lub
- utworzenie infrastruktury zastępującej infrastrukturę tego samego rodzaju likwidowaną ze względu na stan wyeksploatowania, brak funkcjonalności, niespełnianie warunków bezpieczeństwa,

to nie jest konieczne spełnienie wspomnianego warunku odległości 1,5 km.

B. Cel rewitalizacji: przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji gospodarczej

Za obszar rewitalizacji można uznać miejscowości, w których jednocześnie spełnione są warunki:

a) występują przestrzenie zdegradowane, które mogą być zaadaptowane do celów rozwoju gospodarczego,
b) na terenie gminy są zarejestrowane osoby bezrobotne.

C. Cel rewitalizacji: rozwój społeczny dzieci i młodzieży w rejonach o niskim poziomie kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych

Za obszary rewitalizacji można uznać miejscowości, w których jednocześnie spełnione są warunki:

a) miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej lub gimnazjum o niskim poziomie kształcenia,
b) lokalny samorząd może wykazać udokumentowane zainteresowanie prowadzeniem zajęć aktywizujących (np. przez sektor ngo),

D. Cel rewitalizacji: zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej

Za obszar rewitalizacji można uznać miejscowości, w których jednocześnie spełnione są warunki:

a) miejscowość wykazuje wyższy od przeciętnej w gminie wskaźnik osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej lub miejscowość znajduje

aktywizacji społecznej, ale także wtedy, gdy są dostępne obiekty i urządzenia należące do którejkolwiek z dwóch pozostałych kategorii (o ile jest to uzasadnione).

się wśród trzech miejscowości w gminie o największej bezwzględnej liczbie osób objętych sytuacją kryzysową,

b) lokalny samorząd może wykazać udokumentowane zainteresowanie prowadzeniem zajęć aktywizujących (np. przez sektor ngo).

Jako obszar rewitalizacji wyznaczono sołectwa zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 30. Obszar rewitalizacji na terenie Gminy Topólka wraz z celami rewitalizacji i odniesieniem do kryteriów wyboru celu rewitalizacji

Wyszczególnienie	Cel rewitalizacji	Odniesienie do kryteriów wyboru celu rewitalizacji
Czamanin	Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej	1. Na terenie sołectwa występuje przestrzeń zdegradowana, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego – budynek po byłej szkole podstawowej który charakteryzuje się złym stanem technicznym. Obiekt ten może zostać wykorzystany na cele społeczne np. na utworzenie świetlicy wiejskiej. 2. Na terenie miejscowości i w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu miejscowości, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnych brak publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej.
Kamieniec	Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej	1. Na terenie sołectwa występuje przestrzeń zdegradowana, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego – część budynku remizy OSP, która należy do Gminy Topólka i która charakteryzuje się złym stanem technicznym. Obiekt ten może zostać wykorzystany na cele społeczne np. na utworzenie świetlicy wiejskiej. 2. Na terenie miejscowości i w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu miejscowości, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnych występuje publiczna infrastruktura aktywizacji społecznej, jednak planowana interwencja jest uzasadniona i zakłada utworzenie infrastruktury bezpośrednio rozszerzającej możliwości lokalowe infrastruktury już istniejącej.
Kozjaty	Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej	1. Na terenie sołectwa występuje przestrzeń zdegradowana, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego – część budynku remizy OSP, która należy do Gminy Topólka i która charakteryzuje się złym stanem technicznym. Obiekt ten może zostać wykorzystany na cele społeczne np. na utworzenie świetlicy wiejskiej. 2. Na terenie miejscowości i w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu miejscowości, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnych brak publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej.
Znaniewo	Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej	1. Na terenie sołectwa występuje przestrzeń zdegradowana, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego – budynek dawnej szkoły podstawowej – obiekt może być wykorzystany na potrzeby stworzenia świetlicy wiejskiej, domu pomocy społecznej lub ośrodka opieki osób starszych. Niestety obecnie budynek charakteryzuje zły stan techniczny, co uniemożliwia jego wykorzystanie na ww. cele.

Wyszczególnienie	Cel rewitalizacji	Odniesienie do kryteriów wyboru celu rewitalizacji
		2. Na terenie miejscowości i w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu miejscowości, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnych brak publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej.

Źródło : Opracowanie własne

Tabela 31. Liczba osób i powierzchnia objęta rewitalizacją

Wyszczególnienie	Liczba ludności	Powierzchnia (ha)	Udział ludności	Udział powierzchni
Czamanin	312	555,99	6,18%	5,41%
Kamieniec	123	271,36	2,44%	2,64%
Kozjaty	145	425,34	2,87%	4,14%
Znaniewo	220	515,45	4,36%	5,02%
Razem	**800**	**1 768,14**	**15,85%**	**17,21%**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG w Topólce oraz http://geoportal.gov.pl/

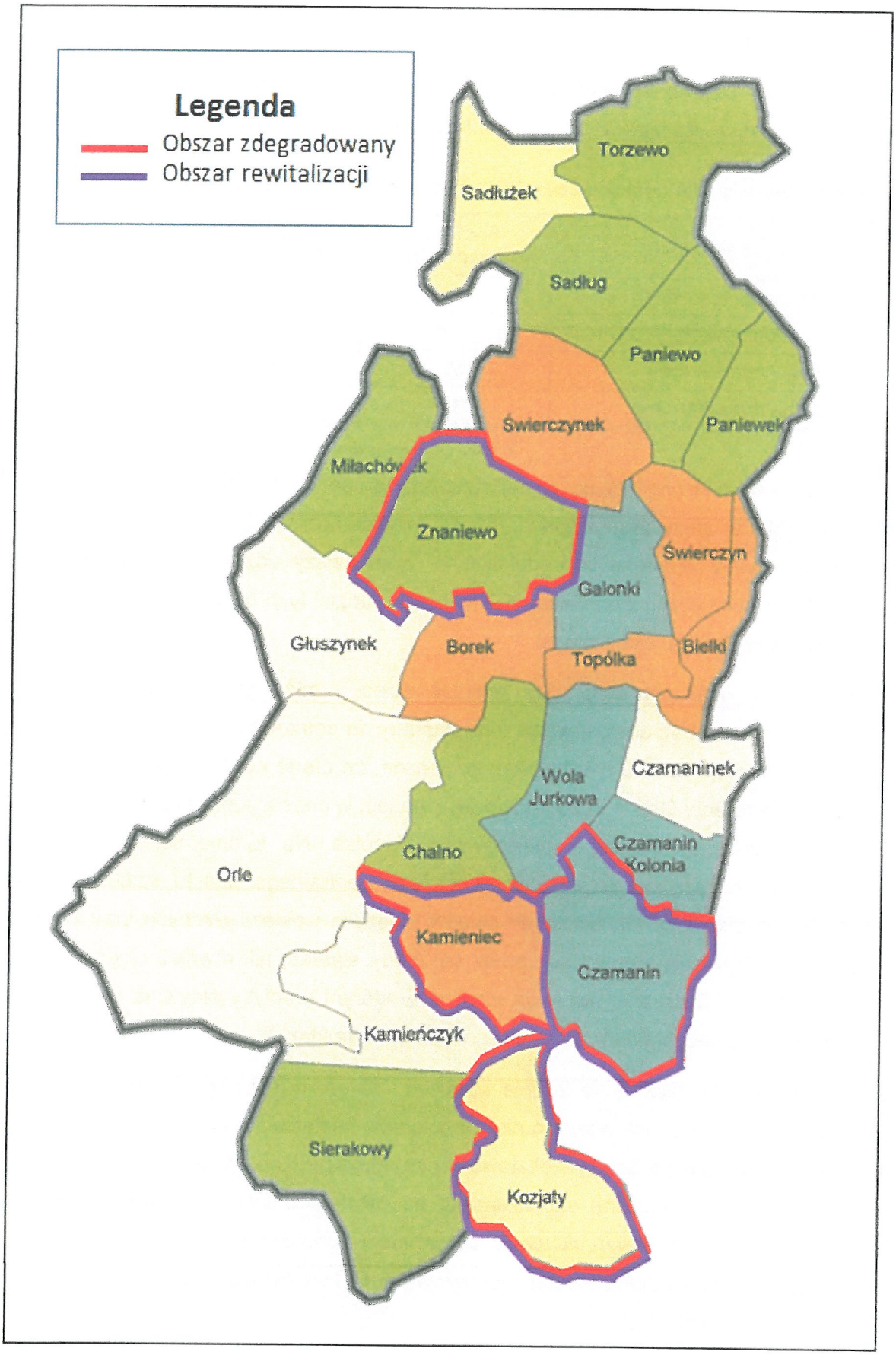
Zgodnie z metodyką wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji na obszarach wiejskich regionu, do powierzchni obszaru rewitalizacji należy zaliczyć rzeczywistą powierzchnię na której planowana jest interwencja w ramach programu rewitalizacji (a nie powierzchnię geodezyjną miejscowości/sołectw). Rzeczywistą powierzchnię obszarów objętych rewitalizacją przedstawia powyższa tabela.

Rzeczywista powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 1 768,14 ha i stanowi około 17,21% powierzchni Gminy Topólka. Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji mieszka 800 osób, co stanowi około 15,85% mieszkańców Gminy Topólka.

Obszar wyznaczony do rewitalizacji spełnia zatem kryteria tj. nie przekracza 20% powierzchni gminy oraz 30% mieszkańców gminy.

Na poniższej mapie kolorem czerwonym zostały zaznaczone granice obszaru zdegradowanego, natomiast kolorem fioletowym - obszar rewitalizowany.

Rysunek 4. Graficzne przedstawienie obszaru rewitalizowanego

Źródło: Opracowanie własne

6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

6.1. Czamanin

Obszar sołectwa Czamanin zamieszkuje 312 osób, co stanowi 39% mieszkańców terenów wyznaczonych do rewitalizacji oraz 6,18% mieszkańców Gminy Topólka.

Tabela 32. Struktura ludności sołectwa Czamanin, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka

Wyszczególnienie	Sołectwo Czamanin	Obszary rewitalizowane	Gmina Topólka
Wiek przedprodukcyjny	41	142	919
Wiek produkcyjny	218	519	3284
Wiek poprodukcyjny	53	139	844
Liczba mieszkańców	**312**	**800**	**5 047**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG w Topólce

Ze względu na strukturę populacji, najliczniejszą grupę na terenie niniejszego sołectwa stanowiły osoby w wieku produkcyjnym (69,9% mieszkańców sołectwa). Na drugim miejscu znajdują się osoby w wieku poprodukcyjnym. Najmniejszy udział miały osoby w wieku przedprodukcyjnym, przy czym należy zauważyć, że udział tych osób był niewiele mniejszy, niż ludności w wieku poprodukcyjnym.

Znaczny udział osób starszych, jak również dzieci i młodzieży w populacji sołectwa determinuje konieczność dostosowania infrastruktury do potrzeb tych grup wiekowych, także w celu ich integracji. Jest to tym bardziej konieczne, że oferta edukacyjna oraz sportowo – rekreacyjna na terenie Gminy Topólka zapewniona jest w podstawowym zakresie i skupia się przede wszystkim na obszarze miejscowości Topólka. Na terenie sołectwa Czamanin i w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu sołectwa, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnych brak publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej, przez co osoby starsze, jak również dzieci i młodzież z terenu sołectwa Czamanin nie mają miejsca w którym mogłyby aktywnie spędzać czas. Determinuje to konieczność stworzenia tego typu infrastruktury.

Problemem sfery społecznej na terenie sołectwa Czamanin jest również przynależność do rejonu obsługi szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia. Dzieci z przedmiotowego sołectwa uczęszczają do Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Topólce, dla której przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasisty za ostatnie 3 lata był poniżej średniej dla województwa. Niniejsze uwarunkowania determinują konieczność organizacji zajęć, które przyczynią się do osiągania lepszych wyników w nauce i wyrównywania szans edukacyjnych dzieci z obszaru rewitalizacji.

Z kolei problemem natury infrastrukturalnej na terenie sołectwa Czamanin jest występowanie przestrzeni zdegradowanej. Mowa tu o budynku po byłej szkole podstawowej, który charakteryzuje się złym stanem technicznym. Budynek ten obecnie ulega systematycznej degradacji. Jednak w tym miejscu warto zauważyć, że obiekt ten stanowi niewątpliwy potencjał sołectwa. Może być on bowiem zaadaptowany na realizację celów społecznych np. na utworzenie świetlicy wiejskiej, w której będą mogły być organizowane różnego rodzaju zajęcia edukacyjne, sportowe i rekreacyjne dla dzieci, młodzieży oraz osób starszych, a także mające na celu aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jest to tym bardziej konieczne, iż na terenie sołectwa Czamanin występuje zasadniczy problem w zakresie sfery przestrzenno – funkcjonalnej - na terenie sołectwa i w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu sołectwa, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnych brak publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej. Brak jest miejsc, w których osoby w różnym wieku i dotknięte różnymi problemami mogłyby spędzać wolny czas w sposób aktywny, integrując się przy tym z innymi mieszkańcami sołectwa. Brak odpowiedniej infrastruktury powoduje, że mieszkańcy niechętnie wychodzą ze swoich domów, co wpływa niekorzystnie na integrację społeczną.

6.2. Kamieniec

Obszar sołectwa Kamieniec zamieszkują 123 osoby, co stanowi 15% mieszkańców terenów wyznaczonych do rewitalizacji oraz 2,44% mieszkańców Gminy Topólka.

Tabela 33. Struktura ludności sołectwa Kamieniec, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka

Wyszczególnienie	Sołectwo Kamieniec	Obszary rewitalizowane	Gmina Topólka
Wiek przedprodukcyjny	24	142	919
Wiek produkcyjny	78	519	3284
Wiek poprodukcyjny	21	139	844
Liczba mieszkańców	**123**	**800**	**5 047**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG w Topólce

Ze względu na strukturę populacji, najliczniejszą grupę na terenie sołectwa Kamieniec stanowiły osoby w wieku produkcyjnym (63,4% mieszkańców sołectwa). Na drugim miejscu znajdują się osoby w wieku przedprodukcyjnym. Najmniejszy udział miały osoby w wieku poprodukcyjnym.

Znaczny udział osób starszych, jak również dzieci i młodzieży w populacji sołectwa determinuje konieczność dostosowania infrastruktury do potrzeb tych grup wiekowych. Jest to tym bardziej konieczne, że oferta edukacyjna oraz sportowo – rekreacyjna na terenie Gminy Topólka zapewniona jest w podstawowym zakresie i skupia się przede wszystkim na

obszarze miejscowości Topólka. Na terenie sołectwa Kamieniec i w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu miejscowości, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnych występuje publiczna infrastruktura aktywizacji społecznej – jest to świetlica wiejska, która funkcjonuje w ramach budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Kamieńcu. Konieczne jest jednak stworzenie infrastruktury bezpośrednio rozszerzającej, co pozwoli na rozszerzenie oferty spędzania wolnego czasu dla różnych grup wiekowych i społecznych, tym bardziej, iż w budynku OSP znajdują się nieużytkowane pomieszczenia, które na te cele mogą zostać wykorzystane.

Na obszarze sołectwa Kamieniec, zgodnie z danymi GOPS, łączna liczba osób korzystających z pomocy społecznej równa jest 8 osobom, co stanowi 16% liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarach rewitalizowanych. Tymczasem łączna liczba osób objętych pomocą społeczną na terenie Gminy Topólka wynosi 352 osoby, co oznacza że 2,27% beneficjentów pomocy społecznej to mieszkańcy sołectwa Kamieniec. Warto również zwrócić uwagę na liczbę gospodarstw domowych, które są stałymi beneficjentami pomocy społecznej. Na terenie sołectwa Kamieniec jest 5 takich gospodarstw, podczas gdy ogólna liczba gospodarstw domowych na tym obszarze wynosi 30 (co daje wskaźnik równy 16,67%).

Dokładne informacje na temat liczby osób korzystających z pomocy społecznej na terenie sołectwa Kamieniec z uwzględnianiem powodu przyznania pomocy, zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 34. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na terenie sołectwa Kamieniec, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka z uwzględnieniem powodu przyznania pomocy

Wyszczególnienie	Kamieniec	Obszary rewitalizowane	Gmina Topólka
Osoby korzystające z pomocy społecznej	8	50	352
Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej	5	17	121
Liczba dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	0	11	133
Ubóstwo	5	15	108
Niepełnosprawność	1	6	39
Bezrobocie	4	11	85
Długotrwała lub ciężka choroba	0	0	8
Alkoholizm	0	0	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Topólce

Ze względu na problemy osób korzystających z pomocy społecznej konieczna jest realizacja projektów mających na celu aktywizację osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Z kolei problemem natury infrastrukturalnej na terenie sołectwa Kamieniec jest występowanie przestrzeni zdegradowanej. Mowa tu o części budynku remizy OSP, która należy do Gminy Topólka i która charakteryzuje się złym stanem technicznym. Ta część budynku może zostać wykorzystana na potrzeby rozszerzenia infrastruktury społecznej poprzez wykorzystanie istniejących możliwości lokalowych. Dzięki temu na terenie sołectwa Kamieniec zostanie rozszerzona oferta aktywizująca społeczność lokalną. Rozszerzenie infrastruktury społecznej pozwoli na zwiększenie intensywności działań podejmowanych na rzecz aktywizacji i integracji lokalnej społeczności.

6.3. Kozjaty

Obszar sołectwa Kozjaty zamieszkuje 145 osób, co stanowi 18% mieszkańców terenów wyznaczonych do rewitalizacji oraz 2,87% mieszkańców Gminy Topólka.

Tabela 35. Struktura ludności sołectwa Kozjaty, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka

Wyszczególnienie	Sołectwo Kozjaty	Obszary rewitalizowane	Gmina Topólka
Wiek przedprodukcyjny	26	142	919
Wiek produkcyjny	90	519	3284
Wiek poprodukcyjny	29	139	844
Liczba mieszkańców	**145**	**800**	**5 047**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG w Topólce

Ze względu na strukturę populacji, najliczniejszą grupę na terenie sołectwa Kozjaty stanowiły osoby w wieku produkcyjnym (62,1% mieszkańców sołectwa). Na drugim miejscu znajdują się osoby w wieku poprodukcyjnym. Najmniejszy udział miały osoby w wieku przedprodukcyjnym.

Znaczny udział osób starszych determinuje konieczność dostosowania infrastruktury do potrzeb tej grupy wiekowej. Nie należy również zapominać o osobach najmłodszych, których liczba była nieznacznie mniejsza niż liczba seniorów. Jest to tym bardziej konieczne, że oferta edukacyjna oraz sportowo – rekreacyjna na terenie Gminy Topólka zapewniona jest w podstawowym zakresie i skupia się przede wszystkim na obszarze miejscowości Topólka. Na terenie sołectwa Kozjaty i w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu sołectwa, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnych brak publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej, przez co dzieci, młodzież i osoby starsze z terenu sołectwa Kozjaty nie mają miejsca w którym mogliby aktywnie spędzać czas. Determinuje to konieczność stworzenia tego typu infrastruktury.

Na terenie sołectwa Kozjaty zidentyfikowano także problem bezrobocia – 10 osób pozostających bez pracy, co stanowi 6,90% mieszkańców sołectwa i 1,25% liczby ludności

z obszarów przewidzianych do rewitalizacji. Niestety połowa z nich, to osoby pozostające bez pracy 12 miesięcy i dłużej.

Tabela 36. Liczba osób bezrobotnych na terenie sołectwa Kozjaty, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka

Wyszczególnienie	Sołectwo Kozjaty	Obszary rewitalizowane	Gmina Topólka
Liczba osób bezrobotnych	10	51	366
Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku	1	4	35
Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych	0	0	1
Liczba bezrobotnych absolwentów	1	4	21
Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej	5	24	176
Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy 24 miesiące	3	15	113

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG w Topólce

Brak pracy lub jej utrata jest przyczyną wielu bardzo niepokojących zjawisk społecznych (np. dysfunkcji społecznych, przestępczości czy uzależnienia od alkoholu). Chcąc zmniejszyć poziom bezrobocia i zwiększyć liczbę funkcjonujących podmiotów gospodarczych, należałoby skutecznie pozyskiwać nowych inwestorów, a także stwarzać odpowiednie warunki do prowadzenia działalności gospodarczej. Istotna jest również aktywizacja osób bezrobotnych.

Na obszarze sołectwa Kozjaty, zgodnie z danymi GOPS, łączna liczba osób korzystających z pomocy społecznej równa jest 22 osobom, co stanowi 44% liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarach rewitalizowanych. Tymczasem łączna liczba osób objętych pomocą społeczną na terenie Gminy Topólka wynosi 352 osoby, co oznacza że 6,25% beneficjentów pomocy społecznej to mieszkańcy sołectwa Kozjaty.

Warto również zwrócić uwagę na liczbę gospodarstw domowych, które są stałymi beneficjentami pomocy społecznej. Na terenie sołectwa Kozjaty jest 6 takich gospodarstw, podczas gdy ogólna liczba gospodarstw domowych na tym obszarze wynosi 36 (co daje wskaźnik równy 16,67%).

Dokładne informacje na temat liczby osób korzystających z pomocy społecznej na terenie sołectwa Kozjaty z uwzględnianiem powodu przyznania pomocy, zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 37. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na terenie sołectwa Kozjaty, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka z uwzględnieniem powodu przyznania pomocy

Wyszczególnienie	Kozjaty	Obszary rewitalizowane	Gmina Topólka

Wyszczególnienie	Kozjaty	Obszary rewitalizowane	Gmina Topólka
Osoby korzystające z pomocy społecznej	22	50	352
Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej	6	17	121
Liczba dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	7	11	133
Ubóstwo	4	15	108
Niepełnosprawność	3	6	39
Bezrobocie	4	11	85
Długotrwała lub ciężka choroba	0	0	8
Alkoholizm	0	0	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Topólce

Ze względu na problemy osób korzystających z pomocy społecznej konieczna jest realizacja projektów mających na celu aktywizację osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Z kolei problemem natury infrastrukturalnej na terenie przedmiotowego sołectwa jest występowanie przestrzeni zdegradowanej. Mowa tu o części budynku remizy OSP, która należy do Gminy Topólka i która charakteryzuje się złym stanem technicznym. Jednak w tym miejscu warto zauważyć, że ta część obiektu stanowi niewątpliwy potencjał sołectwa. Może być ona bowiem zaadaptowana na realizację celów społecznych np. na utworzenie świetlicy wiejskiej, w której będą mogły być organizowane różnego rodzaju zajęcia edukacyjne, sportowe i rekreacyjne dla dzieci, młodzieży i osób starszych, a także mające na celu aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jest to tym bardziej konieczne, iż na terenie sołectwa Kozjaty występuje zasadniczy problem w zakresie sfery przestrzenno – funkcjonalnej - na terenie sołectwa i w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu sołectwa, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnych brak publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej. Brak jest miejsc, w których osoby w różnym wieku i dotknięte różnymi problemami mogłyby spędzać wolny czas w sposób aktywny, integrując się przy tym z innymi mieszkańcami sołectwa. Brak odpowiedniej infrastruktury powoduje, że mieszkańcy niechętnie wychodzą ze swoich domów, co wpływa niekorzystnie na integrację społeczną.

6.4. Znaniewo

Obszar sołectwa Znaniewo zamieszkuje 220 osób, co stanowi 28% mieszkańców terenów wyznaczonych do rewitalizacji oraz 4,36% mieszkańców Gminy Topólka.

Tabela 38. Struktura ludności sołectwa Znaniewo, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka

Wyszczególnienie	Sołectwo Znaniewo	Obszary rewitalizowane	Gmina Topólka
Wiek przedprodukcyjny	51	142	919
Wiek produkcyjny	133	519	3284
Wiek poprodukcyjny	36	139	844
Liczba mieszkańców	**220**	**800**	**5 047**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG w Topólce

Ze względu na strukturę populacji, najliczniejszą grupę na terenie sołectwa Znaniewo stanowiły osoby w wieku produkcyjnym (60,5% mieszkańców sołectwa). Na drugim miejscu znajdują się osoby w wieku przedprodukcyjnym. Najmniejszy udział miały osoby w wieku poprodukcyjnym.

Znaczny udział dzieci i młodzieży w populacji sołectwa determinuje konieczność dostosowania infrastruktury do potrzeb tej grupy wiekowej. Jest to tym bardziej konieczne, że oferta edukacyjna oraz sportowo – rekreacyjna na terenie Gminy Topólka zapewniona jest w podstawowym zakresie i skupia się przede wszystkim na obszarze miejscowości Topólka. Na terenie sołectwa Znaniewo i w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu sołectwa, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnych brak publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej, przez co dzieci i młodzież z terenu przedmiotowego sołectwa nie mają miejsca w którym mogłyby aktywnie spędzać czas. Determinuje to konieczność stworzenia tego typu infrastruktury.

Na terenie sołectwa Znaniewo zidentyfikowano także problem bezrobocia – 13 osób pozostających bez pracy, co stanowi 5,90% mieszkańców sołectwa i 1,63% liczby ludności z obszarów przewidzianych do rewitalizacji. Niestety aż 69,23% z nich, to osoby pozostające bez pracy 12 miesięcy i dłużej.

Tabela 39. Liczba osób bezrobotnych na terenie sołectwa Znaniewo, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka

Wyszczególnienie	Sołectwo Znaniewo	Obszary rewitalizowane	Gmina Topólka
Liczba osób bezrobotnych	13	51	366
Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku	0	4	35
Liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych	0	0	1
Liczba bezrobotnych absolwentów	2	4	21
Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej	9	24	176
Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy 24 miesiące	5	15	113

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG w Topólce

Brak pracy lub jej utrata jest przyczyną wielu bardzo niepokojących zjawisk społecznych (np. dysfunkcji społecznych, przestępczości czy uzależnienia od alkoholu). Chcąc zmniejszyć poziom bezrobocia i zwiększyć liczbę funkcjonujących podmiotów gospodarczych, należałoby skutecznie pozyskiwać nowych inwestorów, a także stwarzać odpowiednie warunki do prowadzenia działalności gospodarczej. Istotna jest również aktywizacja osób bezrobotnych.

Z kolei problemem natury infrastrukturalnej na terenie sołectwa Znaniewo jest występowanie przestrzeni zdegradowanej. Mowa tu o budynku po dawnej szkole podstawowej, który charakteryzuje się złym stanem technicznym. Budynek ten obecnie ulega systematycznej degradacji. Jednak w tym miejscu warto zauważyć, że obiekt ten stanowi niewątpliwy potencjał sołectwa. Może być on bowiem zaadaptowany na realizację celów społecznych np. na utworzenie świetlicy wiejskiej, w której będą mogły być organizowane różnego rodzaju zajęcia edukacyjne, sportowe i rekreacyjne dla dzieci i młodzieży, a także mające na celu aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jest to tym bardziej konieczne, iż na terenie sołectwa Znaniewo występuje zasadniczy problem w zakresie sfery przestrzenno – funkcjonalnej - na terenie sołectwa i w odległości 1,5 km od zwyczajowo przyjętego centralnego punktu sołectwa, liczonej wzdłuż dróg publicznych i publicznych ciągów pieszych i pieszo-jezdnych brak publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej. Brak jest miejsc, w których osoby w różnym wieku i dotknięte różnymi problemami mogłyby spędzać wolny czas w sposób aktywny, integrując się przy tym z innymi mieszkańcami sołectwa. Brak odpowiedniej infrastruktury powoduje, że mieszkańcy niechętnie wychodzą ze swoich domów, co wpływa niekorzystnie na integrację społeczną.

- bezrobocie, co odzwierciedla wskaźnik: *stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze*;
- obecność przestrzeni zdegradowanej.

W poniższej tabeli przedstawiono główne cele wyznaczone w ramach Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023.

Tabela 40. Cele rewitalizacji

Cel rewitalizacji	Kierunek działań
Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej	Podniesienie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców
	Dostosowanie infrastruktury społecznej do potrzeb mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne

Istotą *Programu Rewitalizacji* jest zaplanowanie i wdrożenie działań, których realizacja przyczyni się do usuwania przyczyn degradacji obszaru Gminy oraz stworzy warunki do jego zrównoważonego rozwoju. Przedstawione powyżej cele wpłyną na rozwiązanie problemów wskazanych na obszarze rewitalizacji.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki monitorowania założonych celów rewitalizacji.

Tabela 41. Główne wskaźniki monitorowania celów rewitalizacji

Cel rewitalizacji	Kierunek działań	Wskaźniki/mierniki monitorowania celów rewitalizacji na obszarze rewitalizacji	Wartość bazowa (2016)	Wartość docelowa (2023)
Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej	Podniesienie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców	Wzrost aktywności i integracji osób starszych	10	24
		Spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze rewitalizacji	Kamieniec - 8 Kozjaty - 22	Kamieniec - 6 Kozjaty - 16
		Spadek liczby osób bezrobotnych na obszarze rewitalizacji	Kozjaty - 5 Znaniewo - 9	Kozjaty - 3 Znaniewo - 6
		Wzrost średniego wyniku z egzaminu na koniec szkoły podstawowej o 2 p.p.	Część I - 58% Część II - 66%	Część I - 60% Część II - 68%
	Dostosowanie infrastruktury społecznej do potrzeb mieszkańców	Zmniejszenie liczby budynków, budowli, których stan ogranicza lub uniemożliwia ich użytkowanie względem ogółu tych obiektów danego obszaru o 100%	4	0
		Zwiększenie liczby publicznych miejsc aktywizacji społecznej	1	4

Źródło: Opracowanie własne

9. Lista planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z *„Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020"*, projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne powinny stanowić realną szansę naprawy sytuacji kryzysowej, a co najmniej ograniczenie jej w stopniu gwarantującym zahamowanie regresu i odwrócenie trendu w danej dziedzinie. Tym samym należy ustalić hierarchię potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych, a następnie zaplanować projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, w ramach kierunków działań, służące osiągnięciu zaplanowanych celów rewitalizacji.

9.1. Główne (podstawowe) projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Projekty wyznaczone do realizacji w ramach *Programu Rewitalizacji* są odpowiedzią na postawione cele. Ich wdrożenie jest niezbędne do rozwiązania zdiagnozowanych sytuacji problemowych. Główne (podstawowe) projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne to takie, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i nie rozwiąże zdiagnozowanych sytuacji problemowych.

Tabela 42. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis przedsięwzięcia					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej									
kierunek działań: Podniesienie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców									
Czamanin	1. Integracja grup wykluczonych społecznie	1. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	społeczny	GOPS Topólka, Gmina Topólka	Działania w zakresie organizowania lokalnej społeczności i animacji społecznej z wykorzystaniem animatora aktywności lokalnej: • zatrudnienie animatora, • organizacja czasu wolnego osobom starszym zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym – zajęcia rozwijające pasje i zainteresowania seniorów, zajęcia ruchowe, • aktywna integracja międzypokoleniowa, animacja i aktywizacja poprzez organizację zajęć integracyjno-rekreacyjno-kulturalnych dla różnych grup wiekowych np. zajęcia taneczno-ruchowe. Niniejsze przedsięwzięcie zakłada również zakup wyposażenia do lokalu, w którym realizowany będzie projekty oraz pokrycie kosztów zatrudnienia pracowników na czas realizacji projektu.	Świetlica wiejska w Czamaninie	52 631,58	Ożywienie społeczne mieszkańców, spadek liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Wskaźnik rezultatu: •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których zwiększyła się aktywność społeczna – 5 osób •Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których nastąpił wzrost wiedzy i umiejętności w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – 11 osób Wskaźniki produktu: •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 10 osób •Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 30 osób	Sprawozdanie z realizacji Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka listy obecności, informacje z GOPS

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis przedsięwzięcia					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej									
Czamanin	1. Integracja grup wykluczonych społecznie	2. Aktywizacja i integracja młodzieży poprzez utworzenie klubu młodzieżowego	społeczny	GOPS Topólka, Gmina Topólka	Działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym: • utworzenie klubu młodzieżowego (z tym z programem rówieśniczym obejmującym m.in. doradztwo rówieśnicze, edukację, liderowanie, coaching rówieśniczy) – młodzież zagrożona ubóstwem lub wykluczeniem społecznym będzie miała możliwość uzyskania pomocy w nauce w ramach prowadzonych zajęć edukacyjnych wyrównujących szanse edukacyjne uczniów z problemami. Ponadto w ramach klubu młodzież będzie mogła wspólnie realizować pomysły, rozwijać zainteresowania, przeciwdziałać codziennym problemom, pracować nad zachowaniem i angażować się w pomoc innym.	Świetlica wiejska w Czamaninie	52 631,58	<u>Wzrost aktywności wśród młodzieży zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Poprawa wyników w nauce.</u> <u>Wskaźnik rezultatu:</u> •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których zwiększyła się aktywność społeczna – 5 osoby <u>Wskaźniki produktu:</u> •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 10 osób	Sprawozdanie z realizacji Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka listy obecności, informacje z GOPS

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis przedsięwzięcia					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej									
Kozjaty	1. Integracja grup wykluczonych społecznie	3. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	społeczny	GOPS Topólka, Gmina Topólka	Działania w zakresie organizowania lokalnej społeczności i animacji społecznej z wykorzystaniem animatora aktywności lokalnej: • zatrudnienie animatora, • organizacja czasu wolnego dla osób z rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym – zajęcia rozwijające zdolności i zainteresowania, nauka poprzez zabawę, zajęcia sportowo-rekreacyjne dla całych rodzin, w tym osób bezrobotnych, które mają na celu zwiększyć ich aktywność społeczną. Niniejsze przedsięwzięcie zakłada również zakup wyposażenia do lokalu, w którym realizowany będzie projekty oraz pokrycie kosztów zatrudnienia pracowników na czas realizacji projektu.	Świetlica wiejska w Kozjatach	52 631,58	Ożywienie społeczne mieszkańców, spadek liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Wskaźnik rezultatu: •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których zwiększyła się aktywność społeczna – 6 osób •Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których nastąpił wzrost wiedzy i umiejętności w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – 11 osób Wskaźniki produktu: •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 15 osób •Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 30 osób	Sprawozdanie z realizacji Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka listy obecności, informacje z GOPS

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis przedsięwzięcia					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej									
Kamieniec	1. Integracja grup wykluczonych społecznie	4. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	społeczny	GOPS Topólka, Gmina Topólka	Działania w zakresie organizowania lokalnej społeczności i animacji społecznej z wykorzystaniem animatora aktywności lokalnej: • zatrudnienie animatora, • organizacja czasu wolnego dla osób starszych, w tym dla beneficjentów pomocy społecznej, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym – zajęcia rozwijające zainteresowania, zajęcia ruchowe, • aktywna integracja międzypokoleniowa, animacja i aktywizacja poprzez organizację zajęć integracyjno-rekreacyjno-kulturalnych dla różnych grup wiekowych np. zajęcia taneczno-ruchowe. Niniejsze przedsięwzięcie zakłada również zakup wyposażenia do lokalu, w którym realizowany będzie projekty oraz pokrycie kosztów zatrudnienia pracowników na czas realizacji projektu.	Świetlica wiejska w Kamieńcu mieszcząca się w budynku OSP	52 631,58	Ożywienie społeczne mieszkańców, spadek liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Wskaźnik rezultatu: •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których zwiększyła się aktywność społeczna – 4 osoby •Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których nastąpił wzrost wiedzy i umiejętności w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – 11 osób Wskaźniki produktu: •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 8 osób •Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 30 osób	Sprawozdanie z realizacji Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka listy obecności, informacje z GOPS

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis przedsięwzięcia					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej									
Znaniewo	1. Integracja grup wykluczonych społecznie	5. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	społeczny	GOPS Topólka, Gmina Topólka	Działania w zakresie organizowania lokalnej społeczności i animacji społecznej z wykorzystaniem animatora aktywności lokalnej: • zatrudnienie animatora, • organizacja czasu wolnego dla osób starszych zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym – zajęcia rozwijające pasje i zainteresowania, zajęcia ruchowe, • aktywna integracja międzypokoleniowa, animacja i aktywizacja poprzez organizację zajęć integracyjno-rekreacyjno-kulturalnych dla różnych grup wiekowych np. zajęcia taneczno-ruchowe. Niniejsze przedsięwzięcie zakłada również zakup wyposażenia do lokalu, w którym realizowany będzie projekty oraz pokrycie kosztów zatrudnienia pracowników na czas realizacji projektu.	Świetlica wiejska w Znaniewie	52 631,58	Ożywienie społeczne mieszkańców, spadek liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Wskaźnik rezultatu: •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których zwiększyła się aktywność społeczna – 5 osób •Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których nastąpił wzrost wiedzy i umiejętności w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – 11 osób Wskaźniki produktu: •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 10 Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 30 osób	Sprawozdanie z realizacji Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka listy obecności, informacje z GOPS

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis przedsięwzięcia					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej									
kierunek działań: Dostosowanie infrastruktury technicznej i społecznej do potrzeb mieszkańców									
Czamanin	2. Stworzenie miejsca integracji mieszkańców	6. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Czamaninie wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Przestrzenno-funkcjonalny	Gmina Topólka	Zadanie będzie polegało na remoncie i wyposażeniu budynku po byłej szkole, należącego do Gminy Topólka na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Czamaninie. Należy podkreślić, że zadanie to będzie obejmowało zakup innego wyposażenia, niż te, które zaplanowano w ramach zadania „1. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym", a zatem nie wystąpi ryzyko podwójnego finansowania. W ramach zadania przewidziano również zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wraz z infrastrukturą towarzyszącą taką jak np. wiata w celu organizacji spotkań, zajęć, kursów na świeżym powietrzu itp. Realizacja projektu jest konieczna ze względu na planowane działania społeczne. W przedmiotowym budynku będzie realizowany m.in. projekt pn. „1. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym", którego celem jest ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych, występujących na niniejszym terenie oraz projekt 2 „Aktywizacja i integracja młodzieży poprzez utworzenie klubu młodzieżowego", którego realizacja przyczyni się do poprawy sytuacji dotyczącej niskiego poziomu edukacji oraz zwiększy poziom aktywności i integracji wśród młodzieży zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Realizacja zadania wpłynie także na ograniczenie przestrzeni zdegradowanej na terenie sołectwa Czamanin.	Czamanin, budynek po dawnej szkole	500 000,00	Ożywienie obszaru rewitalizacji. Włączenie i integracja mieszkańców zamieszkujących obszary rewitalizowane. Ograniczenie obecności występowania przestrzeni zdegradowanej na terenie sołectwa. Stworzenie miejsca do prowadzenia działań społecznych Wskaźnik rezultatu: • Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów – 312 osób Wskaźniki produktu: • Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 2 szt. • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,9901 ha	Sprawozdanie z realizacji Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka protokół odbioru

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis przedsięwzięcia					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej									
Kozjaty	2. Stworzenie miejsca integracji mieszkańców	7. Remont i wyposażenie pomieszczenia przekazanego przez OSP na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Kozjatach	Przestrzenno-funkcjonalny	Gmina Topólka	Zadanie będzie polegało na remoncie i wyposażeniu pomieszczeń zlokalizowanych w budynku OSP w Kozjatach (przynależnych Gminie Topólka) na świetlicę wiejską. Należy podkreślić, że zadanie to będzie obejmowało zakup innego wyposażenia, niż te, które zaplanowano w ramach zadania „2. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym", a zatem nie wystąpi ryzyko podwójnego finansowania. Realizacja projektu jest konieczna ze względu na planowane działania społeczne. W przedmiotowym budynku będzie realizowany m.in. projekt pn. „3. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym", którego celem jest ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych, występujących na niniejszym terenie. Realizacja zadania wpłynie także na ograniczenie przestrzeni zdegradowanej na terenie sołectwa Kozjaty.	Kozjaty, budynek OSP	116 210,00	Ożywienie obszaru rewitalizacji. Włączenie i integracja mieszkańców zamieszkujących obszary rewitalizowane. Ograniczenie obecności występowania przestrzeni zdegradowanej na terenie sołectwa. Stworzenie miejsca do prowadzenia działań społecznych Wskaźnik rezultatu: • Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów – 145 osób Wskaźniki produktu: •Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 1 szt. •Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,0700 ha	Sprawozdanie z realizacji Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka protokół odbioru

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis przedsięwzięcia					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej									
Kamieniec	2. Stworzenie miejsca integracji mieszkańców	8. Remont i wyposażenie pomieszczenia komunalnego na potrzeby rozszerzenia infrastruktury świetlicy wiejskiej w Kamieńcu wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Przestrzenno-funkcjonalny	Gmina Topólka	Zadanie będzie polegało na remoncie i wyposażeniu pomieszczenia komunalnego (pomieszczenie w budynku OSP przynależne Gminie Topólka) na potrzeby rozszerzenia infrastruktury świetlicy wiejskiej w Kamieńcu. Należy podkreślić, że zadanie to będzie obejmowało zakup innego wyposażenia, niż te, które zaplanowano w ramach zadania „4. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym", a zatem nie wystąpi ryzyko podwójnego finansowania. W ramach zadania przewidziano również zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wraz z infrastrukturą towarzyszącą taką jak np. wiata w celu organizacji spotkań, zajęć, kursów na świeżym powietrzu itp. Realizacja projektu jest konieczna ze względu na planowane działania społeczne. W przedmiotowym budynku będzie realizowany m.in. projekt pn. „4. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym", którego celem jest ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych, występujących na niniejszym terenie. Realizacja zadania wpłynie także na ograniczenie przestrzeni zdegradowanej na terenie sołectwa Kamieniec.	Kamieniec, budynek OSP	150 000,00	Ożywienie obszaru rewitalizacji. Włączenie i integracja mieszkańców zamieszkujących obszary rewitalizowane. Ograniczenie obecności występowania przestrzeni zdegradowanej na terenie sołectwa. Stworzenie miejsca do prowadzenia działań społecznych. Wskaźnik rezultatu: •Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów – 123 osoby Wskaźniki produktu: • Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 2 szt. • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,2716 ha	Sprawozdanie z realizacji Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka protokół odbioru

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis przedsięwzięcia					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej									
Znaniewo	2. Stworzenie miejsca integracji mieszkańców	9. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Znaniewie wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Przestrzenno-funkcjonalny	Gmina Topólka	Zadanie będzie polegało na remoncie i wyposażeniu budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Znaniewie wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Należy podkreślić, że zadanie to będzie obejmowało zakup innego wyposażenia, niż te, które zaplanowano w ramach zadania „5. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym", a zatem nie wystąpi ryzyko podwójnego finansowania. W ramach zadania przewidziano również zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wraz z infrastrukturą towarzyszącą taką jak np. wiata w celu organizacji spotkań, zajęć, kursów na świeżym powietrzu itp. Realizacja projektu jest konieczna ze względu na planowane działania społeczne. W przedmiotowym budynku będzie realizowany m.in. projekt pn. „5. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym", którego celem jest ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych, występujących na niniejszym terenie. Realizacja zadania wpłynie także na ograniczenie przestrzeni zdegradowanej na terenie sołectwa Znaniewo.	Budynek komunalny w Znaniewie	150 000,00	Ożywienie obszaru rewitalizacji. Włączenie i integracja mieszkańców zamieszkujących obszary rewitalizowane. Ograniczenie obecności występowania przestrzeni zdegradowanej na terenie sołectwa. Stworzenie miejsca do prowadzenia działań społecznych. Wskaźnik rezultatu: •Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów – 220 osób Wskaźniki produktu: • Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 2 szt. • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 1,2000 ha	Sprawozdanie z realizacji Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka protokół odbioru

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis przedsięwzięcia					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej									
kierunek działań: Podniesienie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców									
Kamieniec, Kozjaty, Znaniewo	3. Działania na rzecz podniesienia aktywności zawodowej	10. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	społeczny	GOPS Topólka, Gmina Topólka	Projekt zakłada podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z uwagi na fakt mniejszej pewności siebie, będą mogły poprzez kursy i szkolenia zawodowe poprawić swoją aktywność. Dzięki obcowaniu z innymi, zdobędą większą pewność siebie. Projekt będzie skierowany do: • osób długotrwale bezrobotnych, • osób, których dochód jest poniżej kryteriów dochodowych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, • osób korzystających z pomocy społecznej, • osób z lekkim lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, • osób po opuszczeniu placówek opiekuńczych lub zakładu karnego, • młodych osób z uzależnieniami np. które podjęły próbę leczenia lub terapię odwykową. W ramach projektu przewiduje się m.in. kurs kategorii C+E, kurs opiekunki. Dokładny zakres szkoleń, kursów i zajęć realizowanych w ramach projektu, będzie uzależniony od zgłaszanych potrzeb. Niniejsze przedsięwzięcie zakłada również zakup wyposażenia do lokalu, w którym realizowany będzie projekty oraz pokrycie kosztów zatrudnienia pracowników na czas realizacji projektu.	Świetlica wiejska Kamieńcu, Kozjatach, Znaniewie	157 894,74	Ożywienie społeczne mieszkańców, spadek liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Wskaźniki rezultatu: •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 25 osób •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – 6 osób Wskaźniki produktu: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 25 osób	Sprawozdanie z realizacji Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka certyfikaty, umowy o pracę

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis przedsięwzięcia					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej									
Gmina Topólka	3. Działania na rzecz podniesienia aktywności zawodowej	11. Kursy ratowników wodnych i kursy żeglarskie	społeczny	Gmina Topólka	Projekt będzie realizowany na terenie całej Gminy Topólka, w szczególności skierowany będzie do mieszkańców obszaru rewitalizacji – sołectw: Kamieniec, Kozjaty, Znaniewo. Projekt zakłada aktywizację zawodową osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez organizację kursów ratowników wodnych oraz kursów żeglarskich.	Gmina Topólka (Kamieniec, Kozjaty, Znaniewo)	178 947,37	Podniesienie aktywności zawodowej. Ograniczenie bezrobocia długotrwałego. Ograniczenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej Wskaźnik rezultatu: •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 12 osób (w tym z obszaru rewitalizacji 3 osoby) •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 10 osób (w tym z obszaru rewitalizacji 5 osób) •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu, łącznie z pracującymi na własny rachunek – 5 osób (w tym z obszaru rewitalizacji 2 osoby) Wskaźniki produktu: •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 22 osoby (w tym z obszaru rewitalizacji 5 osób)	Sprawozdanie z realizacji Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka certyfikaty, umowy o pracę

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis przedsięwzięcia					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej									
Gmina Topólka	3. Działania na rzecz podniesienia aktywności zawodowej	12. Kursy zawodowe dla osób zagrożonych ubóstwem	społeczny	Gmina Topólka	Projekt będzie realizowany na terenie całej Gminy Topólka, w szczególności skierowany będzie do mieszkańców obszaru rewitalizacji – sołectw: Kamieniec, Kozjaty, Znaniewo. Projekt zakłada aktywizację zawodową osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez organizację różnego rodzaju kursów zawodowych dla osób zagrożonych ubóstwem.	Gmina Topólka (Kamieniec, Kozjaty, Znaniewo)	268 421,05	Podniesienie aktywności zawodowej. Ograniczenie bezrobocia długotrwałego. Ograniczenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej. Wskaźnik rezultatu: •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 15 osób (w tym z obszaru rewitalizacji 4 osoby) •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 10 osób (w tym z obszaru rewitalizacji 5 osób) •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu, łącznie z pracującymi na własny rachunek – 6 osób (w tym z obszaru rewitalizacji 3 osoby) Wskaźniki produktu: •Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 25 osób (w tym z obszaru rewitalizacji 5 osób)	Sprawozdanie z realizacji Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka certyfikaty, umowy o pracę

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Opis przedsięwzięcia					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej									
Gmina Topólka	4. Działania na rzecz poprawy poziomu edukacji w Szkole Podstawowej w Topólce	13. Dodatkowe zajęcia wyrównawcze	społeczny	Szkoła Podstawowa w Topólce	Projekt zakłada zorganizowanie w roku szkolnym 2020-2021 dodatkowych zajęć wyrównawczych, których celem będzie przygotowanie uczniów ówczesnej klasy 8 SP do egzaminu, który będzie mieć miejsce na koniec szkoły podstawowej. Zajęcia będą odbywały się raz w tygodniu min. 1h lekcyjną (do 2h w zależności od potrzeb i braków wśród uczniów). Planowane są dodatkowe zajęcia z j. polskiego oraz matematyki (a w razie potrzeb, również z j. angielskiego). Projekt realizowany będzie z myślą o uczniach z Czamanina.	Szkoła Podstawowa w Topólce	10 000,00	Oczekiwanym efektem uczestnictwa w zajęciach wyrównawczych jest poprawa poziomu edukacji w Szkole Podstawowej w Topólce. Wskaźnik produktu (autorski): Liczba uczniów objętych wsparciem – 24 osoby Wskaźnik rezultatu bezpośredniego (autorski): Liczba uczniów, którzy poprawili wyniki w nauce – 10 osób	Sprawozdanie z realizacji projektu, listy obecności na zajęciach, Sprawdziany listy obecności na zajęciach, wyniki z egzaminów

Źródło: Opracowanie własne

9.2. Uzupełniające (pozostałe) przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Gmina Topólka w ramach *Programu Rewitalizacji* nie przewiduje realizacji uzupełniających (pozostałych) przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

10. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym PR

Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności: przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

Wszystkie działania zaplanowane w ramach Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka są ze sobą komplementarne.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Przedsięwzięcia zawarte w niniejszym programie rewitalizacji zaplanowane zostały z uwzględnieniem wzajemnych powiązań. Większość głównych przedsięwzięć ujętych w Programie Rewitalizacji, realizowana będzie na obszarze rewitalizacji i dotyczyć będzie przede wszystkim mieszkańców tych terenów. Należy przy tym zaznaczyć, iż realizacja zaplanowanych zadań zapewni efektywne oddziaływanie na cały obszar dotknięty kryzysem, nie tylko w pojedynczych miejscach.

Poszczególne projekty rewitalizacyjne dopełniają się przestrzennie. Projekty infrastrukturalne będą realizowane na terenie rewitalizacji, natomiast zaplanowane działania społeczne, będą realizowane na terenach, które zostały zmodernizowane w ramach projektów infrastrukturalnych. Na terenie rewitalizowanym zaplanowano remont i wyposażenie obiektów w celach stworzenia świetlic wiejskich. Atrakcyjne świetlice wiejskie, będą przede wszystkim miejscem spotkań mieszkańców z terenów rewitalizowanych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, ale infrastruktura powstała w wyniku realizacji projektów będzie dostępna również dla mieszkańców tych obszarów Gminy, które nie zostały wyznaczone do rewitalizacji. Dzięki temu nastąpi rzeczywista integracja lokalnej społeczności.

Projekty społeczne skierowane do grup wykluczonych społecznie, przyczynią się do ożywienia społecznego mieszkańców zdegradowanych sołectw oraz spadku liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Przeprowadzone szkolenia, kursy i zajęcia edukacyjne zwiększą szanse osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo na

znalezienie pracy. W konsekwencji spowoduje to ograniczenie bezrobocia na obszarze zdegradowanych sołectw. Powyższe zjawisko będzie oddziaływać na obszar całej Gminy, ponieważ poprawa sytuacji materialnej osób z grup wykluczonych społecznie spowoduje ograniczenie liczby beneficjentów pomocy społecznej i występowania negatywnych zjawisk społecznych.

Należy zauważyć, że jeden z planowanych projektów społecznych, tj. dodatkowe zajęcia wyrównawcze, będzie realizowany poza obszarem rewitalizacji, mianowicie w Szkole Podstawowej w Topólce. Do zdiagnozowanych problemów na terenie Gminy, w tym w sołectwie Czamanin, należy niski poziom edukacji ww. placówce. Aby temu przeciwdziałać, planowane jest zorganizowanie dodatkowych zajęć, których celem będzie wyrównanie szans uczniów i poprawa ich wyników w nauce, czego z kolei efektem będzie wyższa klasyfikacja Szkoły pod względem osiągniętych wyników z egzaminu na zakończenie szkoły podstawowej. Realizacja ww. projektu nie jest możliwa w innym miejscu, (w obszarze rewitalizacji). Szkoła dysponuje odpowiednio przystosowaną bazą lokalową do przeprowadzenia zajęć, ponadto uczniowie, jak i nauczyciele będą mogli bezpośrednio po obowiązkowych zajęciach lekcyjnych, pozostać na zajęciach wyrównawczych. Projekt będzie realizowany przez Szkołę Podstawową w Topólce, co także wpłynęło na wybór miejsca jego realizacji.

Zadaniami komplementarnymi pod względem przestrzennym do głównych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, będą także następujące projekty jakie Gmina Topólka planuje zrealizować poza obszarem rewitalizacji:

- Utworzenie plaży publicznej nad jeziorem Głuszyńskim – na terenie rewitalizowanym zidentyfikowano problem niewystarczającej infrastruktury społecznej, która przekłada się na komfort życia mieszkańców i ich niewielką aktywność społeczną. Z plaży publicznej nad jeziorem Głuszyńskim będą także korzystać mieszkańcy obszarów rewitalizacji, co przyczyni się do poszerzenia infrastruktury społecznej również dla tej grupy.
- Budowa drogi (Sierakowy - Dębowiec) dojazdowej do świetlicy wiejskiej w Sierakowach - realizacja przedsięwzięcia wpłynie na poprawę dostępności do budynku świetlicy wiejskiej w Sierakowach, dzięki czemu mieszkańcy będą mieli możliwość wzięcia udziału w szkoleniach, zajęciach i spotkaniach przyczyniających się do ich integracji i ograniczenia negatywny zjawisk społecznych, dotykających różne grupy społeczne i wiekowe. Takie same cele planuje się osiągnąć w wyniku realizacji głównych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Podsumowując, zaplanowane działania nie będą skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary i nie będą prowadziły do niepożądanych efektów społecznych takich, jak segregacja społeczna i wykluczenie, a wręcz przeciwnie spowodują rozwiązanie lub

przynajmniej ograniczenie negatywnych zjawisk występujących na całym obszarze rewitalizacji. Zaplanowane do realizacji zadania główne będą się wzajemnie dopełniały, aby w jak największym stopniu osiągnąć cele rewitalizacyjne.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne, będą wzajemnie się dopełniały tematycznie, co sprawi, że Program Rewitalizacji dla Gminy Topólka będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, środowiskowym, technicznym i przestrzenno-funkcjonalnym). Realizacja tzw. „zadań miękkich", ukierunkowanych na zmniejszenie bądź likwidację negatywnych zjawisk społecznych, uzupełniona zostanie przez realizację projektów infrastrukturalnych, będących narzędziem do niwelowania zjawisk związanych z problemami społecznymi.

Projekty infrastrukturalne wpłyną przede wszystkim na rozwiązanie zidentyfikowanych problemów w sferze przestrzenno – funkcjonalnej i technicznej (niewystarczająca infrastruktura społeczna oraz występowanie przestrzeni zdegradowanych). Jednak projekty te umożliwią także rozwiązanie zidentyfikowanych problemów w sferze społecznej (m.in. problem starzejącego się społeczeństwa, znacznej liczby osób korzystających z pomocy społecznej, bezrobocia, czy też niezadawalającego poziom edukacji na terenach rewitalizowanych) – infrastruktura przebudowana w ramach projektów infrastrukturalnych pozwoli na realizację projektów zmierzających do aktywizacji społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Ze względu na kompleksowych charakter rewitalizacji, zasadne jest planowania projektów złożonych. Poniższa tabela prezentuje zestawienie projektów głównych, które mogą być realizowane w formule projektu zintegrowanego.

Tabela 43. Proponowane projekty zintegrowane

Projekty zintegrowane		Wzajemny wpływ projektów	Efekt
Projekt (nr, nazwa)			
1. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	6. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Czamaninie wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Na terenie sołectwa Czamanin brak jest miejsc, w których osoby w różnym wieku i dotknięte różnymi problemami mogłyby spędzać wolny czas w sposób aktywny, integrując się przy tym z innymi mieszkańcami sołectwa. Brak odpowiedniej infrastruktury powoduje, że mieszkańcy niechętnie wychodzą ze swoich domów, co wpływa niekorzystnie na integrację społeczną. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Czamaninie zapewni stworzenie tego typu infrastruktury. W budynku świetlicy	• Przystosowanie obiektu do funkcji społecznych • Poprawa sfery przestrzenno – funkcjonalnej obszaru rewitalizacji • Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu • Wzrost aktywności społecznej, a także integracja i włączenie społeczne

Projekty zintegrowane		Wzajemny wpływ projektów	Efekt
		wiejskiej będą realizowane zajęcia zmierzające do aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.	
2. Aktywizacja i integracja młodzieży poprzez utworzenie klubu młodzieżowego	6. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Czamaninie wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Na terenie sołectwa Czamanin brak jest miejsc, w których osoby w różnym wieku i dotknięte różnymi problemami mogłyby spędzać wolny czas w sposób aktywny, integrując się przy tym z innymi mieszkańcami sołectwa. Brak odpowiedniej infrastruktury powoduje, że mieszkańcy niechętnie wychodzą ze swoich domów, co wpływa niekorzystnie na integrację społeczną. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Czamaninie zapewni stworzenie tego typu infrastruktury. W budynku świetlicy wiejskiej będą realizowane zajęcia zmierzające do aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Powstanie klub młodzieżowy, w ramach którego prowadzone będą zajęcia edukacyjne wyrównujące szanse edukacyjne młodzieży zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, mające na celu poprawę wyników w nauce.	• Przystosowanie obiektu do funkcji społecznych • Poprawa sfery przestrzenno – funkcjonalnej obszaru rewitalizacji • Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu • Wzrost aktywności społecznej, a także integracja i włączenie społeczne • Poprawa wyników w nauce
3. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	7. Remont i wyposażenie pomieszczenia przekazanego przez OSP na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Kozjatach	Na terenie sołectwa Kozjaty brak jest miejsc, w których osoby w różnym wieku i dotknięte różnymi problemami mogłyby spędzać wolny czas w sposób aktywny, integrując się przy tym z innymi mieszkańcami sołectwa. Brak odpowiedniej infrastruktury powoduje, że mieszkańcy niechętnie wychodzą ze swoich domów, co wpływa niekorzystnie na integrację społeczną. Remont i wyposażenie pomieszczenia przekazanego przez OSP w Kozjatach do użytkowania przez miejscowe społeczeństwo jako nowoutworzona świetlica wiejska, która zapewni stworzenie tego typu infrastruktury. W budynku świetlicy wiejskiej będą realizowane zajęcia zmierzające do aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.	• Przystosowanie obiektu do funkcji społecznych • Poprawa sfery przestrzenno – funkcjonalnej obszaru rewitalizacji • Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu • Wzrost aktywności społecznej, a także integracja i włączenie społeczne
4. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	8. Remont i wyposażenie pomieszczenia komunalnego na potrzeby rozszerzenia infrastruktury świetlicy wiejskiej w Kamieńcu wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Na terenie sołectwa Kamieniec funkcjonuje świetlica wiejska w budynku OSP. Część tego budynku (przynależna Gminie Topólka) może zostać wykorzystana na potrzeby rozszerzenia infrastruktury społecznej poprzez wykorzystanie istniejących możliwości lokalowych. Dzięki temu na terenie sołectwa Kamieniec zostanie rozszerzona oferta aktywizująca społeczność lokalną oraz w sołectwie ościennym tj. Chalno. Rozszerzenie infrastruktury społecznej pozwoli na	• Przystosowanie obiektu do funkcji społecznych • Poprawa sfery przestrzenno – funkcjonalnej obszaru rewitalizacji • Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu • Wzrost aktywności społecznej, a także integracja i włączenie

Projekty zintegrowane		Wzajemny wpływ projektów	Efekt
		zwiększenie intensywności działań podejmowanych na rzecz aktywizacji i integracji lokalnej społeczności.	społeczne
5. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	9. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Znaniewie wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Na terenie sołectwa Znaniewo brak jest miejsc, w których osoby w różnym wieku i dotknięte różnymi problemami mogłyby spędzać wolny czas w sposób aktywny, integrując się przy tym z innymi mieszkańcami sołectwa. Brak odpowiedniej infrastruktury powoduje, że mieszkańcy niechętnie wychodzą ze swoich domów, co wpływa niekorzystnie na integrację społeczną. Remont i wyposażenie pomieszczenia komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Znaniewie zapewni stworzenie tego typu infrastruktury. W budynku świetlicy wiejskiej będą realizowane zajęcia zmierzające do aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym również dla ościennych sołectw, tj. Borek, Miłachówek i Głuszynek.	• Przystosowanie obiektu do funkcji społecznych • Poprawa sfery przestrzenno – funkcjonalnej obszaru rewitalizacji • Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu Wzrost aktywności społecznej, a także integracja i włączenie społeczne

Źródło: Opracowanie własne

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

Za przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzanie rewitalizacji odpowiada gmina, przy czym należy zaznaczyć, iż rewitalizacja prowadzona jest przez wielu interesariuszy. System zarządzania Programem Rewitalizacji został zaprojektowany w taki sposób, aby możliwe było efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. Jednostką odpowiedzialną za realizację zadań ujętych w Programie Rewitalizacji będzie przede wszystkim Gmina Topólka, która będzie wspomagana przez pozostałych interesariuszy rewitalizacji.

Szczegóły w tym zakresie zostały zaprezentowane w rozdziale 13.

KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Projekty realizowane w ramach rewitalizacji zachowują ciągłość programową. Tworzą odpowiedź na potrzeby wynikające ze zmian jakie zostały zidentyfikowane w ramach systematycznego monitoringu. Zadania wyznaczone w *Programie Rewitalizacji* są kontynuacją przedsięwzięć realizowanych w poprzednich latach w Gminie Topólka.

Poniższa tabela przedstawia inwestycje zrealizowane i współfinansowane ze środków zewnętrznych (nie tylko z Unii Europejskiej, ale także z funduszy krajowych), bezpośrednio komplementarne z projektami rewitalizacyjnymi.

Tabela 44. Inwestycje zrealizowane i współfinansowane ze środków zewnętrznych (nie tylko z Unii Europejskiej, ale także z funduszy krajowych)

Nazwa podmiotu udzielającego pomocy, nazwa programu, numer projektu	Wartość projektu (PLN)	Dofinansowanie z UE (PLN)	Przeznaczenie pomocy
Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej Numer i nazwa Działania: 313, 322, 323 Odnowa i rozwój wsi Nr umowy: PRW.I-3040-UE-941/2009 00029-6922-UM0200014/09	152 181,21	PROW 2007-2013 93 185,00	„Remont świetlicy wiejskiej w Sadłogu i Sierakowach oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Topólce"
Województwo Kujawsko-Pomorskie rep. przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego RPO WK-P 2007-2013 współfinansowany z EFRR Oś Priorytetowa: 2 Zachowanie i racjonalne użytkowanie środowiska Numer i nazwa Działania: 2.3 Rozwój infrastruktury w zakresie ochrony środowiska Nr umowy: PRW.I-3040-UE-941/2009 00029-6922-UM0200014/09 Nr projektu: RPKP.02.033.00-04-004/12 Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr umowy: UM_RO.3041.2.348.2013	297 029,31	RPO WK-P 241 071,93 Fundusz Wsparcia 28 361,40	„Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Topólce, Gminnego Ośrodka Kultury w Topólce oraz świetlic wiejskich w Sadłogu, Sierakowach i Bielkach"
Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 4 Leader Numer i nazwa Działania: 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju z zakresu małych projektów Nr umowy: WS-I-W.052.8.494.342.2013 00382-6930-UM0240494/13	90 000,00	PROW 2007-2013 25 000,00	„Remont połączony z modernizacją świetlicy wiejskiej w Orlu"
Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej Numer i nazwa Działania: 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej Nr umowy: PRW.I.6011-20-578/10 00033-6921-UM0200020/10	89 224,20	PROW 2007-2013 54 405,00	„Dostawa pojemników do segregacji odpadów komunalnych"
Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 4 Leader Nr i nazwa Działania: 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju w ramach działania Odnowa i rozwój wsi Nr umowy: PRW.I.6018-45-241/10 00018-6930-UM0200045/10	387 043,16	PROW 2007-2013 230 878,00	„Budowa chodnika dla pieszych oraz dwóch parkingów w centrum miejscowości Orle oraz przebudowa chodnika i dwóch miejsc postojowych w centrum miejscowości Topólka"

Nazwa podmiotu udzielającego pomocy, nazwa programu, numer projektu	Wartość projektu (PLN)	Dofinansowanie z UE (PLN)	Przeznaczenie pomocy
Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej Numer i nazwa Działania: 313, 322, 323 Odnowa i rozwój wsi Nr umowy: WS-I-W.052.1.90.2012 UM02-6922-UM0200090/12	700 570,12	PROW 2007-2013 427 868,00	„Budowa ścieżki pieszo-rowerowej w miejscowości Borek i Rybiny Leśne"
Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej Numer i nazwa Działania: 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej Nr umowy: OW-I.052.2.73.337.2012 00025-6921-UM0200073/12	846 620,33	PROW 2007-2013 480 718,00	„Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków"
Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 4 LEADER Numer i nazwa Działania: 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju Nr umowy: OW-I.052.8.72.26.2011 00104-6930-UM0240109/11	38 357,55	PROW 2007-2013 21 829,50	„Wyposażenie świetlic wiejskich w Torzewie, Paniewie, Sadłogu, Sierakowach, Bielkach, Dębiankach i Kamieńcu"
Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 4 LEADER Numer i nazwa Działania: 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju W ramach działania Odnowa i rozwój wsi Nr umowy: OW-I.052.9.21.512.2011 00023-6930-UM0230027/11	225 848,00	PROW 2007-2013 145 986,00	„Odnowa parkingu oraz chodników w centrum miejscowości Topólka, budowa oznakowania szlaków turystycznych na terenie Gminy Topólka oraz urządzenie miejsc rekreacji i wypoczynku"
Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej Numer i nazwa Działania: 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej Nr umowy: PRW.I.6011-38-110/09 00097-6921-UM0200038/09	551 994,21	PROW 2007-2013 329 403,00	„Modernizacja stacji uzdatniania wody w Paniewie oraz budowa sieci kanalizacyjnej odprowadzającej nadmiar wód popłucznych ze stacji uzdatniania wody w Orlu i wód opadowych do jeziora Głuszyńskiego"
Województwo Kujawsko-Pomorskie rep. przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego RPO WK-P 2007-2013 współfinansowany z EFRR Oś Priorytetowa: 1 Rozwój infrastruktury technicznej Numer i nazwa Działania: 1.1 Infrastruktura drogowa	1 043 017,74	RPO WK-P 351 540,46	„Przebudowa drogi gminnej Rybiny-Głuszynek-Miłachówek"

Nazwa podmiotu udzielającego pomocy, nazwa programu, numer projektu	Wartość projektu (PLN)	Dofinansowanie z UE (PLN)	Przeznaczenie pomocy
Nr umowy: WPW.I.3040-UE-537/2009 Nr projektu: RPKP.01.01.00-04-010/08			
Województwo Kujawsko-Pomorskie rep. przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego RPO WK-P 2007-2013 współfinansowany z EFRR Oś Priorytetowa: 1 Rozwój infrastruktury technicznej Numer i nazwa Działania: 1.1 Infrastruktura drogowa Nr umowy: WPW.I.3043-1-23-559/2010 Nr projektu: RPKP.01.01.00-04-035/10	403 128,61	RPO WK-P 199 842,31	„Przebudowa drogi gminnej Paniewek-Paniewek i Świerczyn-Bodzanowo"
Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 4 Leader Numer i nazwa Działania: 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju z zakresu małych projektów Nr umowy: WS-I-W.052.8.339.886.2014 00178-6930-UM0240339/14	21 697,51	PROW 2007-2013 33 359,92	„Remont i modernizacja placu siłowni plenerowej w Topólce"
Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 4 Leader Numer i nazwa Działania: 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju z zakresu małych projektów Nr umowy: WS-I-W.052.8.857.244.2013 00325-6930-UM0240857/13	39 975,00	PROW 2007-2013 25 000,00	„Budowa siłowni zewnętrznej w Topólce"
Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 4 Leader Numer i nazwa Działania: 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju z zakresu małych projektów Nr umowy: WS-I-W.052.8.338.885.2014 00177-6930-UM0240338/14	18 452,30	PROW 2007-2013 12 001,49	„Wyposażenie świetlicy wiejskiej w Orlu"
Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej Numer i nazwa Działania: 313, 322, 323 Odnowa i rozwój wsi Nr umowy: WS-I-W.052.1.50.31.2014 00018-6922-UM0200050/14	63 620,19	PROW 2007-2013 38 792,00	„Remont i modernizacja GOK w Topólce"
Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 4 Leader	16 599,20	PROW 2007-2013 25 521,27	„Budowa placu zabaw dla dzieci w Topólce"

Nazwa podmiotu udzielającego pomocy, nazwa programu, numer projektu	Wartość projektu (PLN)	Dofinansowanie z UE (PLN)	Przeznaczenie pomocy
Numer i nazwa Działania: 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju z zakresu małych projektów Nr umowy: WS-I-W.052.8.495.33.2013 00200-6930-UM0240495/13			
Województwo Kujawsko-Pomorskie, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego PROW 2007-2013 (EFR na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich) Program: Oś 4 Leader Numer i nazwa Działania: 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju z zakresu małych projektów Nr umowy: WS-I-W.052.8.116.35.2012 00145-6930-UM0240321/12	13 000,00	PROW 2007-2013 19 991,88	„Budowa placu zabaw dla dzieci w Sierakowach"
„Równy start – równe szanse" Program Operacyjny: Kapitał Ludzki Numer i nazwa priorytetu: IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach Numer i nazwa Działania: 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty Numer i nazwa Poddziałania: 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej	203 699,34	156 163,27	Adaptacja pomieszczeń, zakup materiałów dydaktycznych, materiałów plastycznych, koszty prowadzenia zajęć dodatkowych, wyżywienie
„Przedszkolaki przyszłości" Program Operacyjny: Kapitał Ludzki Numer i nazwa priorytetu: IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach Numer i nazwa działania: 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty Numer i nazwa Poddziałania: 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej	349 080,00	343 071,68	Podniesienie jakości pracy 4 oddziałów przedszkolnych w 2 szkołach podstawowych w gminie Topólka poprzez ich dostosowanie do potrzeb dzieci w wieku przedszkolnym

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Topólce

Dzięki realizacji powyższych projektów, znacznie podniósł się poziom i jakość życia mieszkańców gminy wiejskiej Topólka. Większość wyżej przedstawionych zadań to projekty infrastrukturalne, dlatego w ramach Programu Rewitalizacji zaplanowano również zadania „miękkie", które dopełnią już zrealizowane przedsięwzięcia i pozwolą dostosować się Gminie do zmieniających się trendów.

Na uwagę zasługuje fakt, iż wiele projektów zrealizowanych w poprzednich latach na terenie Gminy Topólka dotyczyło remontu i modernizacji świetlic wiejskich, Gminnego Ośrodka Kultury w Topólce, wyposażenia świetlic wiejskich, czy budowy placów zabaw. Miało to znaczny wpływ na integrację mieszkańców terenów, na których realizowane były wymienione inwestycje. W celu kontynuacji integracji i aktywizacji społeczności lokalnej niezbędna jest realizacja zadań infrastrukturalnych objętych niniejszym *Programem Rewitalizacji.* Na wyznaczonych obszarach rewitalizacji nie przeprowadzono działań dotyczących stworzenia miejsc integracji mieszkańców. Aby aktywizacja społeczna na terenie całej Gminy Topólka odznaczała się wysokim poziomem, konieczne jest kontynowanie zadań w zakresie tworzenia świetlic wiejskich. Dodatkowo integrację mieszkańców, w szczególności grup wykluczonych społecznie, umocni realizacja projektów „miękkich" dotyczących aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez realizację rożnych szkoleń, kursów i zajęć edukacyjnych.

Zrealizowane projekty infrastrukturalne i zaplanowane do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka zadania „miękkie", zapewnią komplementarność międzyokresową działań realizowanych na terenie Gminy Topólka.

KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Przedsięwzięcia zaplanowane w ramach Programu Rewitalizacji Gminy Topólka realizowane będą z różnych źródeł finansowani (EFRR, EFS), a także z budżetu Gminy Topólka z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Środki te będą wzajemnie uzupełniane i łączone. Pozwoli to uzyskać korzystne efekty dla obszarów rewitalizowanych. Ze środków pozyskanych w ramach Europejskiego Fundusz Społecznego finansowane będą zadania takie jak: organizacja szkoleń, kursów i zajęć edukacyjnych prowadzonych przez GOPS w Topólce na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Środki pozyskane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego zostaną przeznaczone m.in. na remont i wyposażenie budynków komunalnych na potrzeby utworzenia świetlic wiejskich w Czamaninie, Kozjatach, Kamieńcu i Znaniewie.

Realizacja projektów współfinansowanych z EFS nie jest możliwa bez wcześniejszej realizacji projektów współfinansowanych z EFRR, ponieważ na obszarach rewitalizowanych infrastruktura społeczna jest niewystarczająca. Zaplanowane szkolenia, kursy i zajęcia

edukacyjne współfinansowane z EFS będą prowadzone w utworzonych i wyremontowanych świetlicach wiejskich. Aby przeprowadzić planowane szkolenia, kursy i zajęcia trzeba stworzyć odpowiednią infrastrukturę, która umożliwi realizacje tych zadań. Ponadto samo utworzenie świetlic wiejskich, które będą miejscami integracji mieszkańców, nie zlikwiduje w pełni problemu na obszarach rewitalizowanych, jakim jest niska aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Istotne jest, aby tym osobom umożliwić uczestnictwo w różnych szkoleniach i zajęciach, które przyczynią się do ich ożywienia społecznego oraz aktywizacji. Dopiero wtedy możliwy jest spadek liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Dlatego też silna koordynacja i synergia projektów rewitalizacyjnych, finansowanych szczególnie z EFRR i EFS, jest konieczna dla uzyskania korzystnych efektów dla obszarów rewitalizacji.

11. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze strategicznym. Skutki jego wdrożenia obejmują podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizowanym. W związku z tym konieczne jest zaangażowanie przedstawicieli różnych grup interesariuszy do prac zarówno w proces przygotowania *Programu Rewitalizacji*, jak i w proces jego zarządzania. Aktywny udział interesariuszy jest koniecznym warunkiem powodzenia długofalowego rozwoju obszarów znajdujących się w sytuacji kryzysowej.

Prace nad przygotowaniem Programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie programu opierają się na współpracy z różnymi grupami interesariuszy.
Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- pracownicy Urzędu Gminy w Topólce i jednostek podległych Gminie,
- obecni mieszkańcy gminy,
- mieszkańcy spoza obszaru gminy odwiedzający gminę, którzy planują się na jej terenie osiedlić,
- obecni przedsiębiorcy z terenu gminy,
- przedsiębiorcy spoza terenu gminy, którzy mogą rozpocząć swoją działalność na istniejących terenach inwestycyjnych,
- powiatowy urząd pracy,
- inne podmioty zainteresowane realizacją *Programu Rewitalizacji*.

11.1. Proces przygotowania PR

Program Rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Podmiotem odpowiedzialnym za proces przygotowania programu rewitalizacji jest Gmina Topólka.

Fundamentem działań na każdym etapie procesu rewitalizacji jest partycypacja społeczna. W celu prawidłowego przeprowadzenia rewitalizacji i odniesienia sukcesu w tym zakresie, konieczne jest podjęcie wspólnych wysiłków przez różne podmioty. Stąd istotne jest, aby wszyscy interesariusze brali czynny udział na etapie diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania procesu rewitalizacji. Sposób włączenia interesariuszy na obszarze rewitalizacji w Gminie Topólka opiera się na przeprowadzaniu różnych form konsultacji społecznych do których należy zaliczyć:

- spotkania, które składały się z części prezentacyjnej oraz dyskusji;
- ankietyzację;
- uwagi w postaci papierowej lub elektronicznej zgłaszane do wyłożonego do wglądu publicznego projektu Programu Rewitalizacji.

W ramach opracowywania *Programu Rewitalizacji* wybrano wyżej wymienione techniki, ponieważ są one popularne, nieskomplikowane i dążą do bezpośredniego zaangażowania całej społeczności Gminy w proces rewitalizacji.

Aby zapewnić jak największy udział mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych interesariuszy rewitalizacji, o każdej z form konsultacji zostali oni wcześniej powiadomieni na stronie internetowej Gminy (zakładka „Rewitalizacja Gminy Topólka"), a także w sposób zwyczajowo przyjęty (zostały zamieszczone ogłoszenia, wysłano pisemne zaproszenia do radnych i sołtysów, a także została rozdysponowana kurenda we wszystkich sołectwach).

Pierwszym etapem opracowania Programu Rewitalizacji było określenie czynników i zjawisk kryzysowych, które występują na terenie Gminy, a następnie ustalenie, gdzie skala tych problemów jest największa i gdzie występują najpilniejsze potrzeby rewitalizacyjne. Zasadniczym punktem niniejszego stadium, było spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami oraz ankietyzacja.

Pierwsze spotkanie z interesariuszami rewitalizacji odbyło się 15.12.2016 roku. W spotkaniu udział wzięły 34 osoby. Spotkanie pozwoliło na wyjaśnienie istoty rewitalizacji i przeprowadzone zostało w sposób ułatwiający zrozumienie prezentowanych treści. Aby zachęcić interesariuszy do aktywnego udziału, na spotkanie została przygotowana

wizualizacja sporządzona w języku niespecjalistycznym z wykorzystaniem różnorodnych form graficznych. Po wyjaśnieniu istoty rewitalizacji i przedstawieniu podstawowych pojęć w tym zakresie, została przeprowadzona dyskusja. Miała ona na celu ustalenie, które według mieszkańców obszary powinny zostać uznane jako zdegradowane, a następnie wytypowane do rewitalizacji. Debata miała również na celu ustalenie koniecznych do podjęcia przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Wśród problemów jakie mieszkańcy wskazali znalazły się:

1. sfera społeczna:
   - duża liczba beneficjentów GOPS;
   - problem alkoholizmu;
   - bezrobocie (mieszkańcy wskazali, że według nich Świerczyn ma największy problem z bezrobociem), bezrobocie wśród młodych ludzi, brak perspektyw dla młodych ludzi poza pracą na roli, słabe warunki płacy i pracy na terenie Gminy, mało ofert pracy dla kobiet;
   - niewystarczająca oferta opieki dla osób starszych;
   - przedszkole w Topólce jest w trakcie rozbudowy, konieczne jest jednak poszerzenie zakresu zajęć dodatkowych;
   - są możliwości szkoleń osób bezrobotnych, jednak osoby te są bierne – nie chcą podejmować szkoleń i pracy, a wolą korzystać z pomocy GOPS;
2. sfera gospodarcza:
   - niekorzystne położenie komunikacyjne (brak dróg wojewódzkich i krajowych), co zniechęca przedsiębiorców do lokowania działalności gospodarczej na terenie Gminy;
   - niewykorzystany potencjał turystyczny – na terenie Gminy zlokalizowanych jest około 2 000 działek rekreacyjnych, ale mieszkańcy nie potrafią tego wykorzystać;
3. sfera techniczna:
   - konieczność termomodernizacji budynków;
   - na terenie Gminy działają wiatraki, mieszkańcy są chętni do wykorzystywania OZE, jednak ilość instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych jest niewystarczająca;
4. sfera przestrzenno – funkcjonalna:
   - brak kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków na terenie Gminy;
   - w zakresie rekreacji, jak również turystyki istnieje konieczność stworzenia plaży gminnej (również w celu wykorzystania potencjału jezior zlokalizowanych na terenie Gminy);

- konieczność rozbudowy chodników i ścieżek rowerowych;
- konieczność dostosowania oferty rekreacyjnej do potrzeb mieszkańców (place zabaw i świetlice wiejskie);

5. sfera środowiskowa:
   - dobre gleby zwłaszcza w północnej części Gminy, co sprzyja rozwojowi rolnictwa;
   - problem suszy;
   - problem pobliskiej kopalni Tomasłowice;
   - azbest na dachach budynków zlokalizowanych na terenie Gminy – jest dofinansowanie na jego usunięcia, ale mieszkańcy nie mają środków na to, by założyć nowych dach;
   - problem dzikich wysypisk śmieci w lesie;
   - problem spalania śmieci w piecach;

Drugim etapem konsultacji społecznych było przeprowadzenie ankietyzacji. W ankiecie każdy interesariusz rewitalizacji, chętny do udziału w tworzeniu Programu Rewitalizacji, mógł anonimowo wypowiedzieć się na temat problemów, jakie występują na terenie gminy, obszarów gdzie koncentracja negatywnych zjawisk społecznych jest największa oraz koniecznych do przeprowadzenia zadań rewitalizacyjnych.

Ankieta składała się z 5 pytań. W ankiecie wzięło udział 47 interesariuszy rewitalizacji z różnych sołectw Gminy Topólka. Poniżej przestawiono wyniki badania ankietowanego.

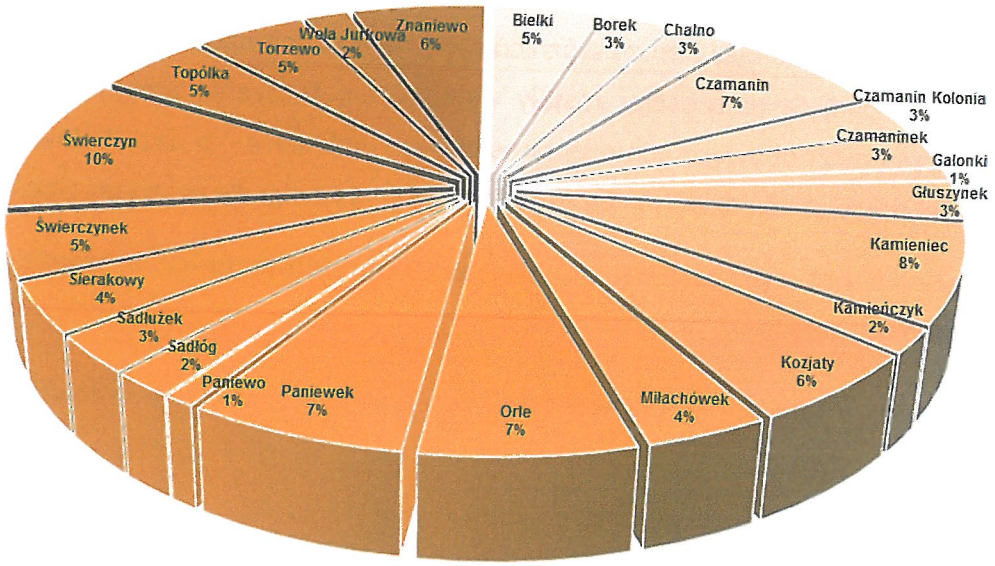
WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO

1. Pytanie: **Które obszary charakteryzują się największą kumulacją problemów?**

W pierwszym pytaniu zapytano o obszary, które charakteryzują się największą kumulacją problemów. Największa część ankietowanych wskazała sołectwo Świerczyn (10%), jako miejsce z największą kumulacją problemów.

Poniższy wykres przedstawia zestawienie odpowiedzi na pierwsze pytanie.

Wykres 1. Obszary o największej kumulacji problemów wg mieszkańców

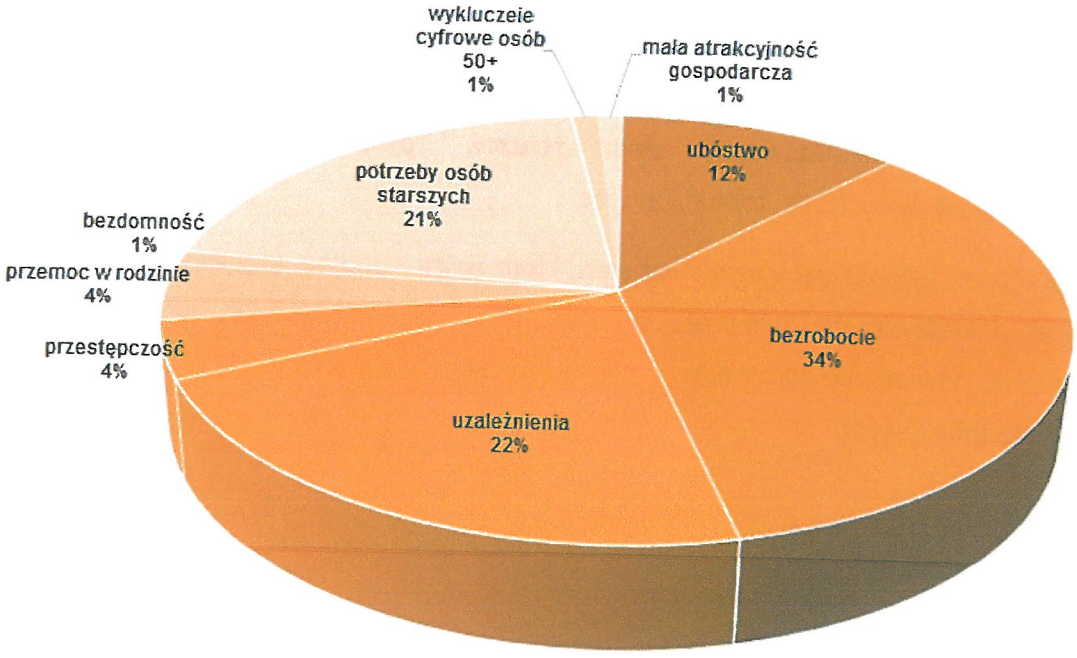

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

2. Pytanie: **Które z problemów sfery społeczno-gospodarczej uważa Pan/Pani za największy na obszarze Gminy?**

W kolejnym pytaniu poruszono kwestię problemów sfery społeczno - gospodarczej. Największym problemem według ankietowanych jest bezrobocie (34%). Duża część interesariuszy wskazała również na uzależnienia, potrzeby osób starszych oraz ubóstwo.

Wykres 2. Obszary o największej kumulacji problemów wg mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

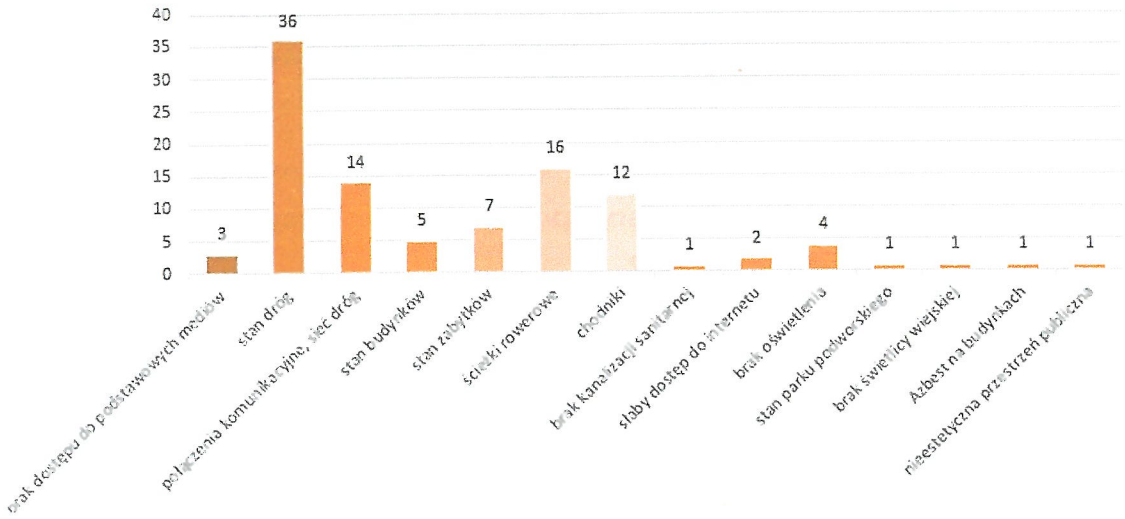
W ramach tego pytania zadano również dodatkowe pytanie:

- **Jakie działania Pana/Pani zdaniem powinny zostać podjęte, aby zwalczyć te problemy?**

Odpowiedzi na to pytanie były bardzo zróżnicowane. Wśród zaproponowanych działań, które powinny zostać podjęte najczęściej zostały wymienione: tworzenie nowych miejsc pracy, pomoc w codziennych obowiązkach osobom starszym, szkolenia dla bezrobotnych, kontrole gminy i policji, domy opieki dziennej dla osób starszych oraz ulgi dla pracodawców.

3. Pytanie: **Które z problemów sfery infrastrukturalno-technicznej uważa Pan/Pani za najistotniejszy na obszarze Gminy?**

Wykres 3. Problemy sfery infrastrukturalno - technicznej według mieszkańców

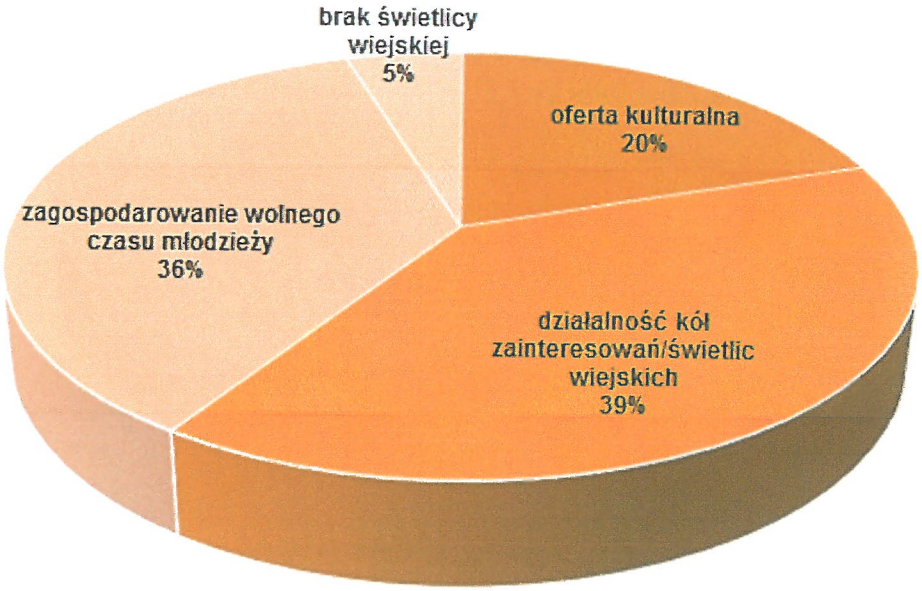
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Najwięcej ankietowanych wskazało na stan dróg jako najważniejszy problem sfery infrastrukturalno - technicznej. Duża część osób wskazała również na problem niewystarczająco rozbudowanej sieci ścieżek rowerowych i chodników oraz niewystarczające połączenie komunikacyjne.

W dodatkowym pytaniu dotyczącym działań, które należy podjąć, aby zwalczyć te problemy, najwięcej ankietowanych wskazało budowę i modernizację dróg, budowę chodników, uzupełnienie oświetlenia ulicznego, budowę ścieżek rowerowych oraz zwiększenie liczby połączeń autobusowych.

4. Pytanie: **Które z problemów sfery kulturalnej uważa Pan/Pani za najistotniejszy na obszarze Gminy?**

Wykres 4. Problemy sfery kulturalnej według mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

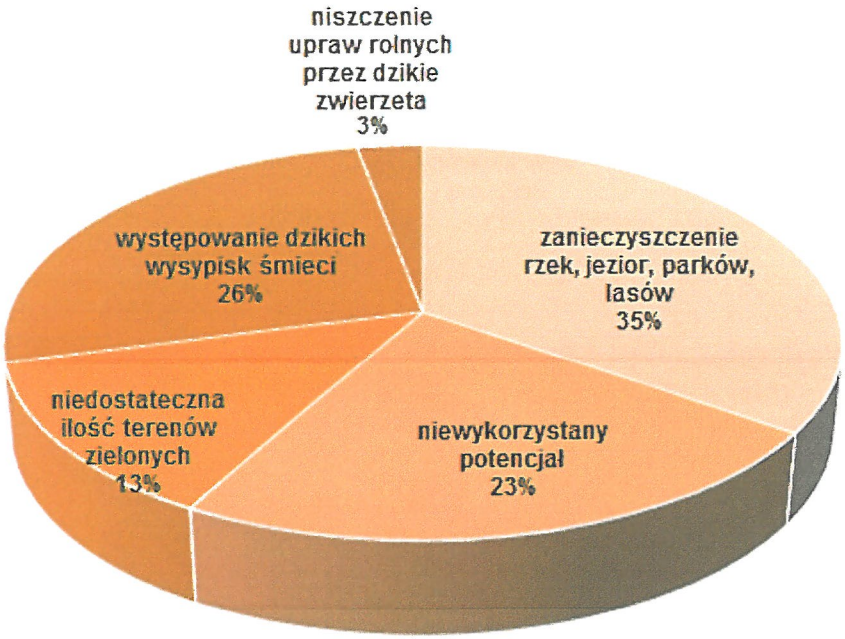
W sferze kulturalnej największa część ankietowanych wskazała na niewystarczającą działalność kół zainteresowań i świetlic wiejskich. 36% osób biorących udział w badaniu ankietowym za problem uznało również niedostateczne zagospodarowanie wolnego czasu młodzieży.

W dodatkowym pytaniu dotyczącym działań, które należy podjąć, aby zwalczyć te problemy, najwięcej mieszkańców wskazało na organizację zawodów i imprez, różnego rodzaju działania integrujące lokalną społeczność oraz promocję imprez kulturalnych organizowanych na terenie Gminy.

5. Pytanie: **Które z problemów sfery przyrodniczej uważa Pan/Pani za najistotniejszy na obszarze Gminy?**

Ostatnie pytanie dotyczyło sfery przyrodniczej. Analogicznie jak w poprzednich pytaniach, ankietowani zostali poproszeni o wskazanie najistotniejszych problemów na obszarze Gminy ze sfery przyrodniczej oraz wskazanie działań, jakie powinny zostać podjęte, aby zwalczyć te problemy.

Wykres 5. Problemy sfery przyrodniczej według mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Zgodnie z udzielonymi odpowiedziami 35% ankietowanych wskazało za najistotniejszy problem zanieczyszczenie rzek, jezior, parków i lasów. Następnym problemem wskazanym przez interesariuszy rewitalizacji było występowanie dzikich wysypisk śmieci (26%) oraz niewykorzystany potencjał przyrodniczy Gminy (23%).

Wśród zaproponowanych działań, jakie należy podjąć, aby zwalczyć te problemy znalazły się przede wszystkim: edukacja ekologiczna mieszkańców, sadzenie nowych roślin na terenie Gminy, oczyszczenie rzek, jezior i lasów oraz większa ilość kontroli.

Wskazane przez interesariuszy rewitalizacji odpowiedzi ukazały najistotniejsze problemy występujące na terenie Gminy Topólka i pozwoliły na pełne przeprowadzenie diagnozy całej Gminy, jak i poszczególnych sołectw. Spotkanie, a także wyniki badania ankietowego uzupełniły dane statystyczne, co pozwoliło na określenie głównych problemów na terenie Gminy i ustalenie, gdzie występuje ich największa koncentracja.

Po przeprowadzeniu diagnozy, wyznaczeniu obszarów zdegradowanych i przewidzianych do rewitalizacji przystąpiono do ustalenia wizji, celów, a także projektów rewitalizacyjnych. W tym miejscu należy zaznaczyć, że przy ich formułowaniu uwzględniono propozycje zgłoszone przez mieszkańców podczas spotkania konsultacyjnego, jak również te, które zostały zgłoszone podczas badania ankietowego.

Po opracowaniu wstępnej wersji dokumentu, zostało zorganizowane drugie spotkanie z interesariuszami rewitalizacji. Spotkanie odbyło się 23.03.2017 r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Topólce. W spotkaniu udziały wzięły 23 osoby. Podczas prezentacji przypomniano

podstawowe zagadnienia dotyczące rewitalizacji, przedstawiono wstępne założenia Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023 oraz przeprowadzono dyskusję na temat zaproponowanych zadań rewitalizacyjnych. Uczestnicy spotkania zaakceptowali zaproponowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Jedyną uwagą zgłoszoną podczas spotkania było ujęcie w Programie Rewitalizacji sołectwa Świerczyn oraz stworzenie na jego terenie świetlicy wiejskiej. Wyjaśniono jednak, że na terenie sołectwa nie ma budynku komunalnego, który mógłby zostać wykorzystany na cele utworzenia świetlicy wiejskiej, a budowa nowego obiektu byłaby zbyt kosztowna.

Po opracowaniu wstępnej wersji dokumentu, został on poddany konsultacjom społecznym. Dokument został wyłożony do wglądu publicznego na 21 dni (od 29.03.2017 roku do 18.04.2017) w formie papierowej w Urzędzie Gminy w Topólce, jak również w wersji elektronicznej na stronie Gminy Topólka (zakładka „Rewitalizacja Gminy Topólka"). W tym czasie wszyscy zainteresowani mogli składać wnioski i uwagi do w/w opracowania za pomocą formularza konsultacji zamieszczonego w zakładce „Rewitalizacja Gminy Topólka", na piśmie, bądź w formie elektronicznej na adres Urzędu Gminy w Topólce oraz email: promocja@topolka.pl. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski do niniejszego opracowania. Po zakończeniu konsultacji, została opracowana informacja podsumowująca ich przebieg. Informacja ta została opublikowana na stronie Gminy Topólka w zakładce zatytułowanej „Rewitalizacja Gminy Topólka".

Zgodnie z powyższym należy podkreślić, że interesariusze w ramach ankietyzacji, debat, spotkań i wyłożenia dokumentu do wglądu publicznego mieli możliwość wskazania problemów jakie występują na terenie Gminy Topólka. Ponadto mieszkańcy Gminy Topólka odnieśli się do propozycji działań jakie zaplanowano w ramach Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023, by dany obszar wyprowadzić ze stanu kryzysowego oraz przedstawili propozycje własnych przedsięwzięć, które zostały uwzględnione w przedmiotowym dokumencie. Zorganizowane spotkania pozwoliły wyjaśnić problematykę rewitalizacji, a dyskusja na temat problemów jakie występują na terenie Gminy oraz przewidzianych do realizacji zadań, dostarczyła konkretnych sugestii od interesariuszy rewitalizacji, zawartych następnie w Programie Rewitalizacji.

Wspólna analiza możliwości rozwojowych i zgłoszone projekty przyczynią się niewątpliwie do pełnej realizacji Programu Rewitalizacji.

Należy również wskazać, że Program Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023, został poddany procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (RDOŚ) w Bydgoszczy oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (PWIS) w Bydgoszczy z wnioskami o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. RDOŚ w Bydgoszczy w piśmie z dnia 10.03.2017 (znak:WOO.410.110.2017.SŻ) uzgodnił odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Podobnie PWIS w Bydgoszczy w piśmie z dnia 16.03.2017r. (znak:NNZ.9022.1.110.2017) uzgodnił możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu pn. „Program Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016 - 2023".

Podsumowując, Program Rewitalizacji był opracowany w procesie szerokiej partycypacji społecznej oraz w ścisłej współpracy z organizacjami społecznymi, instytucjami publicznymi oraz przedstawicielami środowiska gospodarczego Gminy.

11.2. Sposób włączenia interesariuszy w proces zarządzania programem rewitalizacji na obszarze rewitalizacji

Uspołecznienie programu rewitalizacji musi charakteryzować się zastosowaniem różnorodnych form, należy o tym w szczególności pamiętać na etapie wdrażania Programu Rewitalizacji. Klasyczna drabina partycypacji wyróżnia zasadniczo trzy główne poziomy:

I. informowanie (uczestnictwo bierne),
II. konsultowanie (aktywne uczestnictwo),
III. i współdecydowanie (aktywne uczestnictwo).

Nieodzowną częścią realizacji procesu rewitalizacji jest informowanie o działaniach realizowanych w ramach Programu Rewitalizacji. Celem informowania interesariuszy jest przede wszystkim zapewnienie pełniejszego przepływu informacji, stworzenie uwarunkowań do zapoznania się interesariuszy z postępami procesu rewitalizacji oraz promocja działań, pozyskiwanie nowych przedsięwzięć, podmiotów i osób skłonnych do zaangażowania w proces rewitalizacji. Interesariusze będą informowani o postępach rewitalizacji przede wszystkim:

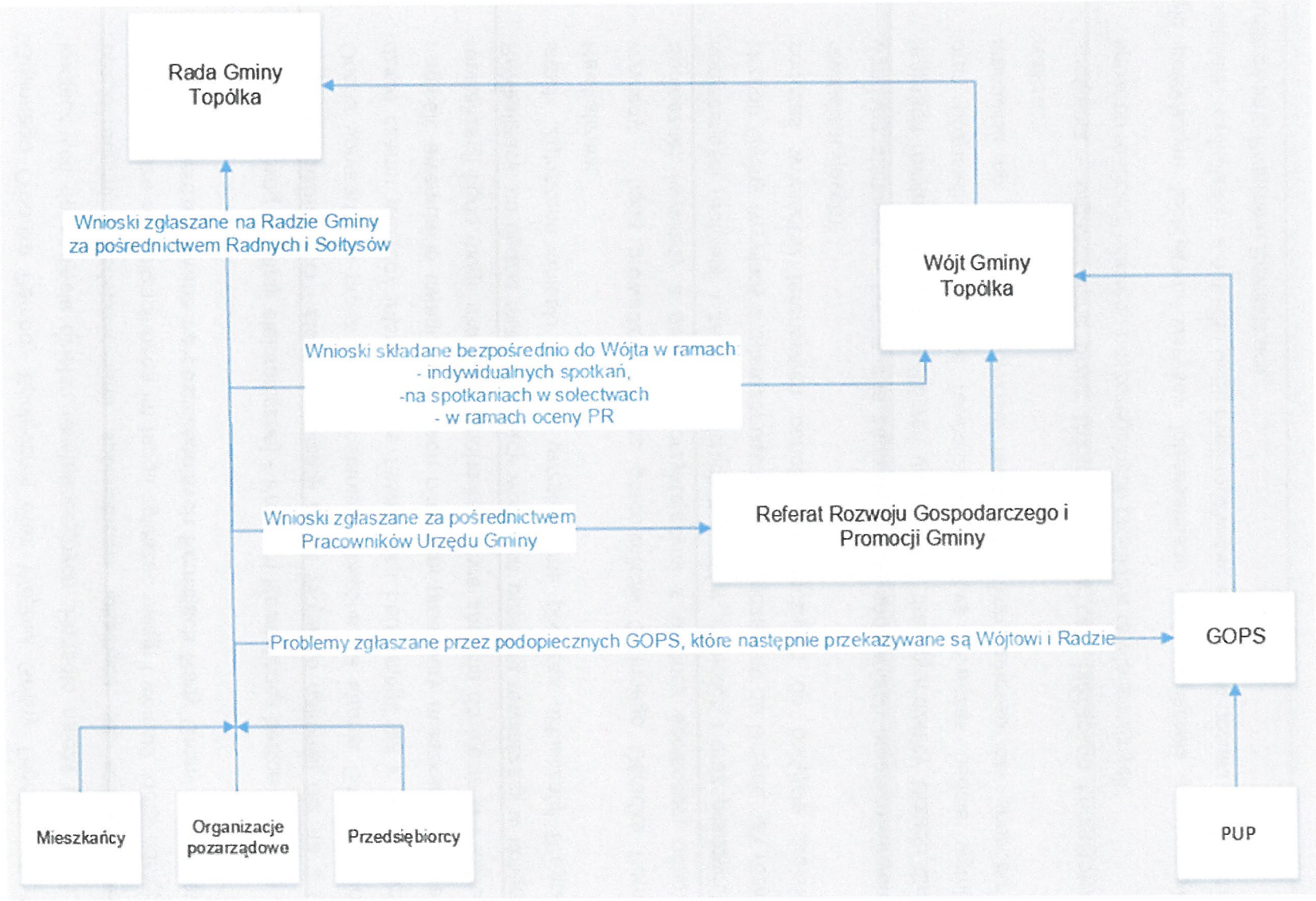
- podczas spotkań organizowanych na terenie Gminy Topólka (w Urzędzie Gminy, Gminnym Ośrodku Kultury i w poszczególnych sołectwach);
- za pomocą strony internetowej Gminy Topólka (zakładka „Rewitalizacja Gminy Topólka"), gdzie będą zamieszczane informacje o realizowanych bądź zakończonych projektach rewitalizacyjnych.

Poniżej przedstawiono sposób koordynacji działań podmiotów uczestniczących w realizacji Programu Rewitalizacji:

- zbieranie uwag ustnych – interesariusze rewitalizacji na bieżąco będą mogli zgłaszać swoje problemy, uwagi i wnioski pracownikom Urzędu Gminy, pracownikom Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Wójtowi Gminy Topólka odnośnie koniecznych do podjęcia działań rewitalizacyjnych. Ponadto należy podkreślić, że bezpośrednimi przedstawicielami społeczności lokalnych są sołtysi i radni. Interesariusze rewitalizacji będą im mogli zgłaszać uwagi i wnioski, które następnie zostaną zaprezentowane na poszczególnych Komisjach Rady Gminy oraz Sesjach Rady;
- zbieranie uwag w wersji elektronicznej - Program Rewitalizacji będzie oceniany pod względem aktualności i stopnia realizacji przez Wójta co najmniej raz na 2 lata. Ocena sporządzona przez Wójta zostanie ogłoszona na stronie Gminy Topólka, dzięki czemu wszyscy interesariusze rewitalizacji będą mogli się z nią zapoznać i zgłosić ewentualne uwagi. W ramach niniejszej procedury mieszkańcy obszarów rewitalizacji będą mogli również proponować nowe zadania do ujęcia w Programie Rewitalizacji, co będzie miało znaczący wpływ na przebieg rewitalizacji w kolejnych latach. Zgłoszone wnioski zostaną uwzględnione podczas aktualizacji Programu Rewitalizacji.
- wywiady – będą prowadzone przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (wywiady z osobami korzystającymi z pomocy społecznej odnośnie konieczności realizacji i zakres realizacji projektów „miękkich") oraz pracowników Urzędu Gminy (wywiady z interesariuszami przychodzącymi do Urzędu, jak również podczas wywiadów terenowych odnośnie koniecznych do podjęcia projektów rewitalizacyjnych);
- wymianę stanowisk – będzie ona zapewniona na spotkaniach organizowanych na terenach rewitalizowanych, w których udział będą brać pracownicy Urzędu Gminy oraz pozostali interesariusze rewitalizacji. Możliwa wówczas będzie wymiana stanowisk np. na temat projektów rewitalizacyjnych, zakresu czy sposobu ich realizacji.
- spotkania – organizowane przez Urząd Gminy w celu bieżącego konsultowania sposobu realizacji i zasięgu poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Dzięki powyższym technikom, wszyscy interesariusze będą właściwie poinformowani o postępach rewitalizacji, a ponadto będą mieli możliwość aktywnego udziału we wdrażaniu i aktualizowaniu Programu Rewitalizacji.

Rysunek 5. Uproszczony schemat zarządzania realizacją i monitorowaniem PR

Źródło: Opracowanie własne

12. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poniżej zaprezentowano projekty rewitalizacyjne przewidziane do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023, ze wskazaniem szacunkowych kosztów ich realizacji. Poniższa tabela prezentuje również możliwe źródła finansowania inwestycji.

Należy wskazać, że w chwili obecnej nie zaplanowano współfinansowania poniższych inwestycji ze środków prywatnych, ponieważ żaden podmiot prywatny nie wyraził chęci współudziału w działaniach rewitalizacyjnych. Należy jednak podkreślić, że w przyszłości, jeśli zaistniej tylko taka możliwość lub pojawią się podmioty prywatne zainteresowane współdziałaniem przy realizacji projektów rewitalizacyjnych, środki prywatne zostaną zaangażowane.

Tabela 45. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne – harmonogram i szacunkowe ramy finansowe

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Termin realizacji projektu	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot realizujący projekt	Szacunkowa wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki Publiczne			Środki prywatne			
									EFS	EFRR	Inne				
Czamanin	2021/ 2022	1. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	społeczny	1. Integracja grup wykluczonych społecznie	Gmina Topólka	52 631,58	95	50 000,00	50 000,00	0,00	2 631,58 (środki własne)	0,00	RPO 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR	-	6. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Czamaninie wraz z infrastrukturą towarzyszącą
Czamanin	2021/ 2022	2. Aktywizacja i integracja młodzieży poprzez utworzenie klubu młodzieżowego	społeczny	1. Integracja grup wykluczonych społecznie	Gmina Topólka	52 631,58	95	50 000,00	50 000,00	0,00	2 631,58 (środki własne)	0,00	RPO 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR	-	6. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Czamaninie wraz z infrastrukturą towarzyszącą

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Termin realizacji projektu	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot realizujący projekt	Szacunkowa wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki Publiczne			Środki prywatne			
									EFS	EFRR	Inne				
Kozjaty	2021/ 2022	3. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	społeczny	1. Integracja grup wykluczonych społecznie	Gmina Topólka	52 631,58	95	50 000,00	50 000,00	0,00	2 631,58 (środki własne)	0,00	RPO 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR	-	7. Remont i wyposażenie pomieszczenia przekazanego przez OSP na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Kozjatach
Kamieniec	2021/ 2022	4. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	społeczny	1. Integracja grup wykluczonych społecznie	Gmina Topólka	52 631,58	95	50 000,00	50 000,00	0,00	2 631,58 (środki własne)	0,00	RPO 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR	-	8. Remont i wyposażenie pomieszczenia komunalnego na potrzeby rozszerzenia infrastruktury świetlicy wiejskiej w Kamieńcu wraz z infrastrukturą towarzyszącą
Znaniewo	2021/ 2022	5. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	społeczny	1. Integracja grup wykluczonych społecznie	Gmina Topólka	52 631,58	95	50 000,00	50 000,00	0,00	2 631,58 (środki własne)	0,00	RPO 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR	-	9. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Znaniewie wraz z infrastrukturą towarzyszącą
Czamanin	2019/ 2020	6. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Czamaninie wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Przestrzenno-funkcjonalny	2. Stworzenie miejsca integracji mieszkańców	Gmina Topólka	500 000,00	95	475 000,00	0,00	475 000,00	25 000,00 (środki własne)	0,00	RPO 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	-	1. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym 2. Aktywizacja i integracja młodzieży poprzez utworzenie klubu młodzieżowego

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Termin realizacji projektu	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot realizujący projekt	Szacunkowa wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki Publiczne			Środki prywatne			
									EFS	EFRR	Inne				
Kozjaty	2019/ 2020	7. Remont i wyposażenie pomieszczenia przekazanego przez OSP na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Kozjatach	Przestrzenno-funkcjonalny	2. Stworzenie miejsca integracji mieszkańców	Gmina Topólka	116 210,00	95	110 399,50	0,00	110 4399,50	5 810,50 (środki własne)	0,00	RPO 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	-	3. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym 10. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
Kamieniec	2019/ 2020	8. Remont i wyposażenie pomieszczenia komunalnego na potrzeby rozszerzenia infrastruktury świetlicy wiejskiej w Kamieńcu wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Przestrzenno-funkcjonalny	2. Stworzenie miejsca integracji mieszkańców	Gmina Topólka	150 000,00	95	142 500,00	0,00	142 500,00	7 500,00 (środki własne)	0,00	RPO 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	-	4. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym 10. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
Znaniewo	2019/ 2020	9. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Znaniewie wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Przestrzenno-funkcjonalny	2. Stworzenie miejsca integracji mieszkańców	Gmina Topólka	150 000,00	95	142 500,00	0,00	142 500,00	7 500,00 (środki własne)	0,00	RPO 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	-	5. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym 10. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Termin realizacji projektu	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot realizujący projekt	Szacunkowa wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki Publiczne			Środki prywatne			
									EFS	EFRR	Inne				
Kamieniec, Kozjaty, Znaniewo	2020-2021	10. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Społeczny	3. Działania na rzecz podniesienia aktywności zawodowej	Gmina Topólka	157 894,74	95	150 000,00	150 000,00	0,00	7 894,74 (środki własne)	0,00	RPO 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR	-	7. Remont i wyposażenie pomieszczenia przekazanego przez OSP na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Kozjatach 8. Remont i wyposażenie pomieszczenia komunalnego na potrzeby rozszerzenia infrastruktury świetlicy wiejskiej w Kamieńcu wraz z infrastrukturą towarzyszącą 9. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Znaniewie wraz z infrastrukturą towarzyszącą
Gmina Topólka	2020/2021	11. Kursy ratowników wodnych i kursy żeglarskie	Społeczny	3. Działania na rzecz podniesienia aktywności zawodowej	Gmina Topólka	178 947,37	95	170 000,00	170 000,00	-	18 947,37 (środki własne)	0,00	RPO 9.2 Włączenie społeczne	9.2.1. Aktywne włączenie społeczne	-
Gmina Topólka	2020/2021	12. Kursy zawodowe dla osób zagrożonych ubóstwem	Społeczny	3. Działania na rzecz podniesienia aktywności zawodowej	Gmina Topólka	268 421,05	95	254 999,99	254 999,99	-	13 421,06 (środki własne)	0,00	RPO 9.2 Włączenie społeczne	9.2.1. Aktywne włączenie społeczne	-

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Termin realizacji projektu	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot realizujący projekt	Szacunkowa wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki Publiczne			Środki prywatne			
									EFS	EFRR	Inne				
Gmina Topólka	2020/ 2021	13. Dodatkowe zajęcia wyrównawcze	społeczny	4. Działania na rzecz poprawy poziomu edukacji w Szkole Podstawowej w Topólce	Szkoła Podstawowa w Topólce	10 000,00	0	0,00	-	-	10 000, 00 (środki własne SP/ Gminy)	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne

13. System zarządzania realizacją programu rewitalizacji

Za wdrażanie, monitoring i ewaluację Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023 będzie odpowiadać Wójt Gminy Topólka, który jako organ wykonawczy Gminy jest odpowiedzialny za realizację wszystkich działań rewitalizacyjnych przypisanych Gminie Topólka.

Bezpośrednio za realizację Programu Rewitalizacji, odpowiada pracownik Urzędu Gminy, tj. pracownik Referatu Rozwoju Gospodarczego i Promocji Gminy (Referent ds. gospodarki gruntami), dalej nazywany Koordynatorem Rewitalizacji. Jest to stanowisko funkcjonujące w ramach obecnych struktur Urzędu Gminy, podległe bezpośrednio Kierownikowi Referatu i pośrednio Wójtowi Gminy Topólka. Koordynator Rewitalizacji będzie odpowiedzialny za zarządzanie programem, w tym koordynację współpracy pomiędzy różnymi, publicznymi i prywatnymi interesariuszami rewitalizacji. Ponadto Koordynator Rewitalizacji będzie odpowiedzialny za organizację spotkań podmiotów, archiwizowanie dokumentów związanych z wdrożeniem Programu Rewitalizacji, tj.: protokołów ze spotkań, korespondencji, a przede wszystkim monitorowanie postępu realizacji Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka.

W toku prowadzenia procesów rewitalizacyjnych przewiduje się ścisłą, zadaniową współpracę pomiędzy osobą odpowiedzialną za realizację Programu Rewitalizacji, a podmiotami publicznymi, które będą wykonawcami zadań i projektów rewitalizacyjnych. Wójt Gminy i Koordynator Rewitalizacji będą na bieżąco korzystali z pomocy wszystkich struktur, komórek Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych Gminy. Ponadto istotną rolę w niniejszych procesach odegrają również pracownicy zatrudnieni w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Topólce, którzy będą zaangażowani w projekty dotyczące aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i włączenia tych osób. W ramach kompetencji i struktury urzędu realizacja zadań/projektów zlecana będzie tym jednostkom i podmiotom, które posiadają najlepsze kompetencje wykonawcze, np. zadania społeczne będą realizowane przy współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Koordynator Rewitalizacji jest także odpowiedzialny za promocję i współpracę w zakresie swoich kompetencji z radnymi gminy oraz mieszkańcami gminy.

SYSTEM INFORMACJI I PROMOCJI PROGRAMU REWITALIZACJI

Nieodzowną częścią realizacji procesu rewitalizacji jest informacja i promocja działań przewidzianych w Programie Rewitalizacji. Obowiązek ten spoczywa przede wszystkim na Gminie Topólka. Celem informowania Interesariuszy jest przede wszystkim zapewnienie pełniejszego przepływu informacji, stworzenie uwarunkowań do zapoznania się Interesariuszy z kształtem i postępami procesu rewitalizacji oraz promocja działań,

pozyskiwanie nowych przedsięwzięć oraz podmiotów i osób skłonnych do zaangażowania w proces rewitalizacji.

Na obszarze Gminy Topólka głównym narzędziem informacji i promocji Programu Rewitalizacji jest strona internetowa Gminy Topólka (http://www.topolka.pl/) na której wyodrębniono zakładkę zatytułowaną „Rewitalizacja Gminy Topólka". W zakładce tej zostały zamieszczone wszystkie najważniejsze informacje dotyczące procesu rewitalizacji na obszarze Gminy Topólka. Aby zapewnić jak największy udział mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i innych interesariuszy rewitalizacji, o każdej z form konsultacji zostaną oni także powiadomieni w sposób zwyczajowo przyjęty, a także za pomocą informacji zamieszczonych na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy.

Na etapie opracowywania Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023 wyżej wymienionej zakładce zostały zamieszczane informacje wskazujące poszczególne etapy prac nad niniejszym dokumentem, jak również fakt, iż na opracowanie Programu Rewitalizacji Gminy Topolka otrzymała dotację. W przedmiotowej zakładce znalazły się następujące informacje:

- Informacja o przystąpieniu do opracowania Programu Rewitalizacji;
- Ogłoszenie o ankietyzacji, wraz z ankietą;
- Ogłoszenia o spotkaniach zorganizowanych w ramach opracowywania Programu Rewitalizacji;
- Informacja o wyłożeniu Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023 do wglądu publicznego projektu wraz z informacją o możliwości zgłaszania uwag w postaci papierowej lub elektronicznej;
- Informacja podsumowująca zbieranie uwag w postaci elektronicznej i papierowej wraz z odniesieniem się do uwag;
- Uchwała Rady Gminy przyjmująca Program Rewitalizacji wraz z Programem Rewitalizacji.

Zakładka zatytułowana „Rewitalizacja Gminy Topólka" będzie także głównym narzędziem informacji i promocji działań rewitalizacyjnych na etapie wdrażania Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023. W miejscu tym będą umieszczane:

- Informacje o możliwości wzięcia udziału w realizowanych projektach rewitalizacyjnych;
- Informacje na temat postępów we wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych
- Sprawozdania Wójta Gminy Topólka, sporządzane co najmniej raz na 2 lata w kwestii aktualności i stopnia realizacji Programu Rewitalizacji.

- Łącznie ze Sprawozdaniem zostanie umieszczony formularz umożliwiający zgłoszenie uwag i wniosków do ujęcia w aktualizacji Programu Rewitalizacji.

Uzupełniająco powyższe informacje będą także rozpowszechniane w sposób zwyczajowo przyjęty oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Topólka.

14. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu PR

Realizacja programu rewitalizacji wymaga uruchomienia systemu monitoringu, który powinien zapewnić:

1. dane ilościowe i jakościowe wskazujące postępy w realizacji programu, m.in.: stopień osiągnięcia wskaźników, zaangażowania Interesariuszy, stopień poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej obszarów rewitalizacji,
2. dane do korygowania kierunków interwencji, m.in. stopień zbieżności działań z celami, rekomendacje do wprowadzania zmian.

Dane wymagane do monitoringu i oceny zostaną pozyskane przede wszystkim z Urzędu Gminy Topólka, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Topólce oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Radziejowie. Zebrane dane pozwolą na ocenę ilościową i jakościową prowadzonych działań.

Podstawowym elementem systemu monitoringu i oceny jest ustalenie wskaźników, które będą wykorzystywane do monitorowania postępów w zakresie osiągania celów i realizacji zadań określonych w programie. Poniżej przedstawiono główne wskaźniki monitorowania zadań rewitalizacyjnych. Wskaźniki osiągnięcia celów Programu Rewitalizacji dla Gminy Topólka na lata 2016-2023 przedstawiono w rozdziale 8 niniejszego Programu.

Tabela 46. Główne wskaźniki monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Wskaźnik produktu	Wartość wskaźnika produktu	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego	Wartość wskaźnika rezultatu bezpośredniego
Czamanin	1. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	10 osób	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których zwiększyła się aktywność społeczna	5 osób
		Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	30 osób	Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których nastąpił wzrost wiedzy i umiejętności w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	11 osób
Czamanin	2. Aktywizacja i integracja młodzieży poprzez utworzenie klubu młodzieżowego	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	10 osób	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których zwiększyła się aktywność społeczna	5 osób
Kozjaty	3. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	15 osób	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których zwiększyła się aktywność społeczna	6 osób
		Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	30 osób	Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których nastąpił wzrost wiedzy i umiejętności w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	11 osób
Kamieniec	4. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	8 osób	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których zwiększyła się aktywność społeczna	4 osoby
		Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	30 osób	Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których nastąpił wzrost wiedzy i umiejętności w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	11 osób

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Wskaźnik produktu	Wartość wskaźnika produktu	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego	Wartość wskaźnika rezultatu bezpośredniego
Znaniewo	5. Aktywizacja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	10 osób	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których zwiększyła się aktywność społeczna	5 osób
		Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	30 osób	Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których nastąpił wzrost wiedzy i umiejętności w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	11 osób
Czamanin	6. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Czamaninie wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	2 szt.	Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów	312 osób
		Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	0,9901 ha		
Kozjaty	7. Remont i wyposażenie pomieszczenia przekazanego przez OSP na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Kozjatach	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	1 szt.	Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów	145 osób
		Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	0,0700 ha		
Kamieniec	8. Remont i wyposażenie pomieszczenia komunalnego na potrzeby rozszerzenia infrastruktury świetlicy wiejskiej w Kamieńcu wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	2 szt.	Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów	123 osoby
		Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	0,2716 ha		
Znaniewo	9. Remont i wyposażenie budynku komunalnego na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej w Znaniewie wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	2 szt.	Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów	220 osób
		Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	1,2000 ha		
Kamieniec, Kozjaty, Znaniewo	10. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych	25 osób	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu	25 osób

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Wskaźnik produktu	Wartość wskaźnika produktu	Wskaźnik rezultatu bezpośredniego	Wartość wskaźnika rezultatu bezpośredniego
		wsparciem w programie		Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	6 osób
Gmina Topólka	11. Kursy ratowników wodnych i kursy żeglarskie	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	22 osoby (w tym z obszaru rewitalizacji 5 osób)	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	12 osób (w tym z obszaru rewitalizacji 3 osoby)
				Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	10 osób (w tym z obszaru rewitalizacji 5 osób)
				Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu, łącznie z pracującymi na własny rachunek	5 osób (w tym z obszaru rewitalizacji 2 osoby)
Gmina Topólka	12. Kursy zawodowe dla osób zagrożonych ubóstwem	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	25 osób (w tym z obszaru rewitalizacji 5 osób)	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	15 osób (w tym z obszaru rewitalizacji 4 osoby)
				Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	10 osób (w tym z obszaru rewitalizacji 5 osób)
				Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu, łącznie z pracującymi na własny rachunek	6 osób (w tym z obszaru rewitalizacji 3 osoby)
Gmina Topólka	13. Dodatkowe zajęcia wyrównawcze	Liczba uczniów objętych wsparciem	24 osoby	Liczba uczniów, którzy poprawili wyniki w nauce	10 osób

Źródło: Opracowanie własne

Program Rewitalizacji będzie oceniany pod względem aktualności i stopnia realizacji przez Wójta co najmniej raz na 2 lata. Ocena sporządzona przez Wójta zostanie ogłoszona na stronie Gminy Topólka w zakładce zatytułowanej „Rewitalizacja Gminy Topólka", dzięki czemu wszyscy interesariusze rewitalizacji będą mogli się z nią zapoznać i zgłosić ewentualne uwagi. W przypadku stwierdzenia, że Program Rewitalizacji wymaga zmian,

Wójt wystąpi do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę, uwzględniają wnioski i uwagi zgłoszone przez interesariuszy rewitalizacji.

Efektem weryfikacji powyższych wskaźników będzie ocena, czy działania są w rzeczywistości na tyle skuteczne, na ile zakładano i czy nie jest wymagana modyfikacja programu. Jeżeli działania nie będą przynosiły zakładanych rezultatów, konieczna będzie aktualizacja Programu Rewitalizacji. W takim przypadku, Wójt Gminy Topólka wystąpi do Rady Gminy z wnioskiem o ujęcie w Programie Rewitalizacji nowych przedsięwzięć, które umożliwią pełną realizację założeń Programu Rewitalizacji. Zmiana Programu Rewitalizacji nastąpi w trybie, w jakim został on uchwalony.

Konieczność zmiany Programu Rewitalizacji zaistnieje w szczególności, gdy nie będą osiągane założone w Programie cele rewitalizacji, a tym samym nie będą osiągane założone wartości docelowe wskaźników. Przykładowo, zmiana będzie konieczna, gdy nastąpi znaczny:

- wzrost bądź brak zmiany względem liczby osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze rewitalizacji
- wzrost bądź brak zmiany względem liczby osób bezrobotnych na obszarze rewitalizacji.

15. Spis tabel

Tabela 1. Podział Gminy Topólka na sołectwa 22
Tabela 2. Charakterystyka poszczególnych sołectw Gminy Topólka 24
Tabela 3. Dane do analizy wskaźnikowej 24
Tabela 4. Przeciętny wynik sprawdzianu szóstoklasisty w szkole podstawowej za ostatnie 3 lata 25
Tabela 5. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Bielki 26
Tabela 6. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Borek 27
Tabela 7. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Chalno 28
Tabela 8. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Czamanin 29
Tabela 9. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Czamanin Kolonia 29
Tabela 10. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Czamaninek 30
Tabela 11. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Galonki 31
Tabela 12. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Głuszynek 32
Tabela 13. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Kamieniec 32
Tabela 14. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Kamieńczyk 33
Tabela 15. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Kozjaty 34
Tabela 16. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Miłachówek 35
Tabela 17. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Orle 36
Tabela 18. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Paniewek 37
Tabela 19. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Paniewo 38
Tabela 20. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Sadłóg 39
Tabela 21. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Sadłużek 39
Tabela 22. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Sierakowy 40
Tabela 23. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Świerczynek 41
Tabela 24. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Świerczyn 42
Tabela 25. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Topólka 43
Tabela 26. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Torzewo 43
Tabela 27. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Wola Jurkowa 44
Tabela 28. Podsumowanie wskaźników dla sołectwa Znaniewo 45
Tabela 29. Zbiorcze zestawienie wszystkich analizowanych wskaźników dla sołectw na terenie Gminy Topólka 46
Tabela 30. Obszar rewitalizacji na terenie Gminy Topólka wraz z celami rewitalizacji i odniesieniem do kryteriów wyboru celu rewitalizacji 51
Tabela 31. Liczba osób i powierzchnia objęta rewitalizacją 52
Tabela 32. Struktura ludności sołectwa Czamanin, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka 54
Tabela 33. Struktura ludności sołectwa Kamieniec, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka 55
Tabela 34. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na terenie sołectwa Kamieniec, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka z uwzględnieniem powodu przyznania pomocy 56
Tabela 35. Struktura ludności sołectwa Kozjaty, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka 57
Tabela 36. Liczba osób bezrobotnych na terenie sołectwa Kozjaty, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka 58
Tabela 37. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na terenie sołectwa Kozjaty, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka z uwzględnieniem powodu przyznania pomocy 58

Tabela 38. Struktura ludności sołectwa Znaniewo, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka 60
Tabela 39. Liczba osób bezrobotnych na terenie sołectwa Znaniewo, obszarów rewitalizowanych i Gminy Topólka 60
Tabela 40. Cele rewitalizacji 64
Tabela 41. Główne wskaźniki monitorowania celów rewitalizacji 64
Tabela 42. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne 66
Tabela 43. Proponowane projekty zintegrowane 81
Tabela 44. Inwestycje zrealizowane i współfinansowane ze środków zewnętrznych (nie tylko z Unii Europejskiej, ale także z funduszy krajowych) 84
Tabela 45. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne – harmonogram i szacunkowe ramy finansowe 101
Tabela 46. Główne wskaźniki monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych 109

16. Spis wykresów

Wykres 1. Obszary o największej kumulacji problemów wg mieszkańców 93
Wykres 2. Obszary o największej kumulacji problemów wg mieszkańców 93
Wykres 3. Problemy sfery infrastrukturalno - technicznej według mieszkańców 94
Wykres 4. Problemy sfery kulturalnej według mieszkańców 95
Wykres 5. Problemy sfery przyrodniczej według mieszkańców 96

17. Spis rysunków

Rysunek 1. Wyznaczanie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarach wiejskich 21
Rysunek 2. Graficzny podział Gminy Topólka na sołectwa 23
Rysunek 3. Obszary zdegradowane na terenie Gminy Topólka 48
Rysunek 4. Graficzne przedstawienie obszaru rewitalizowanego 53
Rysunek 5. Uproszczony schemat zarządzania realizacją i monitorowaniem PR 100

Przewodniczący
Rady Gminy Topólka
Stanisław Borkowski